Gemeente Texel

.txl

Programmabegroting 2022

Raadscommissie 27 oktober 2021

Inhoudsopgave

Bestuurlijke boodschap 4

Leeswijzer programmabegroting 2022 5

Kaders en uitgangspunten 6

Hoofdstuk 1 - Kerngegevens 8

Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2022 -2025 11

Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting 15

Hoofdstuk 4 - 18
4A - Programma's 18
Programma 1 Voor en door bewoners 18
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 31
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel 43
Programma 4 Texel werkt! 53
Programma 5 Toekomst voor de jeugd 61
Programma 6 Samen beleven en bewegen 69
Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief 77
Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid 86
Overhead 97
4B - Financiële vertaling voorstellen 100

Hoofdstuk 5 - Investeringsplan 2022-2025 102
5A - Nieuwe investeringen 102
5B - Vervangingsinvesteringen 103

Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen 105

Hoofdstuk 7 - Paragrafen 107
Paragraaf A Verbonden partijen 108
Paragraaf B Weerstandsvermogen 125
Paragraaf C Onderhoud openbare ruimte en gebouwen 136
Paragraaf D Bedrijfsvoering 139
Paragraaf E Grondbeleid 143
Paragraaf F Financiering 148
Paragraaf G Lokale lasten 153

Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten 162

Hoofdstuk 9 - Subsidies 164

Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen 166

Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting 167

Hoofdstuk 12 - Schema behandeling Programmabegroting 2022 170

Hoofdstuk 13 - Overzicht baten en lasten per taakveld 171

Bestuurlijke boodschap

De programmabegroting 2022 is de laatste van vier begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan deze collegeperiode. Ondanks dat de jaren 2020 en 2021 sterk werden gekleurd door Corona en alle bijbehorende beperkingen, heeft de uitvoering van het coalitieakkoord daardoor weinig vertraging opgelopen. Het coalitieakkoord en de overige opdrachten van de raad zijn inmiddels voor het overgrote deel uitgevoerd. Dat is best een prestatie in deze bijzondere tijd, en het toont dat wij er op Texel samen de schouders onder zetten als het ons even tegen zit.

Passend bij deze laatste periode van uitvoering van het akkoord “Balans Brengen” en de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen in 2022, bevat deze programmabegroting weinig nieuwe voorstellen. 2022 staat in het teken van afronden en overdragen.

Het is opnieuw gelukt om een meerjarenbegroting op te leveren met een structureel sluitend karakter. De jaarschijven 2022-2025 schrijven allen zwarte cijfers onder de streep. De Algemene Reserve is met > €10 miljoen goed gevuld. En we verhogen de lokale lasten zoals afgesproken niet meer dan trendmatig. Een robuuste financiële positie dus. En een begroting die in balans is. Daarmee houden we vast aan de financiële kaders die zijn vastgesteld.

Maar een begroting blijft altijd een moment opname. Bij de perspectiefnota 2022 dit voorjaar, schreven wij nog rode cijfers in de jaren 2024 en 2025. De herziening van de herverdeling van de Algemene Uitkering pakt voor ons goed uit. Het toont aan dat het zin heeft gehad om langs alle mogelijke manieren aandacht te vragen voor de onredelijkheid van het eerdere herverdeling voorstel. Maar het toont ook de kwetsbaarheid aan van onze relatief kleine begroting ten aanzien van dergelijke grote heroverwegingen door het Rijk.

Scherpe begrotingsdiscipline blijft noodzakelijk. Er zijn diverse ontwikkelingen die nog hun plek moeten vinden in onze begroting. De ontwikkeling van de haven in Oudeschild is daar een van. Maar ook het nieuwe cultuurcentrum. En we zien dit jaar ook dat het verwachte begrotingsresultaat van ons Leer- Werk bedrijf de Bolder vraagt om een onttrekking aan de diverse reserves.

We staan er dus goed voor, maar hebben nog best wat zaken te regelen op ons eiland. En dat kunnen en willen we niet alleen doen. Het vraagt om een effectief samenspel tussen ons bestuur en organisatie. Een van buiten naar binnen gerichte manier van werken, met participatieve werkwijzen. En het vraagt ook om een strategische benadering van al onze vormen van samenwerking op het eiland, in de Noordkop en in Waddenverband. Kortom, een uitdagend vooruitzicht dat we met vertrouwen tegemoet mogen treden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. E.C. van der Bruggen	ir. M.C. Uitdehaag

Leeswijzer programmabegroting 2022

De programmabegroting bestaat uit twee onderdelen te weten programma's en paragrafen.

Programma's
Per programma worden de volgende onderwerpen beschreven:
- een korte omschrijving van het programma;
- highlights per programma;
- ontwikkelingen en beleidskader (inclusief beleidsnota's en verordeningen);
- beleidsindicatoren;
- lange Termijn Planning;
- voorstellen.

De paragrafen
Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht. De paragrafen geven informatie over de financiële positie op de korte en langere termijn en bedrijfsvoeringaspecten in het algemeen voor de gehele organisatie.

Paragraaf A: Verbonden partijen
Paragraaf B: Weerstandsvermogen
Paragraaf C: Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf D: Bedrijfsvoering
Paragraaf E: Grondbeleid
Paragraaf F: Financiering
Paragraaf G: Lokale lasten

De perspectiefnota 2022 – 2025 is gebruikt als basis voor de programmabegroting 2022.

Kaders en uitgangspunten

De perspectiefnota is behandeld in de raad van juni jongstleden. Hierin zijn de kaders opgenomen voor de programmabegroting. Ten opzichte van de perspectiefnota is een wijziging opgenomen en dat betreft de verhoging van de lokale lasten. In de perspectiefnota is een stijging opgenomen van 1,4%. Conform beleid wordt de meicirculaire gevolgd voor de indexering. Hierin is opgenomen een stijging van 1,6%. In de programmabegroting die nu voor ligt is dit percentage opgenomen voor de leges en lokale lasten, waarbij het uitgangspunt blijft kostendekkendheid.

In de programmabegroting zijn de volgende kaders en uitgangspunten gehanteerd:

- *inhoudelijke kaders* zijn het coalitie akkoord "Balans brengen" naast de door de raad vastgestelde beleidskaders die zijn opgenomen per programma op de "Post- it".
- *financiële kaders* zijn de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
  In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de geschatte prijsindexatie van het Centraal planbureau en de cao gevolgen voor gemeenten. Volgens afspraak is de meicirculaire opgenomen in de programmabegroting. Over de septembercirculaire ontvangt u separaat een raadsinformatiebrief.
- Financieel zullen de raadsbesluiten in de programmabegroting worden verwerkt tot en met september.
- Geen structurele gevolgen van de Corona - pandemie.
- Lokale lasten, indexatie 2022:
  Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2022 wordt conform het bestaand beleid voorgesteld de lokale lasten te indexeren met 1,6 %, tenzij er eerdere besluitvorming is geweest.

Totaal overzicht

Omschrijving		Voorstel verhoging
a.	Afvalstoffenheffing	Kostendekkende tarieven
b.	Forensenbelasting	Tarief is voor 2 jaar vastgesteld over de jaren 2022 en 2023, basis verhoging toeristenbelasting, dus 2,2%.
c.	Havengelden	Reguliere indexatie 1,6%
d.	Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	Reguliere indexatie 1,6%, met uitzondering van (maximale) rijkstarieven.
e.	Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	Reguliere indexatie 1,6%
f.	Marktgelden	Reguliere indexatie 1,6%
g.	OZB woningen	Reguliere indexatie 1,6%
h.	OZB niet-woningen	Reguliere indexatie 1,6%
i.	Parkeerbelastingen	Vooralsnog geen voorstel tot verhoging
j.	Precariobelasting	Reguliere indexatie 1,6%
k.	Reclamebelasting	Reguliere indexatie 1,6%
l.	Reinigingsrechten voor bedrijven	Kostendekkende tarieven
m.	Rioolheffing	Indexatie 1,6% verhoogd met vast bedrag uit GRP (Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2022) ad € 2 per aansluiting
n.	Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	Trendmatige verhoging van afgerond € 0,05 per overnachting besluit 16 juni 2021, vastgesteld voor 2 jaar vastgesteld over de jaren 2022 en 2023

- **Uitkomsten programmarekening 2020 en halfjaarrapportage 2021**

De programmabegroting is een cyclisch product, waarbij de andere P&C producten effect hebben op elkaar. Het vertrekpunt voor deze programmabegroting, is de perspectiefnota 2022 van dit voorjaar. Sindsdien hebben ook de jaarrekening 2020 en de halfjaarrapportage 2021 effect gehad op onze financiële positie. Het financieel effect van deze producten treft u onderstaand in het kort aan. Het streven is om vanuit het project "begroting in balans" deze informatie in volgende begrotingen naast de financiën ook meer inhoudelijke duiding te geven.

De financiële uitkosten van de programmarekening 2020 is opgebouwd in grote lijnen conform onderstaand resumé:

- Bestuur & Organisatie	€ 410.000 V	
- Rente & Afschrijvingen	€ 851.000 V	
- Ruimtelijke Ordening & Volkshuisvesting	€ 613.000 V	
- Belastingen & Rechten	€ 452.000 V	
- Sociaal Domein	€ 767.000 V	
- Infrastructuur	€ 690.000 V	
- Leer Werk bedrijf De Bolder	€ 100.000 V	
Positief rekeningsaldo 2021 afgerond		€ 3,9 miljoen

De financiële uitkomsten van de halfjaarrapportage:
Financieel zien we dat de meevallers en tegenvallers elkaar in 2021 redelijk in balans lijken te houden. We verwachten zowel incidenteel (€96.000) als structureel (€107.000) een bescheiden positief resultaat in 2021. Kort samengevat kunnen we stellen dat we veel extra kosten hebben als gevolg van Corona en dat het Rijk ons daar adequaat voor compenseert.

- **Begroting in balans**

In deze programmabegroting is de koppeling naar "inzicht in bezuinigingsmogelijkheden" niet meer opgenomen. In de komende periode zal er vanuit de projectgroep begroting in balans en de Auditcommissie met elkaar gesproken worden over een nieuw model om inzicht te krijgen in de beïnvloedbare mogelijkheden. Daarbij zullen ook de huidige overzichten beïnvloedbaar en de daarbij behorende taartdiagrammen onderdeel van onderzoek zijn.

Planning

Programmabegroting 2022	Onderwerp
06-10-2021	Verzenden programmabegroting 2022 naar raadsfracties
12-10-2021	Vergadering Auditcommissie
27-10-2021	Bespreking programmabegroting 2022 in speciale raadscommissie
10-11-2021	Vaststelling programmabegroting 2022
11-11-2021	Verzending naar provincie en CBS

Hoofdstuk 1 - Kerngegevens

De kerngegevens zijn te vinden via: www.waarstaatjegemeente.nl en via www.texel.incijfers.nl.

Visuele weergave van informatie: infographics geven beeld op hoofdlijnen

Op verzoek van de raad wordt de (financiële) informatie ook visueel weer gegeven. De volgende gegevens zullen door middel van een infographic opgenomen worden:

- Een samenvattende overall infographic van de begroting op hoofdlijnen;
- Een infographic met kerngegevens van de gemeente;
- Per programma en per paragraaf een infographic van de belangrijkste punten.

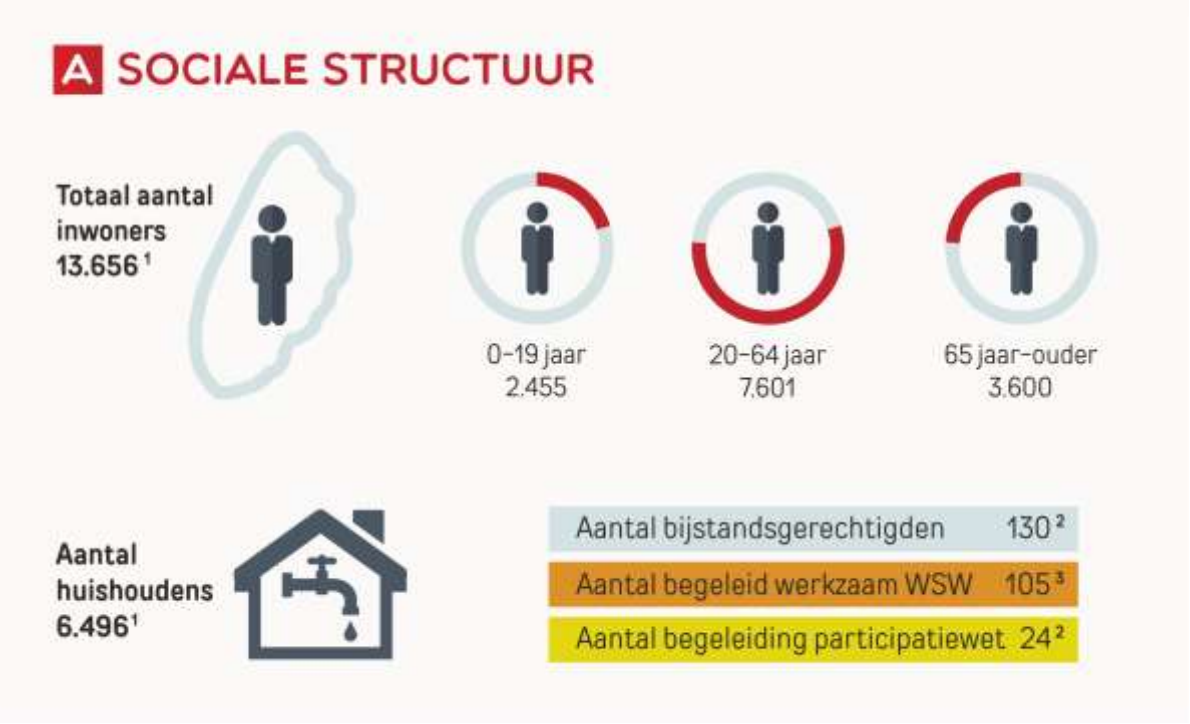

1. www.texel.incijfers.nl (07-2021) 2 Eigen gegevens (07-2021) 3 De Bolder cijfers jaarrekening (2020)

1. www.texel.incijfers.nl (2040) 2. Pronexus (2038) 3 Actrive (2040)

1. www.texel.incijfers.nl (2021) 2. Eigen gegevens (2021) 3 Gemeentewerken IBOR cijfers 2021 excl.water en sportvelden

D FINANCIËLE STRUCTUUR

Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 742	€ 810[1]
OZB tarief	0,0396%	0,1098%[1]
Gemiddeld besteedbaar inkomen	€ 42.100	€ 43.500[2]
Totale inkomsten gemeente Texel	**ca € 57 miljoen[3]**	

1. www.waarstaatjegemeente.nl (2021) 2. www.texel.incijfers.nl (2018) 3. begroting (2022)

E TOERISME

Toeristische bedden	44.057[1]
Toeristische overnachtingen voor toeristenbelasting	3.460.000[2]
TESO fietsovertochten	81.000[3]
TESO overtochten auto's in PAE	m 1.710.000[3]

1. Bestemmingsplan(2021) 2. Eigen gegevens (2021) 3. Jaarrekening TESO (2020)

Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2022 -2025

(bedragen x € 1.000)

Nr.		2022	2023	2024	2025
1	Begrotingssaldo	485	634	256	175
	Autonome ontwikkelingen				
2	Ontwikkeling algemene uitkering, indexatie budgetten en kosten personeel en bestuur	-227	-289	-81	144
	Reeds genomen raadsbesluiten				
3	Verwerking aangenomen raadsbesluiten van de diverse taakvelden	229	-89	0	0
	Voorstellen 2022				
4	Overschot indexering budgetten 2021	191	0	0	0
5	Voordeel rente consolideren	170	0	0	0
6	Indexatie leges en belastingen 1,6%	265	0	0	0
7	Exploitatie en kapitaallasten voorgestelde investeringen	-175	0	0	0
8	Financiële consequenties structurele voorstellen	-304	0	0	0
9	Incidentele storting overschot begrotingsjaar 2022 naar algemene reserve	-634			
	Totaal	**0**	**256**	**175**	**319**

In bovenstaand financieel perspectief is alleen opgenomen waarover de gemeenteraad een besluit heeft genomen (raad september 2021). Ten opzichte van de perspectiefnota zijn de belangrijkste wijzigingen:
* de herijking van het gemeentefonds, waarbij de gemeente van nadeel naar voordeel gemeente is gegaan;
* de verwerking van de meicirculaire;
* en de voorstellen die opgenomen zijn in deze programmabegroting.

Toelichting over bovenstaande onderwerpen

1) Het financieel perspectief start met het saldo van de begroting 2021, een overschot van € 485.000.

2) In de genoemde bedragen zijn de wijzigingen meegenomen in financiële zin van de meicirculaire 2021, de stand van zaken met betrekking tot de herijking Gemeentefonds, de indexering van de gemeentelijke budgetten inclusief de subsidies, de autonome salaris ontwikkelingen en de actualisatie van de wachtgeld- en pensioenverplichtingen van het (oud) bestuur. De verjonging bij werving van nieuw personeel dempt de stijging van de loonkosten substantieel, ondanks de benodigde inzet van 16 uur begeleiding.

Financieel resumé

bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering gebaseerd op de **meicirculaire 2021**	739	-370	-81	144
Stelpost mutatie jeugdzorg	189			
Stelpost herijking gemeentefonds 6 euro per inwoner peildatum 2019		81		
Indexatie budgetten 2022 1,6%	-477	0	0	0
Indexatie Gemeenschappelijke Regelingen 1,3%	-39	0	0	0
Indexatie BCF's 1,6%	-31	0	0	0
Autonome kosten personeel	-369	0	0	0
Autonome kosten pensioenen- en wachtgeldopbouw (oud)wethouders	-239	0	0	0

3) In de afgelopen periode zijn er meerdere raadsbesluiten genomen die consequenties hebben voor het financieel perspectief. Deze besluiten zijn verwerkt in de meerjarenraming.

4) De benodigde middelen voor de inflatie loon- en prijsstijgingen 2021 wijkt positief af van de normberekening. Voordeel € 191.000 structureel, die in 2021 in de algemene reserve wordt gestort.

5) Onder andere de structureel lagere rentestand op de kapitaalmarkt heeft als gevolg dat we € 170.000 kunnen inboeken als minder te betalen rente. Dit voordeel nemen we mee in het begrotingsjaar 2022.

6) De meeste belastingen en rechten worden geïndexeerd met de verwachte inflatie ad 1,6%. Voor de extra legesopbrengsten wordt uitgegaan van € 29.000 en de extra O.Z.B. inkomsten € 34.000 in het begrotingsjaar 2022. De toeristenbelasting is voor de voor de jaren 2022 én 2023 met € 0,05 verhoogd naar € 2,30 per overnachting. Het tarief staat voor twee jaar vast. De tarieven voor de forensenheffing stijgen naar rato procentueel mee met de toeristenbelasting. De verwachte hogere opbrengst is € 202.000.

7) De kapitaal- en exploitatielasten van de voorgestelde investeringen zijn voor het begrotingsjaar 2022 € 175.000. Voor een uitgebreide specificatie van dit bedrag zie hoofdstuk 5A van de begroting.

8) In de programmabegroting 2022-2025 worden voor € 294.000 aan nieuwe structurele uitgaven voorgesteld. Voor een uitgebreide specificatie van dit bedrag zie hoofdstuk 4B van de begroting.

9) Het voorstel is om het begrote overschot van het jaar 2022 eenmalig in de algemene reserve te storten. Vanaf 2023 blijven deze middelen structureel beschikbaar.

Sluitende meerjarenraming

Na verwerking van de voorstellen is er een sluitende meerjarenraming. In deze meerjarenraming is nog geen rekening gehouden met o.a. het cultuurcentrum, de ijsbaan en het onderhoudsplan haven Oudeschild. Besluitvorming van de raad tot en met september 2021 is opgenomen.

Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve

Incidentele lasten

	Besluitvorming	Omschrijving	Programma	2022	2023	2024	2025
1	Raad 13-11-2018	Actualisatie begroting Omgevingsdienst NHN 2019	7	19.733	0	0	0
2	Raad 07-11-2019	Versnellen woningbouwprogramma 2020-2030	8	50.000	0	0	0
3	Raad 16-09-2020	Overname beheer en onderhoud fietspaden SBB 2020-2022 (dekking mobiliteitsreserve)	8	15.000	0	0	0
4	Raad 07-07-2021	Overdracht wegen HHNK	8	60.000	0	0	0
5	Raad 07-07-2021	Extra budget bermverharding Oostkaap en Mienterglop	8	117.200	0	0	0
6	Raad 10-11-2021	Incidentele voorstellen programmabegroting 2022	1,2,3,8 (zie HS 4b)	242.500	0	0	0
7	Raad 10-11-2021	Aanvulling begrotingstekort Leer-Werkbedrijf De Bolder 2022	2	55.600			
		Totaal incidentele lasten		**560.033**	**0**	**0**	**0**

Incidentele baten

	Besluitvorming	Omschrijving		2022	2023	2024	2025
		Totaal incidentele baten		**0**	**0**	**0**	**0**

Saldo

	Omschrijving		2022	2023	2024	2025
	Saldo voordeel (-) resp. nadeel (+)		**-560.033**	**0**	**0**	**0**

Dekking

	Besluitvorming	Omschrijving		2022	2023	2024	2025
8	Diversen	Dekking algemene reserve	1	545.033	0	0	0
9	Diversen	Dekking reserve mobiliteit	8	15.000	0	0	0
		Saldo incidentele baten en lasten		**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

1) Voor de financiering van het masterplan ICT van de Omgevingsdienst zijn tot 2022 extra middelen nodig. De Omgevingsdienst heeft dit besluit op 13 december 2017 genomen. Het gaat hier om de laatste tranche.
2) Voor het versnellen woningbouwprogramma 2020-2030 heeft de raad voor zowel 2021 en 2022 € 50.000 beschikbaar gesteld. Dit gaat om de laatste tranche.
3) Voor de overname beheer en onderhoud fietspaden Staatsbosbeheer zijn voor de jaren 2020-2022 middelen beschikbaar gesteld ten laste van de bestemmingsreserve mobiliteit. Die gaat om de laatste tranche. Het mobiliteitsfonds is nu leeg en zal opgeheven worden.
4) Per augustus 2021 zijn de wegen die in beheer en onderhoud bij HHNK waren overgenomen. Voor het jaar 2022 is incidenteel € 60.000 nodig voor de uitvoering van achterstand in het onderhoud. Daarnaast is € 20.000 structureel nodig voor onderhoud. Dit bedrag is opgenomen in de meerjarenraming 2022-2025.
5) Voor 2022 heeft de raad € 117.200 beschikbaar gesteld voor de aanleg bermverharding langs de Oostkaap en Mienterglop.
6) Voor een overzicht van deze voorstellen wordt u verwezen naar hoofdstuk 4B van deze programmabegroting.
7) Ter aanvulling op het begrotingstekort 2022 van Leer Werkbedrijf De Bolder draagt de gemeente incidenteel € 55.600 bij uit de algemene reserve.
8) Van de bovengenoemde voorstellen wordt € 545.033 gedekt uit de algemene reserve.
9) De overname van het beheer en onderhoud fietspaden Staatsbosbeheer 2020-2022 wordt voor € 15.000 gefinancierd uit de bestemmingsreserve mobiliteit.

Stand en mutaties algemene reserve

Stand algemene reserve per halfjaarrapportage 2021	**11.924.211**
Punt 8 bovenstaande tabel incidentele baten en lasten 2022, dekking algemene reserve	-545.033
Correctie incidentele voorstellen opgenomen in de perspectiefnota 2022 van € 26.000. Kan vervallen omdat het geactualiseerde bedrag van € 242.500 is opgenomen.	26.000
Correctie voorgaande besluiten voorgaande jaren m.b.t. 2022 Raad 13-11-2018 actualisatie begroting omgevingsdienst NHN laatste tranche (€ 19.733), Raad 7-11-2019 versnellen woningbouwprogramma 2020-2030 (€ 50.000)	69.733
Genomen besluiten na halfjaarrapportage m.b.t. 2021 Raad 7-7-2021 Grip op grondexploitatie Den Burg Oost Tuunen (- € 30.000), Aangaan in samenwerking met Inholland (- € 35.000), Versnelling woningbouw (per saldo - €1.215.000), Overdracht wegen HHNK, afkoopsom (€ 390.000), Extra budget bermverharding 2021 Vuurtoren- en Kadijksweg (- € 201.700), Extra budget bermverharding 2021 Muyweg (-€ 169.000)	- 1.260.700
Voorstel MJB: begrotingsoverschot 2022 incidenteel naar algemene reserve	634.000
Stand per programmabegroting 2021 Besluitvorming t/m raad september 2021	**10.848.211**

Dit is € 8.848.211 boven de afgesproken ondergrens van € 2.000.000. Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2021 wordt u later geïnformeerd. De financiële consequenties komen in 2021 ten gunste/laste van de algemene reserve.

Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting

Recapitulatie

Programma	L/B	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1 Voor en door bewoners	Lasten	7.843	12.475	6.538	6.025
	Baten	39.078	46.693	46.904	41.129
	Saldo	**31.235**	**34.218**	**40.365**	**35.105**
2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Lasten	16.023	20.423	18.210	17.033
	Baten	2.343	6.957	2.035	2.176
	Saldo	**-13.680**	**-13.466**	**-16.175**	**-14.858**
3 Mooi en gastvrij Texel	Lasten	3.671	4.133	4.737	4.061
	Baten	236	193	150	210
	Saldo	**-3.435**	**-3.940**	**-4.587**	**-3.851**
4 Texel werkt!	Lasten	1.653	2.281	2.796	2.350
	Baten	1.116	1.020	1.021	1.002
	Saldo	**-538**	**-1.261**	**-1.775**	**-1.348**
5 Toekomst voor de jeugd	Lasten	1.540	1.551	1.677	1.823
	Baten	612	67	32	32
	Saldo	**-928**	**-1.484**	**-1.645**	**-1.792**
6 Samen beleven en bewegen	Lasten	3.845	4.153	4.118	3.908
	Baten	1.325	611	528	536
	Saldo	**-2.521**	**-3.542**	**-3.589**	**-3.371**
7 Duurzaam, schoon en innovatief	Lasten	5.558	5.933	6.444	6.257
	Baten	5.541	5.705	5.953	6.095
	Saldo	**-17**	**-227**	**-492**	**-162**
8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Lasten	6.913	7.016	10.823	6.892
	Baten	6.608	8.576	6.717	5.758
	Saldo	**-306**	**1.560**	**-4.106**	**-1.134**
Overhead	Lasten	7.600	8.332	8.096	8.690
	Baten	93	257	101	101
	Saldo	**-7.507**	**-8.075**	**-7.995**	**-8.589**

Resultaat na bestemming (excl. De Bolder)		**2.304**	**3.783**	**0**	**0**

	L/B	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Gemeente Texel	Lasten	54.647	66.296	63.440	57.038
	Baten	56.951	70.080	63.440	57.038
	Saldo	**2.304**	**3.783**	**0**	**0**
Leer-Werkbedrijf De Bolder (prog. 2)	Lasten	4.546	4.279	4.433	4.658
	Baten	4.546	4.378	4.433	4.658
	Saldo	**0**	**99**	**0**	**0**
Eliminatie participatiebudget	Lasten	-2.732	-2.767	-2.712	-2.746
	Baten	-2.732	-2.767	-2.712	-2.746
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	Lasten	56.461	67.808	65.161	58.950
	Baten	58.765	71.691	65.161	58.950
	Saldo	**2.304**	**3.883**	**0**	**0**

Materieel sluitende begroting 2022-2025

Onderstaande tabel laat zien dat de gemeente Texel een materieel sluitende meerjarige begroting heeft. Dat wil zeggen dat alle structurele lasten (meer dan) volledig gedekt zijn door structurele baten.

Een specificatie en toelichting van de incidentele baten en lasten per programma is terug te vinden in het hoofdstuk 2 Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve.

De incidentele toevoeging aan reserve van € 634.000 betreft het begrotingsoverschot 2022 dat eenmalig naar de algemene reserve gestort is (zie voorstel hoofdstuk 2 Financieel perspectief 2022-2025).

bedragen x € 1.000)

Omschrijving		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totale lasten		58.950	58.405	58.405	58.405
Totale inkomsten		58.950	58.661	58.580	58.724
Begrotingsoverschot	**A**	**0**	**256**	**175**	**319**
Incidentele baten		560	0	0	0
Incidentele lasten		**560**	**0**	**0**	**0**
Saldo incidentele baten/lasten	**B**	**0**	**0**		
Incidentele onttrekkingen uit reserves		0	**0**	0	0
Incidentele toevoeging aan reserves		634	**0**	**0**	**0**
Saldo toevoegingen/onttrekkingen reserves	**C**	**634**	**0**	**0**	**0**
Structureel en reëel in evenwicht	**A+B+C**	**Ja 634**	**Ja 256**	**Ja 175**	**Ja 319**

Mutaties reserves per programma gemeente Texel

bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
Lasten	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**
Programma 1 Texel voor/door bewoners	634	0	**0**	**0**	0	0	0	0
Programma 4 Texel werkt	0	1.119	0	1.119	0	1.119	0	1.119
Totale lasten	**634**	**1.119**	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**
Baten	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**
Programma 1 Texel voor/door bewoners	545	0	**0**	**0**	0	0	0	0
Programma 4 Texel werkt	15	60	**0**	**60**		**60**	**0**	**60**
Totale baten	560	60	**0**	**60**	**0**	**60**	**0**	**60**
SALDO MUTATIES	**74**	**1.059**	**0**	**1.059**	**0**	**1.059**	**0**	**1.059**

De incidentele baten en lasten zijn toegelicht onder “materieel sluitend”.

De structurele mutaties hebben betrekking op de exploitatie van de haven in Oudeschild. Zo wordt jaarlijks € 900.000 gereserveerd met het oog op de afkoopsom van RWS daarvoor. Dit bedrag is nodig om er voor te zorgen dat de afkoopsom meegroeit met de toekomstige prijsinflatie. De jaarlijkse storting per saldo is € 219.000 en heeft betrekking op personeel, frictie en onderhoud zowel lang als kort. De jaarlijkse onttrekking voor de inhuur van havenmeesters tijdens pieken is € 60.000.

Hoofdstuk 4 -

4A - Programma's

Wat willen we bereiken?

Texel blijft een zelfstandige gemeente, en werkt vanuit die positie samen met de Noordkop en de Waddeneilanden. Onze begroting is jaarlijks sluitend en duidelijk.
Wij betrekken onze inwoners op tijd bij plannen en besluiten zodat zij goed geïnformeerd zijn en op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.
De digitale dienstverlening van de gemeente Texel blijft zich ontwikkelen. We helpen de niet-digitaal-vaardigen aan de balie, via de mail/post of telefonisch. We zorgen voor toekomstbestendige ICT-voorzieningen zodat de gegevens van onze inwoners veilig zijn.

- APV
- Nota Verbonden Partijen
- Treasurystatuut
- Kwaliteitshandvest
- Missie en visie en meerjarenplan
- Structuurvisie Texel op koers
- Integriteitsbeleid
- Gedragscode voor politieke ambtsdragers
- Gedragscode voor ambtenaren
- Leidraad integriteit bij werving en selectie
- Regeling melding financiële belangen
- Protocol integriteitsschendingen
- Regeling melding vermoeden misstand
- Verordening commissie bezwaarschriften
- Communicatievisie 2017-2020

Waar hebben we al op ingezet?

We werken samen met de overige Waddeneilanden en de Noordkop. Wij participeren in 'De Kop werkt!', een regionaal stimuleringsprogramma. Hierin werken de vier Kopgemeenten samen met werkgevers aan een toekomstbestendige regio.
Om korte lijnen te houden met onze inwoners en te weten hoe zij denken over bepaalde onderwerpen, hebben we hen het afgelopen jaar gevraagd hun mening te geven via verschillende enquêtes en informatiebijeenkomsten. Daarnaast hebben we hen op straat, in het gemeentehuis en tijdens markten gevraagd te laten weten hoe zij over bepaalde zaken denken. Onderwerpen die aan bod zijn gekomen zijn de toekomstvisie toerisme, de omgevingsvisie, de afvalstromen op Texel en werkzaamheden in de openbare ruimte in Oosterend.
Via social media hebben we burgers actief op de hoogte gehouden van bijvoorbeeld de werkzaamheden in de openbare ruimte, diverse campagnes, ontwikkelingen over bouwprojecten en andere wetenswaardigheden.
Na de succesvolle aanbesteding van onze vernieuwde ICT zijn de gegevens van onze burgers beter beveiligd en is de kans op storingen kleiner. Daarnaast zijn er na de uitbraak van de corona-pandemie mooie stappen gezet in het digitaliseren en automatiseren van onze gemeentelijke processen.

Waar zetten we extra op in?

We werken aan een regionale strategie, zo kunnen we onze bestuurlijke en ambtelijke inzet in de Noordkop en het Waddengebied effectiever inzetten. Doel blijft om de leefbaarheid en bestuurlijke zelfstandigheid van ons eiland te borgen. In waddenverband is daartoe het programma Waddeneilanden in de maak, in samenwerking met de vijf eilanden en het Rijk. Ten aanzien van de "Kop werkt!' wordt het vervolg op dit programma voorbereid 'De Kop groeit' In 2021 is gewerkt aan deze samenwerkingsagenda. De komende tijd zal daar bestuurlijk bij zowel provincie als gemeenten een knoop moeten worden doorgehakt. Wij willen de digitalisering van onze dienstverlening verder door ontwikkelen, maar zonder persoonlijke aandacht uit het oog te verliezen. Dat blijft een belangrijk onderdeel van onze service. Dus: digitaal waar het kan, persoonlijk waar nodig: "een hybride dienstverlening". Als dit verder is ontwikkeld zullen onze kaders zoals het dienstverleningsconcept en kwaliteitshandvest tegen het licht gehouden worden.

Inventarisatie wenselijke voorstellen

Met Waar staat je gemeente meedoen.
Risico inventarisatie en – evaluatie uitvoeren.
ARBO budget bij gemeentewerken aanvragen.
Digitoegankelijkheid en voorbereiding Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer investeren.
Texel spreekt.
Raads- en commissievergaderingen ondertitelen.
Zaaksysteem aan het regionaal e-depot aansluiten.
Uitbreiding pakket Naris risicomanagement – interne controle.
Met Waddeneilanden samenewrken.
In hybride werken investeren 2022.
Waddeneilanden

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer overgebrachte archieven, inspectie uitvoering informatiebeheer, advisering en ondersteuning kwaliteitsverbetering.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur 0.4 Overhead	Bestuurlijke samenwerking en belangenbehartiging wadden gerelateerde en eiland specifieke zaken, gericht op behoud van zelfstandigheid. Samenwerking op ondersteunende taken: ICT, financiën, P&O en communicatie.
BNG Bank NV	0.5 Treasury	Het met specialistische dienstverlening mogelijk maken dat de financiële transacties op een efficiënte en effectieve wijze worden uitgevoerd.
NV Alliander	0.5 Treasury	Het beheren van onze aandelen (850 = 0,02%).

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0.Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2022	13,08 fte
				2021	13,09 fte
				2020	13,02 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2022	12,38 fte
				2021	12,40 fte
				2020	13,19 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2022	€ 1.345
				2021	€ 1.297
				2020	€ 1.331
0.Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2022	€ 1.087.402 7,02%
				2021	€ 1.387.755 9,03 %
				2020	€ 1.810.000 11,92 %
0.Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten(exclusief De Bolder)	Eigen begroting	2022	15,2%
				2021	15,0%
				2020	15,1%

Doelenboom

1.1 Dienstverlening optimaliseren

- 1.1.1 Gemeente Texel bestuurlijk zelfstandig houden
- 1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
  - 1.1.2.23 Klanttevredenheid meten
  - 1.1.2.26 Bezwaarschriften afdoen
- 1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken
  - 1.1.3.1 Met Waddeneilanden samenwerken
  - 1.1.3.2 In regioverband samenwerken
  - 1.1.3.3 Structureel waarborgen samenwerking Inkoop en Aanbesteding
- 1.1.4 Representatieve werkzaamheden
  - 1.1.4.1 Herdenkingen in het kader van 4 en 5 mei organiseren
  - 1.1.4.3 Onderscheidingen faciliteren
  - 1.1.4.4 De gemeente representeren

1.2 Een gezonde financiële positie behouden

- 1.2.1 Een structureel sluitende begroting behouden
- 1.2.2 Financieel risicomanagement optimaliseren
- 1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden

B. Lange Termijn Planning

- Nota Reserve en Voorzieningen is eind 2020 geactualiseerd
- Treasurystatuut 2015 actualiseren (2021)

C. Voorstellen

Voorstel 2022-101	Diverse onderzoeken doen naar de interne bedrijfsprocessen		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	Met de raad is afgesproken dat de klanttevredenheid eens per vier jaar wordt gemeten via burgeronderzoek Waar Staat Je Gemeente. In 2022 zal dit onderzoek weer plaatsvinden. Daarnaast zullen er jaarlijks meer onderzoeken plaatsvinden, ondermeer naar de kwaliteit van de dienstverlening en andere interne bedrijfsprocessen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel			

Voorstel 2022-102	Risico inventarisatie en - evaluatie uitvoeren		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	Vanuit de ARBOwetgeving zijn we verplicht periodiek een Risico inventarisatie en - evaluatie te laten uitvoeren. Wij doen dat eens per 4 jaar.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 5.000	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	Incidenteel € 5.000.		

Voorstel 2022-103	ARBO budget bij gemeentewerken aanvragen		
Doelenboom	1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden		
Motivatie	Beschermingsmiddelen zijn wettelijk verplicht, op dit moment is er geen ARBO budget bij gemeentewerken. Er is wel een budget voor dienstkleding maar dat is niet toereikend om daar de persoonlijke beschermingsmiddelen uit te bekostigen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel			

Voorstel 2022-104	In digitoegankelijkheid en voorbereiding Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer investeren		
Doelenboom	1.1.6 Digitale dienstverlening uitbreiden		
Motivatie	Voor digitale dienstverlening zijn er de komende jaren meerdere uitdagingen. Een daarvan is digitale toegankelijkheid – een wettelijke verplichting zodat zoveel mogelijk mensen ook met handicap de digitale middelen van de gemeente kunnen lezen en gebruiken. Afgelopen jaar hebben we ervaring opgedaan met het toegankelijk maken van www.texel.nl. Daaruit blijkt dat onze contentmanagementsysteem vervangen dient te worden. De structurele kosten hiervoor inclusief hosting, terugkerend gebruikersonderzoek en toetsing voor digitale toegankelijkheid stijgen hierdoor met € 18.500 per jaar. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer wordt naar verwachting in 2022 (gefaseerd) van kracht. Door de WMEBV krijgen burgers en ondernemers het recht om op digitale wijze met de overheid te communiceren. Bij het gebruik van de digitale weg gelden nieuwe waarborgen, zoals notificatie, ontvangstbevestiging, termijnverlenging bij storing en het 'terugtonen' van informatie ingevoerd in een webformulier. Er wordt geinventariseerd welke aanpassingen nodig zijn binnen de organisatie. Duidelijk is al wel dat de formulierengenerator vervangen dient te worden, ook vanwege digitoegankelijkheid. Hiervoor is eenmalig € 9.500 nodig en structureel € 2.500. Er wordt een externe projectleider aangetrokken. Daarvoor is eenmalig bedrag van € 12.500 nodig.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 21.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
	€ 22.000	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	Incidenteel € 22.000. Structureel € 21.000.		

Voorstel 2022-105	Texel spreekt		
Doelenboom	1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen		
Motivatie	We werken aan een overall plan over burgerparticipatie. Waarin we met elkaar afspraken maken over het waarom, wanneer en hoe informeren en betrekken van bewoners en partners bij projecten in de openbare ruimte, beleidsvorming en uitvoering. Ook het meer inzetten van digitale participatie via ons platform Texel Spreekt zal daar een onderdeel van zijn. We zijn gestart met een inventarisatie van wat we nu al doen en hoe (nulmeting). Wij zullen u via een RIA informeren over de voortgang en aanpak. Eind 2021 willen wij u een uitgewerkt plan voorleggen waarbij ook een voorstel voor verdere financiering is opgenomen. Burgerparticipatie vindt steeds vaker digitaal plaats. Dit was de afgelopen jaren al in opkomst, maar met de komst van het coronavirus is dit alleen maar toegenomen. In 2019 is de gemeente voor een participatietraject van de omgevingsvisie als proef gestart met het digitaal platform Texel Spreekt. Deze digitale participatie was een van de manieren voor inwoners om mee te kunnen denken met de omgevingsvisie. Texel Spreekt is een digitaal platform waarop inwoners hun mening kunnen geven of informatie kunnen krijgen over Texelse projecten. Texel Spreekt kan kan ingezet worden bij inspraakprocessen of om ideeën te delen. Het is een laagdrempelige manier voor bewoners om hun mening te laten horen, vanuit elke locatie op elk gewenst moment van de dag. In eerste instantie is Texel Spreekt ingezet voor de omgevingsvisie. Het inzetten van Texel Spreekt voor burgerparticipatie is goed bevallen. Uit de evaluatie van het participatietraject van de Omgevingsvisie blijkt dat Texel Spreekt een belangrijk middel is geweest om met Texelaars te communiceren. Via het platform werd niet alleen informatie over het project gedeeld, maar konden inwoners ook meedoen aan flitspeilingen en werden Texelaars op de hoogte gesteld van de voorgang en het vervolg van het project. Het platform telt bijna 250 geregistreerde gebruikers, en heeft 1.100 unieke bezoekers ontvangen. Een mooie basis om op verder te bouwen. De komende jaren willen we Texel Spreekt meer inzetten voor kleine en grote projecten om inwoners te betrekken bij gemeentelijke projecten en produkten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 8.500	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel	Structureel: € 8.500 (voor begeleiding en hosting door Citizenlab)		

Voorstel 2022-106	Raads- en commissievergaderingen ondertitelen en ondersteuning griffie		
Doelenboom	1.1.6 Digitale dienstverlening uitbreiden		
Motivatie	Vanaf 2021 is het wettelijk verplicht om raads- en commissievergaderingen te ondertitelen. Naast de software die daarvoor aangeschaft is moet de ondertiteling bewerkt worden voor publicatie. Voor extra ondersteuning griffie, door ontstane vacature, het uitkristalliseren van relatief nieuwe zaken zoals Regionale RaadsRapporteurs en Auditcommissie en onzekere tijdbesteding ondertiteling, is in 2022 € 13.500 nodig.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
	€ 13.500	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	De kosten voor het ondertitelen zijn geschat op basis van uitbesteding € 70 per uur. Op jaarbasis ca. € 10.000. Eventueel kunnen deze werkzaamheden ook uitgevoerd worden door de notuliste. Ondersteuning van de griffie in 2022 kost incidenteel € 13.500.		

Voorstel 2022-107	Pakket Naris risicomanagement - interne controle uitbreiden		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	Uitbreiding van het risicomanagement en een aansluiting met de verbijzonderde interne controle in het kader van de nieuwe rechtmatigheidsverklaring die 2022 ingaat.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 6.500	Structureel	Begroting 2022 e.v.
	€ 6.500	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	Gedeeltelijk betreft het incidentele middelen bestemd voor cursus en implementatie. de structurele kosten hebben betrekking op uitbreiding van de licentie.		

Voorstel 2022-108	Met Waddeneilanden samenwerken		
Doelenboom	1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken		
Motivatie	Op dit moment is het Programma Waddeneilanden volop in ontwikkeling en vinden er gesprekken over cofinanciering plaats met het Rijk en de provincies. En niet zonder resultaat, op het gebied van Wonen hebben we met het Rijk al verdiepende gesprekken. Wel is het zo dat het programma nog verder uitgediept moet worden en voorzien van concrete projecten en inspanningen per eiland. Deze inspanningen moeten verricht worden voordat er sprake is van een definitieve deal en vragen daarom van de eilanden een stuk voorfinanciering in de voorbereidingskosten. Daarom stellen wij voor Waddenbreed €300.000 incidenteel beschikbaar te stellen in 2022 voor de GR de Wadden om dit programma af te ronden en de cofinanciering rond te krijgen. Voor de gemeente Texel betekent dit een bijdrage van €90.000. Als er bij de Perspectiefnota 2023-2026 duidelijkheid is over het programma Waddeneilanden en de co-financiering vanuit het Rijk en de provincies, zal er een voorstel komen voor de meerjarige baten en lasten van het programma.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 90.000	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	Betreft voor financiering van de programmakosten voor afronding programma en lobby activiteiten ten behoeve van het afronden van de programmadeal met Rijk en provincies. In de loop van 2022 zullen de structurele baten en lasten van het programma duidelijk worden.		

Voorstel 2022-109	Stemhulp inzetten voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022		
Doelenboom	1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen		
Motivatie	Steeds meer gemeenten kiezen ervoor om stemhulpen zoals 'de Stemwijzer of MijnStem' in te zetten. Gebrek aan kennis over gemeentelijke onderwerpen, partijen en standpunten is voor veel mensen een reden om niet te gaan stemmen. Onderzoek heeft aangetoond dat inzet van stemhulp één van de meest effectieve middelen is om mensen naar de stembus te krijgen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen 2018 is meer dan 1 miljoen keer gebruik gemaakt van stemhulp. En aangezien het voor dit instrument geldt dat het belangrijk is dat alle politieke partijen meedoen, is in het Fractievoorzittersoverleg afgesproken dat voor dit voorstel geldt dat hij alleen geacht wordt te zijn aangenomen als sprake is van een unanieme gemeenteraad.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	De kosten bedragen maximaal € 10.000.		

Investeringsvoorstel 2022-110	Zaaksysteem aan het regionaal e-depot aansluiten	
Motivatie	Vanuit het informatiebeleidsplan 2018-2022 heeft de gemeente de volgende doelstelling geformuleerd: De gemeente zorgt ervoor dat onze digitale dossiervorming, archiefvorming en preservering voldoen aan de daarvoor gestelde kwaliteitscriteria. Hieruit is o.a. het deelnemen aan het implementeren van het regionaal E-depot.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 10.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	Uit gesprekken met de archiefdienst en de software-leverancier van het zaaksysteem schatten we in 2022 een investering van €10.000 excl. btw nodig te hebben.	

Investeringsvoorstel 2022-111	In hybride werken investeren 2022	
Motivatie	Om onze dienstverlening op peil te houden en bestuurlijke zelfstandigheid te borgen, is het zaak onze organisatie te blijven ontwikkelen. Onze organisatie moet in kunnen spelen op veranderingen in onze omgeving, we moeten slim samen kunnen werken, en we moeten een goede werkgever zijn om mensen te boeien en binden aan onze mooie eilandorganisatie. De Corona pandemie heeft onze omgeving veranderd en wij hebben daar als organisatie op gereageerd door onze organisatie hybride te organiseren. We hebben een slag gemaakt in de digitalisering van onze dienstverlening, hebben ons flexibel en opgavegericht georganiseerd en staan dichter bij onze samenwerkingspartners dan voorheen. Deze hybride manier van samenwerken zullen we ook na de pandemie voortzetten. Zowel vanuit onze dienstverlening als zelfstandigheid is dit een strategische kans die wij moeten pakken. En niet meegaan is eigenlijk geen optie: dan zou onze dienstverlening en organisatie in kwaliteit achterblijven op haar omgeving. 2022 staat in het teken en het doorontwikkelen van het hybride werken. Om deze ontwikkeling voort te zetten is ook budget benodigd.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 100.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	In 2021 zijn al de nodige voorzieningen getroffen voor videobellen, er zijn laptops en tablets in omloop en er wordt geëxperimenteerd met koppelingen met own devices. In 2022 zijn aanvullende hardware componenten (laptops, webcams en tablets) nodig, zowel thuis als op kantoor. Daarnaast zijn arbo technische investeringen nodig aan werkplekken (bureaus, stoelen, voetenbanken etc.) op kantoor en thuis. NB: Voor trainingen en voorlichting op het gebied van gezond (ARBO) en veilig (informatiebeveiliging) hybride werken wordt dekking gezocht binnen bestaande budgetten (organisatiebrede opleidingsplan). Dit geldt eveneens voor de cultuurveranderingskant van het hybride werken ((individuele coaching of teaminterventies). De investering kan in 5 jaar afgeschreven worden.	

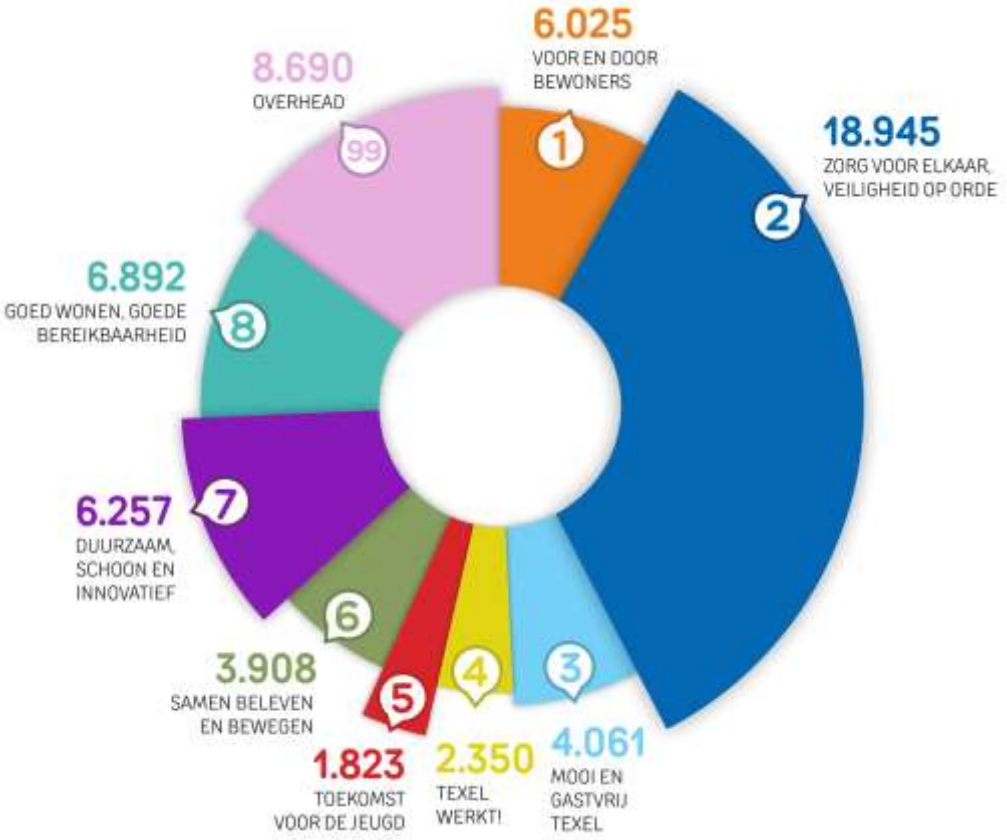

PROGRAMMA 1 VOOR EN DOOR BEWONERS

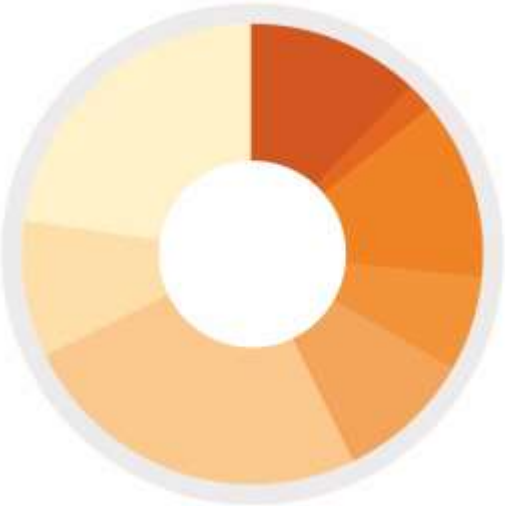

- **736** Bestuursorganen
- **115** Bestuursondersteuning
- **759** Burgerzaken
- **391** Gewestelijke samenwerking
- **570** Ondersteuning raad
- **1.509** Leningen en beleggingen
- **581** Belastingen en rechten
- **1.364** Overige lasten

6.025 Totale lasten programma 1

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bestuursorganen	1.338	777	591	736
Bestuursondersteuning	11	219	245	115
Voorlichting, promotie en representatie	0	14	0	0
Burgerzaken	612	528	791	759
Verkiezingen	44	5	69	15
Gewestelijke samenwerking	196	342	355	391
Ondersteuning raad	472	473	529	570
Festiviteiten	71	7	5	56
Mediabeleid	19	0	0	0
Begraven	93	86	78	75
Woningcomplex	57	57	74	39
Leningen en beleggingen	1.093	994	1.094	1.509
Algemene baten en lasten	184	626	-242	-242
Belastingen en rechten	620	619	755	581
Saldo kostenplaatsen	3.033	7.730	2.194	1.423
Totaal lasten programma 1	**7.843**	**12.475**	**6.538**	**6.025**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bestuursondersteuning	0	226	0	0
Burgerzaken	195	130	148	216
Gewestelijke samenwerking	25	25	0	0
Ondersteuning raad	0	0	0	0
Festiviteiten	2	0	3	46
Begraven	76	78	64	65
Woningcomplex	20	21	0	0
Leningen en beleggingen	1.330	1.376	1.388	1.347
Algemene uitkering	25.344	29.127	27.306	27.312
Algemene baten en lasten	335	523	10	10
Belastingen en rechten	8.652	10.006	11.315	11.589
Saldo kostenplaatsen	3.100	5.182	6.670	545
Totaal baten programma 1	**39.078**	**46.693**	**46.904**	**41.129**

Saldo	**31.235**	**34.218**	**40.365**	**35.105**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 1

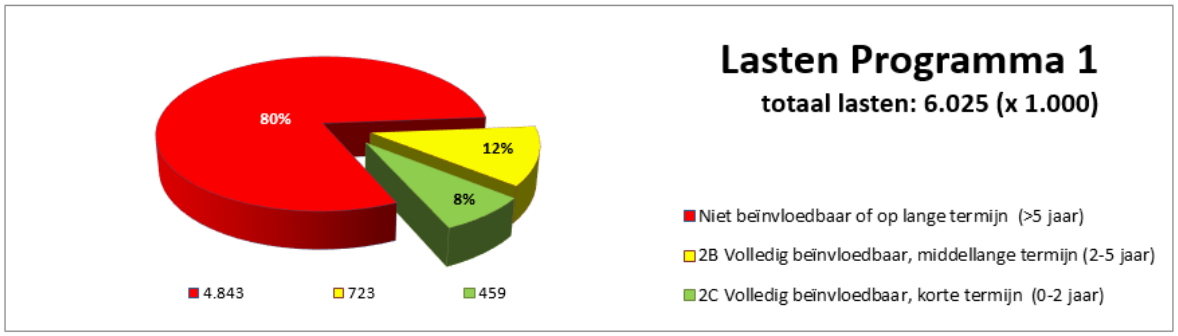

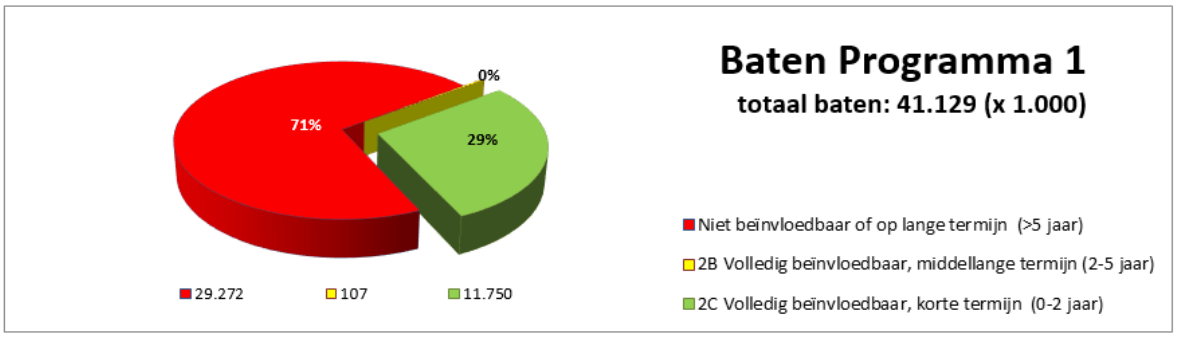

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Bestuursorganen	2
Gemeentelijke basisadministratie	6
Rij- en reisdocumenten	
Burgerlijke stand	
Gewestelijke samenwerking	
GR de Waddeneilanden	92
Festiviteiten	56
Wonen en bouwen	1
Algemene baten en lasten	8
Projecten	
Onroerende zaakbelasting	
Woonforensenbelasting	
Toeristenbelasting	3
Precariorechten	
Saldo mutatie reserves / kostenplaatsen	290
Totaal	**459**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Bestuursorganen	
Gemeentelijke basisadministratie	
Rij- en reisdocumenten	138
Burgerlijke stand	78
Gewestelijke samenwerking	
GR de Waddeneilanden	
Festiviteiten	46
Wonen en bouwen	
Algemene baten en lasten	
Projecten	
Onroerende zaakbelasting	1.955
Woonforensenbelasting	1.395
Toeristenbelasting	7.956
Precariorechten	181
Saldo mutatie reserves / kostenplaatsen	
Totaal	**11.750**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Burgerlijke stand	10
GR de Waddeneilanden	202
Ondersteuning raad	7
Wonen en bouwen	2
Algemene baten en lasten	
Onroerende zaakbelasting	5
Heffing en invorderingen	
Saldo mutatie reserves / kostenplaatsen	498
Totaal	**723**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Burgerlijke stand	
GR de Waddeneilanden	
Ondersteuning raad	
Wonen en bouwen	
Algemene baten en lasten	5
Onroerende zaakbelasting	
Heffing en invorderingen	102
Saldo mutatie reserves / kostenplaatsen	
Totaal	**107**

PROGRAMMA 2 **ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE**

1. Uitvoeren transformatieopgave sociaal domein
2. Versterken inclusieve samenleving
3. Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
4. Brandweer en rampenbestrijding

Wat willen we bereiken?

Een sociaal en gezond Texel: samen voor en mét inwoners.

We willen bijdragen aan de kwaliteit van leven voor alle Texelaars. Wij willen dat inwoners van Texel zo volledig, volwaardig en onafhankelijk mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Als dat tijdelijk of langdurig niet lukt, ondersteunen we hierbij. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden en netwerk van deze inwoner. We proberen problemen te voorkomen. Als er toch problemen zijn helpen en ondersteunen we zo gericht mogelijk. We werken zoveel mogelijk integraal binnen het brede sociaal domein. Zo kunnen we zorgen voor creatieve oplossingen om inwoners zo passend mogelijk te ondersteunen.

Visie sociaal domein 2021
Minimabeleid
Verordening Jeugdhulp
Integraal Veiligheidsplan
Nota voorschoolse educatie
Algemene Subsidieverordening Texel 2020
Actieplan gezondheidsbeleid 2018: Vitaal Texel: gezond (samen)leven begint bij jezelf
Beleidsplan Schuldhulpverlening
Verordening Maatschappelijke ondersteuning
Regionaal beleidskader/actieplan Beschermd Wonen 2018
Verordening Participatiewet re-integratie en gesubsidieerde arbeid
Besluit Damoclesbeleid gemeente Texel 2021

Veiligheid op orde
Samen met onze partners streven wij naar een veilige woon- en leefomgeving, zowel voor Texelaars als voor onze bezoekers. Daarom zetten wij in op het voorkomen en beperken van risico's die de openbare orde en veiligheid bedreigen.

Waar hebben we al op ingezet?

In 2021 zijn er vier uitvoeringsprogramma's ontwikkeld voor de visie sociaal domein: Gezond & veilig opgroeien (eveneens een vervolg op de IJslandse aanpak), Werk & Zekerheid (incl. zicht op de toekomstscenario's van De Bolder), Maatschappelijke ondersteuning & meedoen en Gezondheid. Deze zijn opgesteld met of samen met onze maatschappelijk partners.
Het regionaal preventieakkoord is gemaakt.
Er is een plan gemaakt voor het betaalbaar en beschikbaar houden van huishoudelijke hulp. De regionale inkoopsamenwerking is verder geprofessionaliseerd.

De uitvoering van de Wet inburgering is voorbereid en alle partners staan klaar om deze uit te voeren. Er is duidelijkheid over het benodigde budget en of dit gedekt wordt uit de middelen die hiervoor door het Rijk beschikbaar worden gesteld.

Waar zetten we in 2022 op in?

Het jaar 2022 staat in het teken van de uitvoering van de nieuwe Wet inburgering. Gemeente, maatschappelijk partners en inwoners delen de verantwoordelijkheid voor de integratie en participatie van nieuwkomers.

De gemeente en maatschappelijk partners zijn voorbereid op de uitvoering van de decentralisatie Beschermd wonen. Daardoor kunnen mensen langer thuis blijven wonen met ondersteuning en eventueel sneller wisselen naar wonen in een beschermde woonomgeving en weer terug.

Er wordt gewerkt aan het toekomstscenario voor De Bolder, als onderdeel van het uitvoeringsprogramma Werk & Zekerheid.

Vanuit de uitvoeringsprogramma's sociaal domein wordt samen met maatschappelijke partners gewerkt aan de volgende doelen:

- Gezond en veilig opgroeien (inclusief de bestendiging van de IJslandse aanpak); Texel biedt een fijne plek om op te groeien, kinderen en jongeren kunnen zich breed ontwikkelen en bij (dreigende) achterstanden zijn we er vroeg bij.
- Werk en Zekerheid; Texelaars dragen binnen hun mogelijkheden bij aan de maatschappij, onze samenleving biedt ruimte aan iedereen om mee te doen en inwoners zijn zoveel mogelijk financieel zelfredzaam.
- Maatschappelijke ondersteuning en meedoen; inwoners kunnen zolang mogelijk op een voor hen goede en veilige manier in hun eigen omgeving blijven wonen, de Texelse samenleving staat open voor iedereen, ook voor mensen met dementie of verward gedrag en iedere inwoner ontvangt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft, waarop ze zoveel mogelijk zelf de regie hebben.
- Gezondheid; breed beschikbare preventie-activiteiten gericht op de gezondheid en het geluk van alle inwoners, Texelaars ervaren een toename in de kwaliteit van leven vanuit de principes van positieve gezondheid en kwalitatief goede uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid.

Deze uitvoeringsprogramma's vragen (extra) inzet om de gestelde doelen en beoogde resultaten te behalen. De ontwikkeling van de uitvoeringsprogramma's is nog in ontwikkeling. De uitkomsten van de avonden die hiervoor georganiseerd worden zullen bepalend zijn voor wat er nodig is qua financiële middelen.
Bij de vaststelling van de uitvoeringsprogramma's sociaal domein zal in het voorstel aan de gemeenteraad al dan niet een dekkingsvoorstel worden opgenomen.

In 2022 ontstaat meer inzicht over de kosten voor

- jeugdhulp. Mede door Corona stijgt de vraag naar (complexe en zware) jeugdhulp en is er een wachtlijst. We lijken af te stevenen op een tekort. Dit zou aansluiten bij de landelijke ontwikkelingen.
- de structurele gevolgen van de vergrijzing voor de kosten voor de Wmo,
- de oplopende vraag naar en kosten voor BBZ-uitkeringen voor ondernemers vanwege het beëindigen van de Corona-steunpakketten en de gewijzigde regeling BBZ,
- eventuele door Corona veroorzaakte extra (schuld)hulpvragen.

Inventarisatie wenselijke voorstellen
Uitvoeringsprogramma's sociaal domein.
Quickscan gemeentelijke weerbaarheid i.r.m.
openbare orde en veiligheid uitvoeren.
Formatie-uitbreiding Sociaal Team bestendigen.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutervoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, Veilig Thuis, OGGZ, Wet verplichte GGZ, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweerzorg (preventief en repressief), meldkamer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR), risico & crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Belangenbehartiging kustveiligheid (o.a.) vaarroutes, en noodvervoer via de lucht.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6.Sociaal Domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker	2014	2	2
			Verwey Jonker	2015	1	1
			CBS	2016	1	1
6.Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2017	4	7
			CBS	2018	3	7
			CBS	2019	3	6
6.Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2018	65,8	67,8
				2019	66,3	68,8
				2020	66,4	68,4
6.Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2014	2	1
				2016	1	2
				2018	1	2
6.Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2018	151,6	401,1
				2019	124,2	381,7
				2020	220,2	459,7
6.Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-74 jaar	CBS	2018	59,1	305,2
				2019	41,8	207,0
				2020	36,0	202,0
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	9,5	11,8
				2019	10,1	12,3
				2020	10,8	11,9
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	1,5	1,2
				2019	1,3	1,2
				2020	1,4	1,2
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2018	-	0,4
				2019	-	0,4
				2020	-	0,4
6.Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2018	470	640
				2019	540	680
				2020	560	700
1.Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2018	10	12
				2019	15	13
				2020	14	11
1.Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2017	0,7	2,9
				2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
1.Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	5,5	4,8
				2019	2,2	4,8
				2020	3,7	4,6
1.Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2017	0,7	2,9
				2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
1.Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners (2018 n.n.b.)	CBS	2018	4	5,4
				2019	7	5,9
				2020	4,4	6,2

Doelenboom

2.1 Een veilige gemeente behouden

2.1.1 Openbare orde en veiligheid garanderen
- 2.1.1.1 Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken
- 2.1.1.2 Strandvonderij Texel organiseren en uitvoeren
- 2.1.1.4 Huidig niveau van sociale veiligheid behouden
- 2.1.1.8 Extra krediet aanleggen boorputten kernen aanvragen
- 2.1.1.9 Boorputten natuurgebied aanleggen
- 2.1.1.10 Geluidsmetingen bij evenementen laten uitvoeren

2.1.3 Een efficiënte brandweerorganisatie bewerkstelligen

2.2 Deelname aan de samenleving stimuleren

2.2.1 Arbeidsparticipatie bevorderen
- 2.2.1.1 Integratie van inburgeraars bevorderen
- 2.2.1.2 Re-integratietrajecten inkopen
- 2.2.1.6 Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren

2.2.2 Gesubsidieerde arbeid in de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoeren
- 2.2.2.3 Beschut werken vanuit de Participatiewet mogelijk maken
- 2.2.2.4 Begeleiding met loonkostensubsidie vanuit de Participatiewet mogelijk maken
- 2.2.2.5 Wettelijke taken voor de WSW en de Participatiewet uitvoeren
- 2.2.2.6 Nieuwe productiemiddelen aanschaffen voor De Bolder

2.2.3 Zorgzaamheid van de Texelse samenleving versterken
- 2.2.3.2 Adviesraad Sociaal Domein faciliteren
- 2.2.3.4 Wmo Algemene Welzijnstaken uitbesteden
- 2.2.3.5 Antidiscriminatie bevorderen

2.2.4 Algemene voorzieningen bieden (Wmo)
- 2.2.4.2 Algemeen maatschappelijk werk faciliteren
- 2.2.4.3 Voedselbank ondersteunen
- 2.2.4.5 Dorpshuizen en dorpscommissies faciliteren

2.2.5 Individuele Wmo-voorzieningen bepalen en bieden
- 2.2.5.2 Hulp bij het huishouden faciliteren

2.2.8 Voor alle zorg- en welzijnsvragen toegankelijk
- 2.2.8.1 Het Sociaal Team Texel optimaal inrichten en laten functioneren
- 2.2.8.4 Clientvolgsysteem Sociaal Team Texel door ontwikkelen

2.3 Iedereen op Texel een financieel bestaansminimum bieden

2.3.1 Structurele inkomensondersteuning bieden

2.3.2 Incidentele ondersteuning bieden
- 2.3.2.1 Bijzondere bijstand verstrekken

2.5 Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien

2.5.1 Jeugd ontwikkelkansen bieden

2.5.1.2 Kwaliteit kinderopvang instellingen controleren

2.5.1.4 Jeugd op Texel behouden

2.5.2 Jongeren bij opgroeien ondersteunen

2.5.2.3 Voorlichting over problemen bij opgroeien geven

2.5.2.7 Nieuwe taken jeugdzorg uitvoeren

2.5.2.8 Alcoholmatiging bij jongeren bevorderen en terugdringen drugsgebruik

2.6 Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren

2.6.1 Gezonde leefstijl bevorderen

2.6.1.1 Gezonde leefstijl onder ouderen bevorderen

2.6.1.2 Ontwikkelen van een doorgaande leerlijn mediawijsheid

2.6.2 Grip op eigen leven bevorderen

2.6.2.1 Texelkompas ontwikkelen

2.6.2.2 Concrete programma's ontwikkelen voor vroegtijdige ondersteuning bij gezinsproblematiek

2.6.2.3 Faciliteren betrokkenheid van jongeren bij mediawijsheid van ouderen

2.6.3 Ontmoeting stimuleren en eenzaamheid bestrijden

2.6.3.1 Initiatieven voor ontmoeting stimuleren en faciliteren

B. Lange Termijn Planning

- Wijziging GR GGD t.b.v. Veilig Thuis
- Visie op de JeugdzorgPlus 2023
- Opstellen uitvoeringsprogramma's visie sociaal domein
- Evaluatie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Drugs
- Nieuwe wet inburgering
- Toekomstscenario's de Bolder
- Periodieke aanpassing APV en evt.
- uitvoeringsregelingen
- Actualiseren van het Dorpshuizenbeleid
- Evaluatie Actieplan Gezondheidsbeleid 2018-2022
- Beschermd wonen

C. Voorstellen

Voorstel 2022-201	Quickscan gemeentelijke weerbaarheid i.r.m. openbare orde en veiligheid uitvoeren		
Doelenboom	2.1.1 Openbare orde en veiligheid garanderen		
Motivatie	Het gaat hier om de uitvoering van een quickscan gemeentelijke weerbaarheid die door de Provincie samen met een onderzoeksbureau uitgevoerd wordt. Deze quickscan richt zich op het krijgen van een goed beeld van de verbetermogelijkheden binnen de ambtelijke organisatie om onbedoelde facilitering van criminele ondermijning te voorkomen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 5.000	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	Eenmalig € 5.000.		

Voorstel 2022-202	Formatieuitbreiding Sociaal Team bestendigen		
Doelenboom	2.2.8 Voor alle zorg- en welzijnsvragen toegankelijk		
Motivatie	Via de programmabegroting 2020 is voor een periode van 2 jaar budget beschikbaar gesteld voor 2 fte klantmanagers voor het Sociaal Team. Het gaat om 0,5 fte klantmanager Wmo en 1,5 fte klantmanagers Jeugd. Deze extra capaciteit is nodig om de opdracht van het Sociaal Team met voldoende kwaliteit uit te voeren. Dit blijkt ook uit een in 2019 uitgevoerde benchmark en aanvullende inventarisatie, waarin naar voren kwam dat er structureel 2 fte extra nodig is. Vanwege de destijds in ontwikkeling zijnde nieuwe visie sociaal domein, is in eerste instantie gekozen voor een tijdelijke fte-uitbreiding (2 jaar). In februari 2021 is de nieuwe visie “Wij zijn Texel: Sociaal en Gezond, met en voor elkaar” vastgesteld. Hierin staat ook de rol van de gemeente en de opdracht aan het Sociaal Team beschreven. Het voorstel is daarom om de 2 tijdelijke fte vanaf 2022 structureel aan het team toe te voegen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 160.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
	-€ 160.000	Structureel	Budget jeugdhulp
Toelichting financieel	De kosten zijn gebaseerd op 2 fulltime klantmanagers. De dekking wordt gevonden binnen het huidige budget jeugdhulp. Gelet op het feit dat het Sociaal Team bestaat uit inhoudelijke professionals en gekeken naar hun werkzaamheden,is de inzet van deze middelen passend bij het doel waarvoor ze ter beschikking zijn gesteld door de raad, namelijk het verlenen van (jeugd)hulp.		

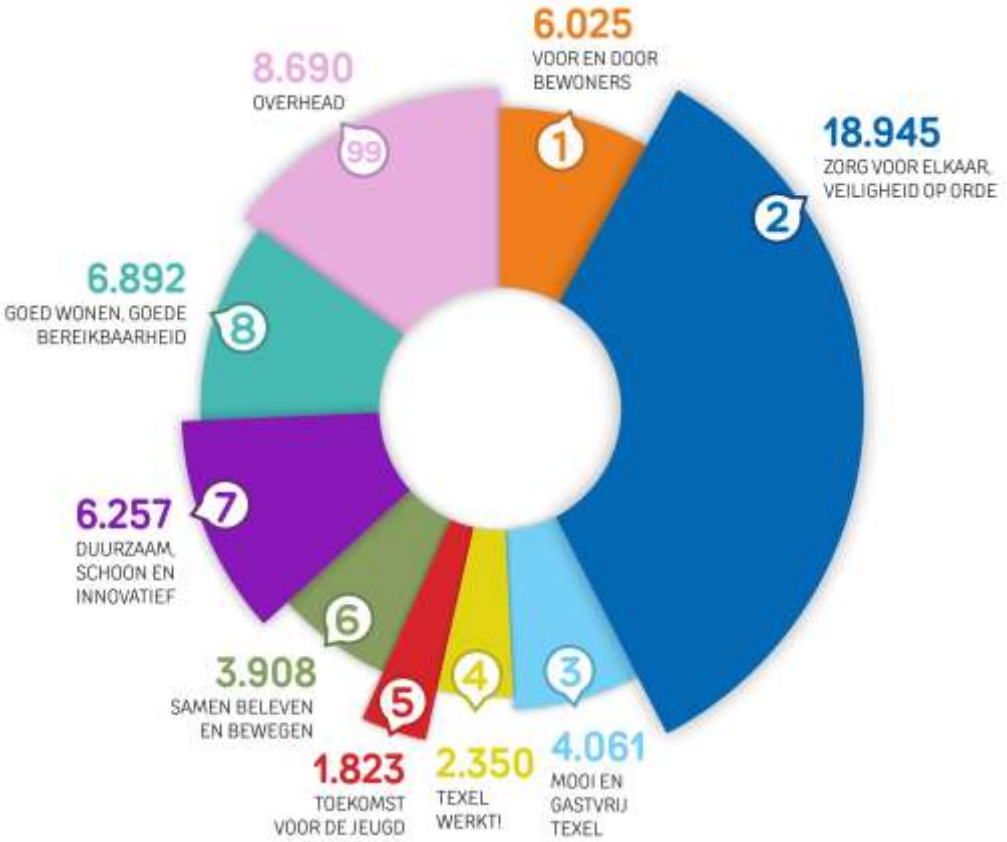

PROGRAMMA 2

ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE

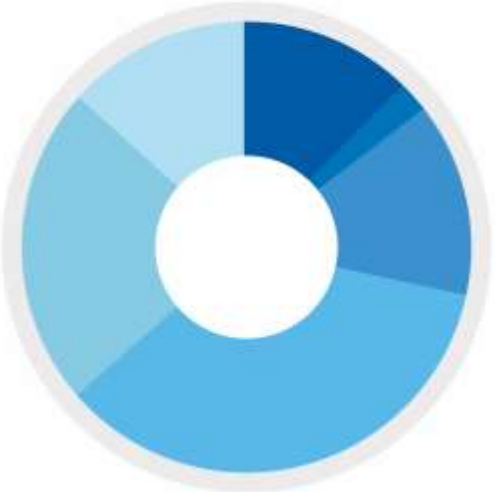

- **2.520** Brandweer en rampenbestrijding
- **364** Openbare orde en veiligheid
- **2.513** Inkomensvoorziening
- **5.970** Sociaal Domein
- **4.658** Leer-Werkbedrijf De Bolder
- **2.920** Overige lasten

18.945 Totale lasten programma 2

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Brandweer en rampenbestrijding	2.373	2.534	2.593	2.520
Openbare orde en veiligheid	549	710	362	364
Subsidies	292	291	311	302
Inkomensvoorzieningen	2.128	5.360	2.461	2.513
Participatiebudget	2.653	3.060	3.108	2.907
Algemene voorzieningen	1.658	1.514	1.648	1.873
Sociaal Domein	5.826	6.377	7.136	5.970
Volksgezondheid	544	576	591	585
Totaal lasten programma 2	**16.023**	**20.423**	**18.210**	**17.033**
Totaal lasten Leer-Werkbedrijf De Bolder	**4.546**	**4.279**	**4.433**	**4.658**
Totaal programma 2 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	**20.569**	**24.702**	**22.643**	**21.691**
Eliminatie participatiebudget WSW	**-2.732**	**-2.767**	**-2.712**	**-2.746**
Totaal lasten programma 2	**17.837**	**21.935**	**19.931**	**18.945**

(bedragen in duizenden euro’s)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Brandweer en rampenbestrijding	36	36	45	45
Openbare orde en veiligheid	64	52	73	74
Inkomensvoorzieningen	1.958	5.032	1.681	1.820
Participatiebudget	-190	186	68	68
Algemene voorzieningen	17	7	10	10
Sociaal Domein	457	1.644	158	158
Totaal baten programma 2	**2.343**	**6.957**	**2.035**	**2.176**
Totaal baten Leer-Werkbedrijf De Bolder	**4.546**	**4.378**	**4.433**	**4.658**
Totaal programma 2 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	**6.889**	**11.335**	**6.468**	**6.834**
Eliminatie participatiebudget WSW	**-2.732**	**-2.767**	**-2.712**	**-2.746**
Totaal baten programma 2	**4.157**	**8.568**	**3.756**	**4.088**

Saldo	**-13.680**	**-13.367**	**-16.175**	**-14.857**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 2

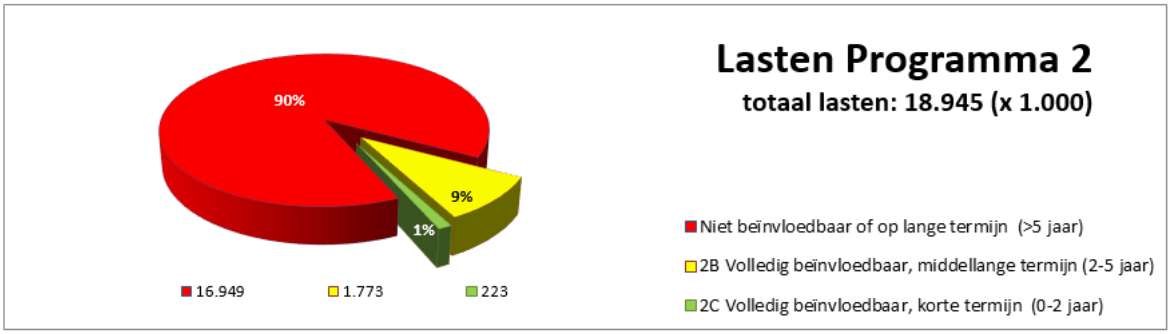

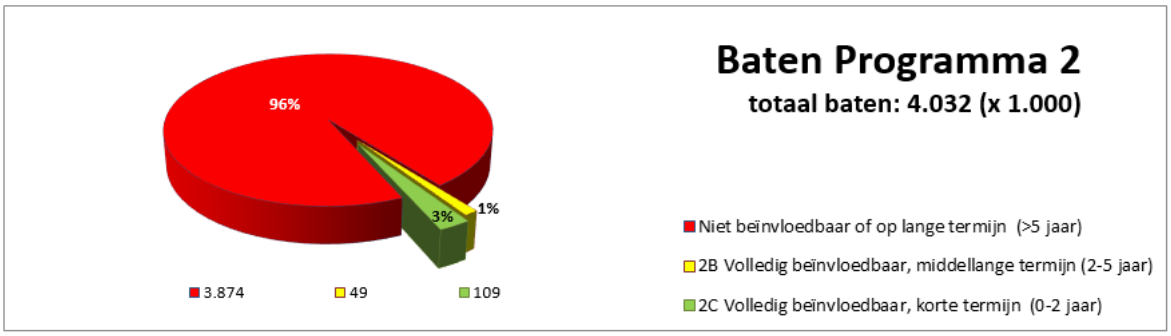

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Brandweer pro-actie en preparatie	
Openbare orde en veiligheid algemeen	3
Uitvoering bijzondere wetten	
Gebundelde uitkeringen	
WSW - Werkbedrijf De Bolder	
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	12
Wmo uitvoeringskosten	193
Openbare gezondheidszorg	16
Totaal	**223**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Brandweer pro-actie en preparatie	
Openbare orde en veiligheid algemeen	
Uitvoering bijzondere wetten	74
Gebundelde uitkeringen	21
WSW - Werkbedrijf De Bolder	15
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	
Wmo uitvoeringskosten	
Openbare gezondheidszorg	
Totaal	**109**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Brandweer pro-actie en preparatie	32
Openbare orde en veiligheid algemeen	54
Uitvoering bijzondere wetten	13
Subsidie MO	29
Subsidie Kinderopvang	52
Subsidie Jeugdwerk	221
Gebundelde uitkeringen	165
Participatiebudget	32
Minimabeleid	64
Welzijn	433
Inkomensregelingen	99
Peuterspeelzalen	110
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	217
Wmo uitvoeringskosten	232
Openbare gezondheidszorg	20
Totaal	**1.773**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Brandweer pro-actie en preparatie	45
Openbare orde en veiligheid algemeen	
Uitvoering bijzondere wetten	
Subsidie MO	
Subsidie Kinderopvang	
Subsidie Jeugdwerk	
Gebundelde uitkeringen	
Participatiebudget	
Minimabeleid	
Welzijn	
Inkomensregelingen	4
Peuterspeelzalen	
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	
Wmo uitvoeringskosten	
Openbare gezondheidszorg	
Totaal	**49**

PROGRAMMA 3 **MOOI EN GASTVRIJ TEXEL**

1. Onderzoek bekostiging behoud landschapselementen in het hele Texelse cultuurlandschap
2. Planet De Koog
3. Toeristische toekomstvisie
4. Invoering Omgevingswet

Wat willen we bereiken?

Texel is aantrekkelijk voor bezoekers, bewoners en bedrijven. Er is balans tussen toeristische ontwikkelingen, draagkracht van het Texelse landschap en draagvlak bij de inwoners. Het unieke eilandkarakter van Texel blijft behouden.

Ook andere sectoren, zoals visserij en landbouw, koesteren we. Boeren en vissers horen bij Texel. We ondersteunen landbouw en visserij waar mogelijk en gaan voor een hoge kwaliteit van natuur en landschap. Er is een goede balans tussen ecologie en economie.

De openbare ruimte is zó ingericht dat deze de klimaatverandering (natter, heter en droger) goed aan kan.

- Structuurvisie Texel op koers
- Nota Verblijfsrecreatie
- Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel
- Strandnota
- Welstandsnota Texel
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving

Een veilige kust die ons beschermt tegen het water van de zee en die ruimte biedt voor recreatie en natuur.

Met de mogelijkheden van de nieuwe omgevingswet, beschermen we de (kern)waarden van Texel en maken we de gewenste ontwikkelingen mogelijk. Hierbij doen we meer samen met inwoners en bedrijven.

Waar hebben we al op ingezet?

Toerisme

Het Toeristisch Toekomstplan is aan de raad aangeboden. De ontwikkelingen van STIFT en VVV houden we jaarlijks bij.

Natuur en landschap

De schapenhouderij draagt blijvend bij aan het Texelse landschap. Samen met andere partijen wordt onderzocht hoe dit te realiseren o.a. door gebiedsproces De Hoge Berg en verbeteren lokale afzet.

Kust & strand

In 2020 is gestart met het opstellen van een lange termijn visie voor het strand- en duingebied.

Groenbeheer

Planmatige aanpak met als basis het Groenbeheerplan.

Ruimtelijke Ordening

De voorbereidingen voor de invoering van de omgevingswet zijn op koers. De omgevingsvisie geeft aan waar we naar toe willen.

Waar zetten we extra op in?

Toerisme

Acties uit het Toeristisch Toekomstplan zijn in uitvoering, zoals:
Paraplu-bestemmingsplan en duidelijker regels voor de verblijfsrecreatie (bijv. logies en ontbijt; omzetting tenten naar zomerhuizen).
Om het gevoel van drukte tegen te gaan, stimuleren we de toerist om meer de fiets en het openbaar vervoer te gebruiken en de auto te laten staan.
(Inter)nationaal worden meer toeristen verwacht. We leiden dit in goede banen.

Groenbeheer

De openbare ruimte kan en moet het extremere weer; natter, heter, droger, letterlijk opvangen (klimaatverdrag Parijs). We gaan meer groen aanleggen voor wateropvang, voorkomen van hittestress, opname van CO2, filteren van fijnstof, geluidwering en biodiversiteit.

We ontwikkelen een toets waarmee we (her)inrichtingsplannen beoordelen hoe ‘klimaatadaptief’ en dus toekomstbestendig ze zijn. We stellen een nieuwe Groenbeheerplan op voor de volgende beheer- en omvormingscyclus van 5 jaar.

We continueren de aanpak van ‘Grijs naar Groen’ waarbij we overtollige trottoirs omvormen naar groenvakken. We experimenteren met bij het eiland passende kruidachtigen die minder onderhoud vragen en meer sier- en natuurwaarde hebben.

Kust & strand

Een veilige kust met aandacht voor de economie/ toerisme. Voor het strand- en duingebied Noordzeekust Texel worden concrete projecten benoemd.

Ruimtelijke Ordening

Op 1 juli 2022 wordt de nieuwe omgevingswet waarschijnlijk ingevoerd. In de omgevingsvisie beschrijven we hoe we vanuit de belangrijke (kern)waarden nieuwe ontwikkelingen mogelijk kunnen maken.
Tegelijk met de invoering van de omgevingswet komen er bodemtaken naar de gemeente: o.a. de vergunningverlening, toezicht en handhaving over bodembescherming en bodemsanering. De Omgevingsdienst voert dit uit: tot 1 juli voor de provincie, daarna voor de gemeente.

Inventarisatie wenselijke voorstellen

Overdracht bodemtaken financieren.
Groenbeheerplan.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord Noord	7.4 Milieubeheer 8.1 Ruimtelijke ordening	Voert milieutaken voor de gemeente uit. Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
Veiligheidsregio	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
GGD	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland.
Texel Airport NV	2.1 Verkeer en vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland, extra verbindingsmogelijkheid in noodsituaties
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijke ordening	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteits-verbetering jachthavens. Bevordering toerisme naar wadden-eilanden in relatie tot werelderfgoedstatus waddengebied. Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet. Uitvoeringsprogramma Agenda voor het Waddengebied. Regiodeal Leefbaarheid.

Doelenboom

3.1 Natuur op Texel in stand houden

3.1.1 Natuurbeheer op andere maatschappelijke functies afstemmen

- 3.1.1.1 Beheeroverleggroep Natura 2000 faciliteren
- 3.1.1.3 Aan het Overleg Nationaal Park deelnemen
- 3.1.1.4 Weidevogels op Texel in stand houden

3.2 Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen

3.2.1 Landschapsbeleidsplan uitvoeren

- 3.2.1.1 Landschapselementen aanleggen en onderhouden
- 3.2.1.2 Tuinwallen en kolken aanleggen en onderhouden
- 3.2.1.4 Provinciaal Natuurbeheerplan monitoren
- 3.2.1.5 Toegankelijkheid natuurgebieden waarborgen
- 3.2.1.9 Werkbare beheerplannen Natura 2000 en Nationaal Park bewerkstelligen
- 3.2.1.13 Vasthouden aan grenzen Natura 2000
- 3.2.1.14 Kleinschalig Historisch medegebruik mogelijk houden

3.2.4 Het unieke Texelse landschap behouden

3.3 Openbaar groen beheren en verbeteren

3.3.1 Openbaar groen beheren

3.3.1.1 Openbaar groen onderhouden

3.3.1.2 Openbaar groen verbeteren

3.3.1.6 Veiligheid bomen in windsingels controleren

3.3.1.7 Vervolgacties na wettelijke verplichte boomcontrole uitvoeren

3.3.2 Speelplaatsen beheren

3.3.2.1 Voldoende openbare speelplaatsen verzorgen

3.4 Recreatie faciliteren

3.4.1 Strand schoon en bereikbaar houden

3.4.1.1 Strandnota uitvoeren

3.4.2 Toerisme kwalitatief en kwantitatief stimuleren

3.4.2.4 Activiteiten in en rondom de Waddenzee stimuleren

3.4.2.6 Regionale toeristische samenwerking stimuleren

3.5 Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van Texelse kernwaarden

3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

3.5.1.3 Dichtslibben van het landschap voorkomen

3.5.1.7 Aan het kwaliteitscriteriaprotocol VTH-taken voldoen

3.5.1.10 Anticiperen op nieuwe Omgevingswet

3.5.1.12 Kwaliteit uitvoering VTH-taken borgen

B. Lange Termijn Planning

- De nieuwe Omgevingswet zorgvuldig en evenwichtig invoeren;
- Zendmastenbeleid actualiseren;
- Diverse kleinere en reparatie bestemmingsplannen (incl. paraplu bestemmingsplan recreatie en toerisme).

C. Voorstellen

Voorstel 2022-301	Overdracht bodemtaken financieren		
Doelenboom	3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen		
Motivatie	Bodemtaken, die nu onder de provincie vallen, komen met de invoering van de Omgevingswet naar de gemeente. De Omgevingsdienst voert deze taken uit, en zal dat ook namens de gemeente blijven doen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel	De kosten voor het uitvoeren van deze taken zijn geraamd op € 30.000.		

Voorstel 2022-302	Sail 2022 en 2023		
Doelenboom	3.4.2 Toerisme kwalitatief en kwantitatief stimuleren		
Motivatie	We willen bijdragen aan de Sail-evenementen : 1. Informele Sail 14 t/m 17 juli 2022 vanuit Harlingen voor het aanbieden van havenfaciliteiten en programma in Oudeschild. 2. Formele Sail 29 juni t/m 2 juli 2023 te Den Helder. Ter voorbereiding op het evenement zijn de bijdragen in 2022 benodigd. De Sailevenementen hebben voor Texel een meerwaarde: - Nostalgisch omdat de schepen op en aan de Texelse Reede liggen - Economisch omdat Sail Den Helder 2023 ook op Texel tot extra inkomsten leidt - Maatschappelijk omdat we samen met stakeholders op Texel deelnemen aan het Sail-evenement Bestuurlijk/politiek omdat we samen met regiogemeenten een evenement organiseren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 90.500	Incidenteel	Begroting 2022
Toelichting financieel	Ad 1. Bijdrage is € 5.500: - € 500 voor het bieden van havenfaciliteiten aan TallShips - € 5.000 voor het bieden van een programma opgesteld door het bedrijfsleven en STIFT. Ad 2. Bijdrage is € 85.000: - € 60.000 organisatie Sail Den Helder - € 15.000 Pre-Sail in Oudeschild - € 7.500 invullen Texeldeel op evenemententerrein Den Helder - € 1.500 netwerkbijeenkomten - € 1.000 bieden havenafaciliteiten aan TallShips. De reiskosten voor netwerkbijeenkomsten kunnen misschien lager uitvallen, als de TESO langere vaartijden aanhoudt en er niet afzonderlijk boten gehuurd hoeven te worden. Bij de evaluatie 2017 is besproken dat het Sail Bestuur Den Helder hierover vroegtijdig met TESO in gesprek gaat. De bijdrage van Sail Den Helder 2023 zal grotendeels in 2022 worden besteed vanwege de voorbereidingskosten die nodig zijn. Vandaar dat we deze bijdrage in de programmabegroting 2022 opnemen.		

Voorstel 2022-303	Groenbeheerplan		
Doelenboom	3.3.1 Openbaar groen beheren		
Motivatie	Vervanging is noodzakelijk om het areaal op het gewenste kwaliteitsniveau te krijgen. Indien niet wordt vervangen lopen de kosten voor dagelijks onderhoud op. In totaal is een investering van € 600.000 nodig, gedurende de periode 2019 tot en met 2026 wordt jaarlijks € 75.000 ter beschikking gesteld. In 2022 worden weer verschillende groenvoorzieningen aangepakt. Deze maatregelen vloeien voort uit het Groenbeheerplan dat in 2018 is vastgesteld door de raad.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Begroting 2022
	-€ 75.000	Incidenteel	Reeds opgenomen (besloten bij begroting 2019)
Toelichting financieel			

Investeringsvoorstel 2022-304	Parkeerterreinen strandslagen aanpakken	
Motivatie	Toename bezoekers en Programma Zandige kust heeft invloed op de bestaande parkeervoorzieningen voor auto's en fietsers. De voorzieningen zijn toe aan een opknapbeurt.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 200.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	In 2022 wordt een meerjarenplan voor het opknappen van de parkeerterreinen aan de strandslagen gemaakt. Voor de aanpak van een eerste parkeerterrein in 2022 stellen wij voor om € 200.000 op te nemen.	

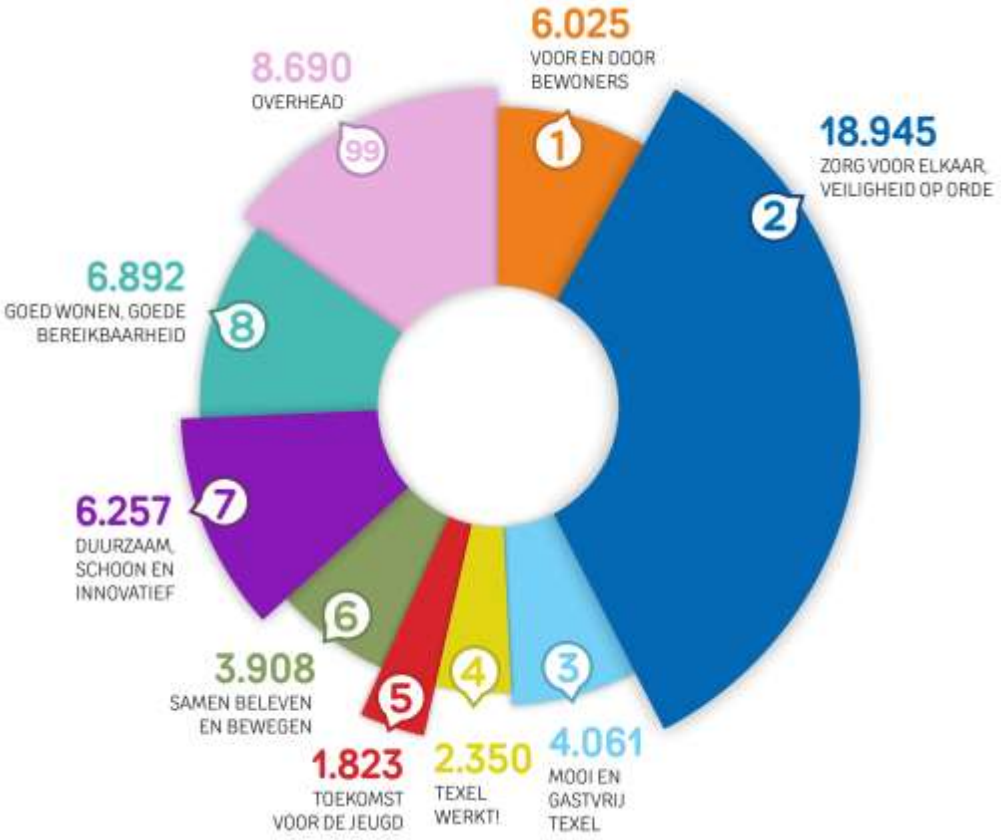

PROGRAMMA 3 MOOI EN GASTVRIJ TEXEL

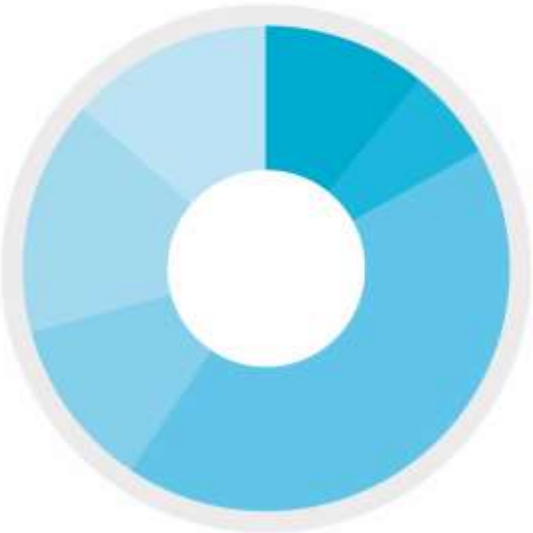

- **500** Handhaving
- **232** Natuur en landschap
- **1.628** Groen en recreatie
- **460** Noordzeestrand
- **727** Toerisme
- **514** Ruimtelijke ordening

4.061 Totale lasten programma 3

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Handhaving	408	461	682	500
Natuur en landschap	248	304	282	232
Groen en recreatie	1.457	1.693	1.771	1.628
Noordzeestrand	472	484	576	460
Toerisme	688	718	727	727
Ruimtelijke ordening	398	474	700	514
Totaal lasten programma 3	**3.671**	**4.133**	**4.737**	**4.061**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Handhaving	3	16	0	0
Groen en recreatie	25	25	12	12
Noordzeestrand	208	152	138	198
Totaal baten programma 3	**236**	**193**	**150**	**210**

Saldo	**-3.435**	**-3.940**	**-4.587**	**-3.851**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 3

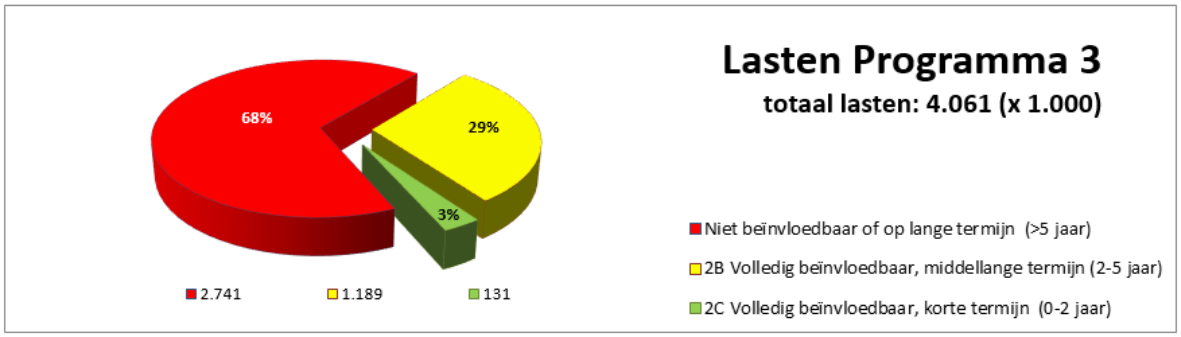

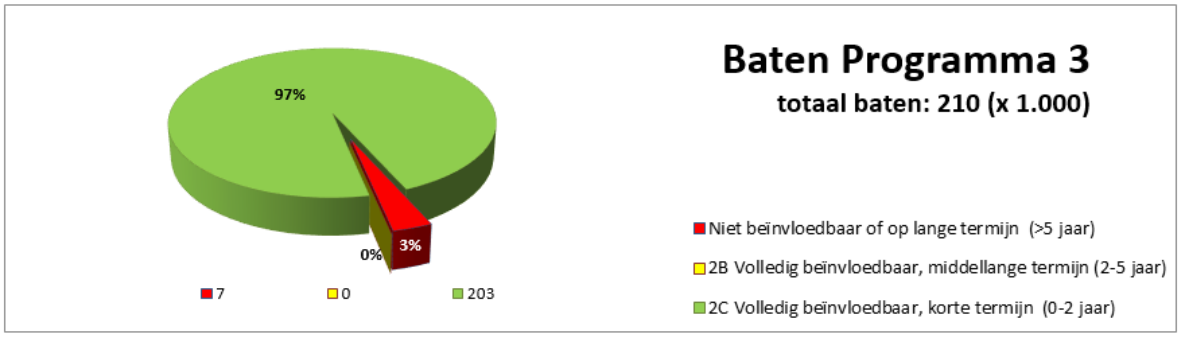

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Natuur en landschap	25
Buitenrecreatie	
Noordzeestrand	68
Handhaving	38
Totaal	**131**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Natuur en landschap	
Buitenrecreatie	5
Noordzeestrand	198
Handhaving	
Totaal	**203**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Natuur en landschap	131
Openbaar groen	11
Buitenrecreatie	
Noordzeestrand	223
VVV	240
STIFT	486
Groen en recreatie	
Ruimtelijke ordening lokaal	97
Totaal	**1.189**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Natuur en landschap	
Openbaar groen	
Buitenrecreatie	
Noordzeestrand	
VVV	
STIFT	
Groen en recreatie	
Ruimtelijke ordening lokaal	
Totaal	**0**

PROGRAMMA 4 **TEXEL WERKT!**

1. Daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild
2. Regionale samenwerking De Kop Werkt
3. Verbreden werkgelegenheid
4. Versterken beroepsbevolking

Wat willen we bereiken?

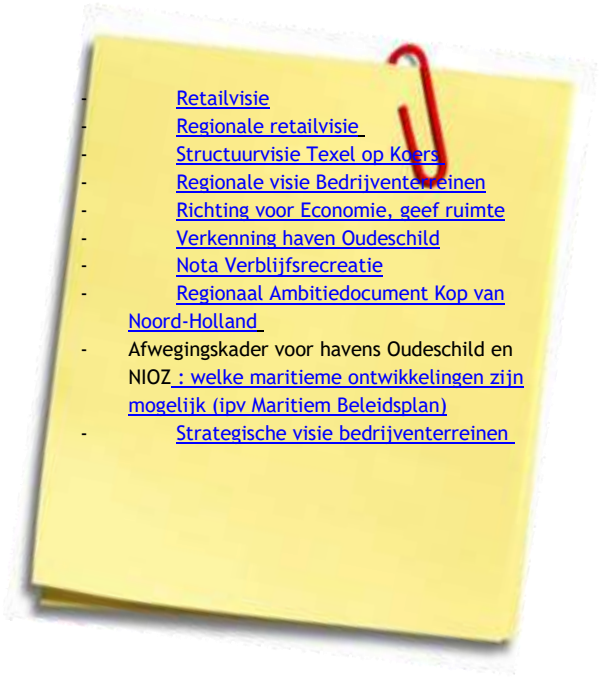

- Retailvisie
- Regionale retailvisie
- Structuurvisie Texel op Koers
- Regionale visie Bedrijventerreinen
- Richting voor Economie, geef ruimte
- Verkenning haven Oudeschild
- Nota Verblijfsrecreatie
- Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord-Holland
- Afwegingskader voor havens Oudeschild en NIOZ : welke maritieme ontwikkelingen zijn mogelijk (ipv Maritiem Beleidsplan)
- Strategische visie bedrijventerreinen

Een stabiele economische situatie. Na twee jaren van onzekerheid als gevolg van de coronamaatregelen verbetert de economie. Samen met de Wadden en de Kop Noord-Holland investeren we in verbreding en diversiteit van onze economische sectoren. Zo behouden en versterken we de werkgelegenheid.

De retailsector is economisch en maatschappelijk belangrijk voor inwoners, bedrijven en gasten. We hebben aantrekkelijke centra waar men graag verblijft. Ontwikkelingen blijven mogelijk.

De haven van Oudeschild en Seaport Texel (Nioz-haven) werken meer samen:

- op diepte houden van de vaarwegen en havens;
- onderhoud;
- inzet van de havendienst.
- Uitvoering van de havenbeveiligingswet

De ontwikkelingen in de haven van Oudeschild versterken de toeristische beleving van onze gasten.

De samenwerking in de Kop van Noord-Holland gaat door. Gezamenlijk werken we onder andere aan het behoud en de versterking van de werkgelegenheid, duurzaamheid en bereikbaarheid. Dat bevordert een stabiele economie.

Waar hebben we al op ingezet?

Het uitvoeren van acties uit de visies voor de bedrijventerreinen en retail.

De Havenvisie uit 2014 stuurt aan op gezonde economische en toekomstgerichte havens. Alle ondernemers in de havens werken samen. Het unieke karakter van de haven van Oudeschild blijft bestaan zonder de ondernemers te beperken. Er is een evenwichtige verdeling van rondvaarten. Met de aanleg van het nieuwe walstroom, drinkwater en havenbrede wifi netwerk is een eerste stap gezet naar het toekomst gereedmaken van de haven van Oudeschild. Het havenbeveiligingsplan zorgt ervoor dat we voortaan ook zeeschepen kunnen ontvangen.

Er is een nieuw regioakkoord voor de samenwerking in De Kop van Noord-Holland.

Waar zetten we extra op in?

De havens en het vliegveld zijn toegangspoorten van Texel: zij zijn erg belangrijk.

In het exploitatieplan voor de haven van Oudeschild staat het op orde houden van de voorzieningen in een onderhoudscyclus van zo’n veertig jaar centraal. Het gaat hier om aanzienlijke uitgaven, waarbij de voorgenomen afkoopregeling van het Rijk van belang is. Binnen deze onderhoudscyclus wordt eraan gewerkt om de exploitatie van de haven kostendekkend te krijgen. Daarbij is er plaats voor de lokale visserij die het al enige tijd moeilijk heeft vanwege Europese afspraken. Hiervoor komt een separaat voorstel naar de gemeenteraad.

Inventarisatie wenselijke voorstellen

Er worden geen nieuwe voorstellen gedaan binnen dit programma.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord	3.1 Economische ontwikkeling	Versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord, in de subregio De Kop Werkt en expliciet voor Texel.
NV TESO	2.5 Openbaar Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor werknemers.
Texel Airport N.V.	2.1 Verkeer en Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor economische activiteiten.
Coöperatie Texel Energie	3.4 Economische promotie	Inkopen, verkopen en produceren van duurzame energie.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen	Gemeenschappelijke waddeneilandbelangen behartigen door onder andere richting andere overheden standpunten uit te dragen, samen te werken op beleids- en beheersaspecten.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3.Economie	Functiemenging	%	LISA	2017	55,3	52,4
				2018	55,8	52,8
				2019	56,4	53,2
				2020	56,0	53,2
3.Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar*	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	224,4	145,0
				2019	184,1	129,6
				2020	236,6	158,4
6.Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 74 jaar*	LISA	2017	766,2	651,5
				2018	977,9	774,0
				2019	1017,9	792,1
				2020	1017,2	795,9

Doelenboom

4.1 Een gezonde en brede economie stimuleren

- 4.1.1 Werkgelegenheid behouden en waar mogelijk bevorderen
  - 4.1.1.1 De werkgelegenheid vergroten in de diverse economische sectoren
  - 4.1.1.2 De werkgelegenheid in de sector kenniseconomie stimuleren
- 4.1.2 Economische activiteiten die voor Texel van belang zijn stimuleren
  - 4.1.2.4 Leegstand en strijdig gebruik van bedrijventerreinen tegengaan
  - 4.1.2.7 Uitvoering geven aan de afspraken uit De Kop Werkt!
  - 4.1.2.8 Deelname Leaderprogramma 2015-2020
- 4.1.3 Ondernemerschap in eigen omgeving stimuleren
  - 4.1.3.2 Inwoners en ondernemers hun omgeving in laten richten
  - 4.1.3.3 Onderzoek om te stimuleren dat jonge technisch opgeleide VMBO-ers en MBO-ers zich op Texel gaan vestigen
  - 4.1.3.4 Uitvoering resultaten onderzoeksrapportage verbreding huidige onderwijs aanbod met mbo- en hbo-onderwijs en stageplaatsen toegevoegd
  - 4.1.3.5 Inzetten op het aantrekken van nieuwe bedrijven naar Texel,die als bedrijfsdoel hebben: verduurzaming van de samenleving
  - 4.1.3.7 Stimulering economische projecten
- 4.1.4 Visserij behouden en havenactiviteiten stimuleren
  - 4.1.4.2 Haven Oudeschild exploiteren
- 4.1.5 Voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen verzorgen
  - 4.1.5.1 Ruimte voor bedrijven behouden en creëren
  - 4.1.5.2 Bedrijventerrein Oudeschild fase 3 uitbreiden
- 4.1.6 Texel digitaal
  - 4.1.6.1 Constante digitale verbindingen
  - 4.1.6.2 Aan aanleg glasvezel buitengebied Texel bijdragen

B. Lange Termijn Planning

- Opstellen meerjarenonderhoudsplan Haven Oudeschild

C. Voorstellen

Geen voorstellen in dit programma.

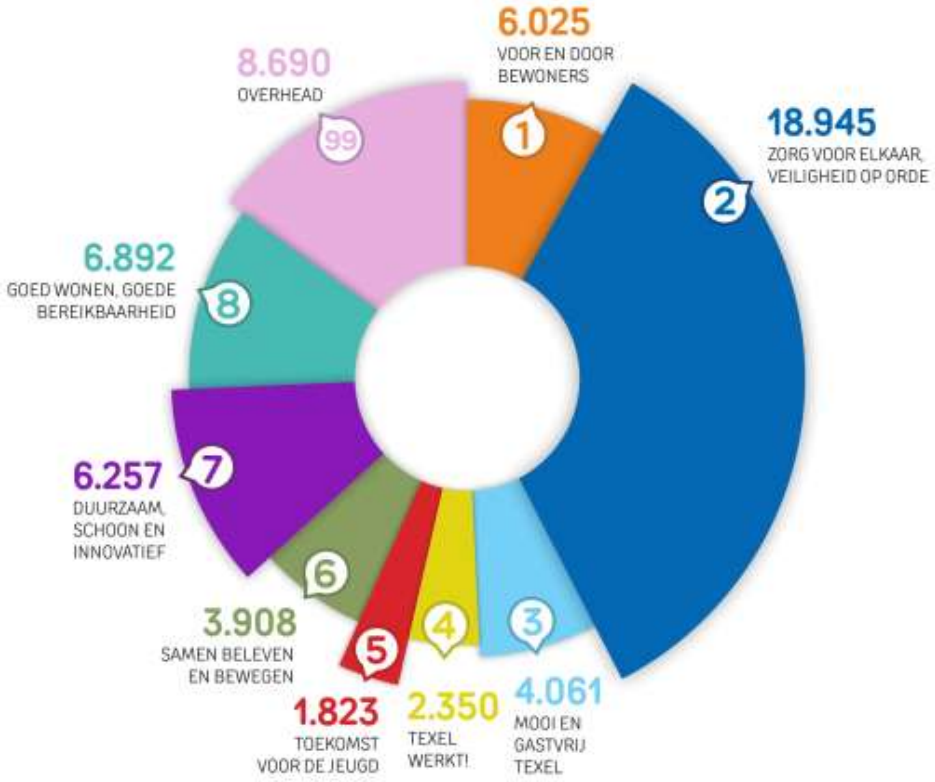

PROGRAMMA 4 TEXEL WERKT!

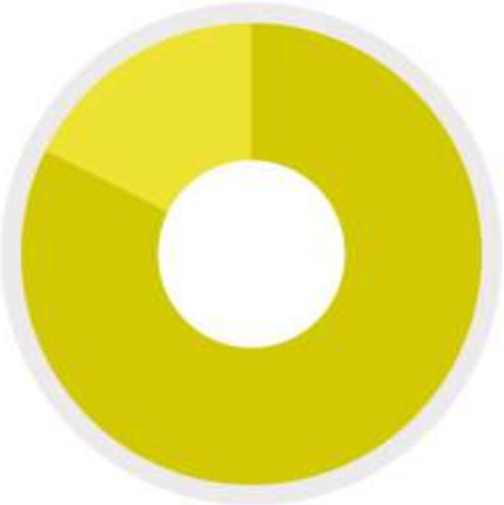

- **1.852** Havens
- **498** Economie

2.350 Totale lasten programma 4

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Havens	1.001	1.868	1.896	1.851
Economie	653	413	900	498
Totaal lasten programma 4	**1.653**	**2.281**	**2.796**	**2.350**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Havens	996	993	992	972
Economie	120	27	29	30
Totaal baten programma 4	**1.116**	**1.020**	**1.021**	**1.002**

Saldo	**-538**	**-1.261**	**-1.775**	**-1.348**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 4

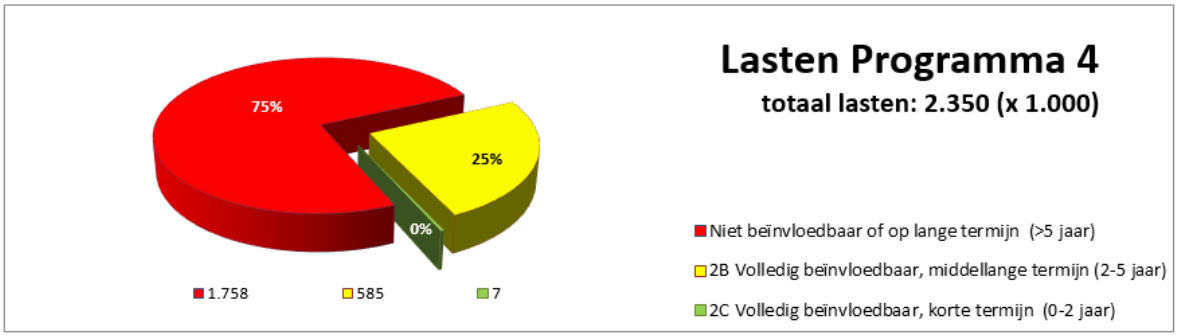

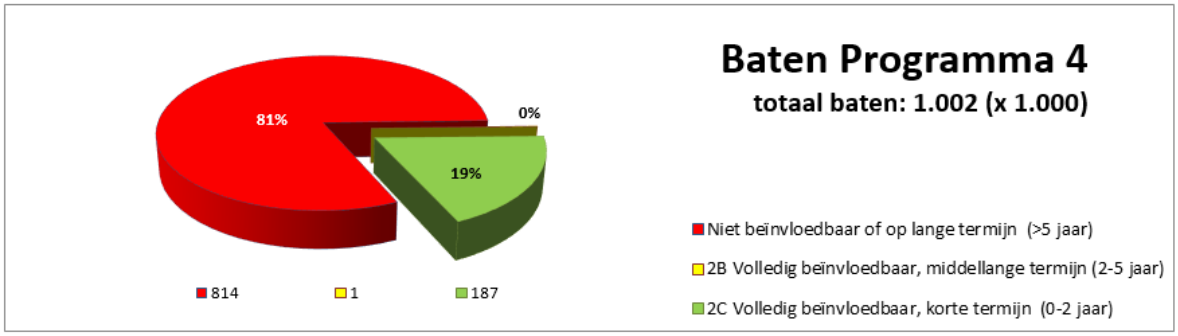

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Haven Oudeschild	
Economie algemeen	3
Markten	3
Totaal	**7**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Haven Oudeschild	157
Economie algemeen	
Markten	30
Totaal	**187**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Haven Oudeschild	248
Economie algemeen	308
Markten	9
Destructie	20
Totaal	**585**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Haven Oudeschild	
Economie algemeen	
Markten	
Destructie	
Totaal	**1**

PROGRAMMA 5

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

1. Realisatie Onderwijs Centrum Texel
2. Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!
3. Uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg

Wat willen we bereiken?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk is om te leven, te wonen en te werken voor huidige en toekomstige inwoners. Een goed vestigingsklimaat is belangrijk. Voorwaardelijk zijn onderwijsvoorzieningen die kwalitatief goed en volwaardig onderwijs bieden. Vooral voor jonge gezinnen is goed onderwijs belangrijk om zich te vestigen op Texel.

Het aanbod van primair onderwijs in de dorpen wordt behouden, zolang dat pedagogisch en kwalitatief verantwoord is.
Het voortgezet onderwijs wordt behouden met een breed aanbod en extra aandacht voor VMBO en de sectoren Toerisme, Techniek, Horeca en Bouw.

Kinderen vinden op het eiland zoveel mogelijk wat ze nodig hebben. Kinderen met onderwijsachterstanden in de peuterleeftijd en het basisonderwijs worden ondersteund met extra taal- en rekenonderwijs. Scholen en gemeente werken integraal samen op het snijvlak onderwijs en jeugdzorg.

- Nota toekomstvisie OSG De Hogeberg
- Visie op onderwijs ‘Passend Thuisnabij Onderwijs’ op Texel
- Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
- Verordening materiële gelijkstelling onderwijs
- Verordening leerlingenvervoer gemeente

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen geestelijk en lichamelijk vitaal ouder worden. Elke volwassene moet voldoende kunnen lezen, schrijven en rekenen en daarvoor kunnen werken aan zijn of haar basisvaardigheden. En dat begint al bij de jeugd!

Waar hebben we al op ingezet?

De realisatie van het Onderwijscentrum Texel (OCT) is in gang gezet. Het OCT heeft een 'spilfunctie' in het onderwijsnetwerk.

Er wordt samengewerkt tussen onderwijs en bedrijfsleven. Een belangrijk gezamenlijk uitgangspunt is afstemming over de vraag naar het 'type' werknemer en het scholingsaanbod.
Er is een volwaarwaardig aanbod van opleidingsrichtingen in het voortgezet onderwijs, met extra aandacht voor VMBO Toerisme, Techniek, Horeca en Bouw.
De pilot 'Praktijkplaats Texel' is gestart: samenwerking OSG met Hogeschool Inholland Terra Technica voor innovatie- en duurzaamheidsprojecten, daar waar mogelijk specifiek Texel.

Gemeente, schoolbesturen en zorgpartners werken samen aan de hand van de Lokale Agenda Onderwijs Zorg. Thema's op deze agenda zijn het optimaliseren van de huisvesting in de buitendorpen, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en het aanbieden van extra ondersteuning in geval van onderwijsachterstanden bij kinderen.

Voor volwassenen is het Taalhuis Texel gerealiseerd. Via het Taalhuis kunnen volwassenen die laaggeletterd zijn op een laagdrempelige wijze werken aan het verbeteren van basisvaardigheden (taal, lezen, rekenen en digitale vaardigheden). Het Rijk heeft dit beleid geïntensiveerd. De gemeente volgt dit beleid.

Een groep van het ROC Kop van Noord-Holland (met hoofdzakelijk Texelse studenten) is op Texel ondergebracht in OSG De Hogeberg.

Waar zetten we extra op in?

Aandacht voor basisvaardigheden (taal, rekenen, lezen en digitale vaardigheden) voor volwassenen neemt toe. Daar waar mogelijk wordt het informeel aanbod verbreed (Taalhuis) en wordt het aanbod aan formele educatie op Texel vergroot (ROC). In 2022 gaat in het basisonderwijs de Taalklas van start om kinderen met taalachterstanden extra taalondersteuning te bieden en ook wordt bij de voorschoolse voorzieningen logopedische screening aangeboden.

Inventarisatie wenselijke voorstellen

Er worden geen nieuwe voorstellen gedaan binnen dit programma.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	Onderwijs	Afstemmen onderwijsbelangen richting Rijk.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4.Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatje gemeente.nl	17/18	0,5	1,8
				18/19	n.n.b	n.n.b.
				19/20	n.n.b	n.n.b.
4.Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatje gemeente.nl	17/18	13	23
				18/19	18	26
				19/20	n.n.b.	n.n.b.
4.Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	www.waarstaatje gemeente.nl	17/18	2,2	1,9
				18/19	2,0	2,0
				19/20	1,7	1,7

Doelenboom

5.1 Goed onderwijs faciliteren

5.1.1 Primair en voortgezet onderwijs huisvesten
- 5.1.1.2 Integraal huisvestingsplan scholen uitvoeren
- 5.1.1.3 Ontwikkelen Onderwijscentrum Texel

5.1.2 Onderwijsaanbod behouden en verbreden
- 5.1.2.7 Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
- 5.1.2.9 Visie Thuis nabij onderwijs uitvoeren
- 5.1.2.14 Gebouw OSG De Hogeberg adequaat onderhouden

5.1.3 Medebewindstaken onderwijs uitvoeren
- 5.1.3.1 De gemeentelijke leerplichttaken uitvoeren
- 5.1.3.2 Voortijdig schoolverlaten voorkomen
- 5.1.3.3 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Texel 2009 uitvoeren
- 5.1.3.4 Verordening Toelage Uitwonende Studenten gemeente Texel 2010 uitvoeren

5.1.4 Goed onderwijs faciliteren
- 5.1.4.1 Een breed en gezond onderwijsaanbod faciliteren

5.1.6 Speciale school voor basisonderwijs op Texel behouden
- 5.1.6.1 Speciale school voor basisonderwijs co financieren

5.1.7 Volwasseneneducatie aanbieden
- 5.1.7.1 In samenwerking met gemeenten in de Kop van Noord-Holland een zo breed mogelijk aanbod sociale redzaamheid bewerkstelligen

B. Lange Termijn Planning

- Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
- Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling
- Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen
- Evaluatie van pilotjaar Praktijkplaats Texel (sept 2021 – sept 2022)

C. Voorstellen

Geen voorstellen in dit programma.

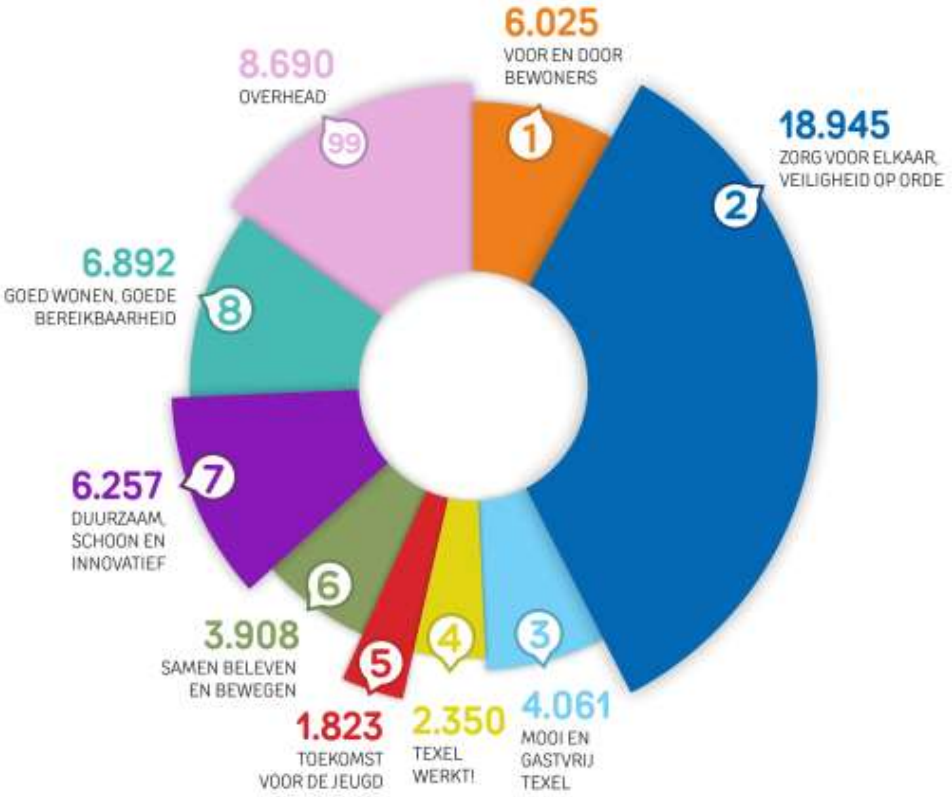

PROGRAMMA 5 TOEKOMST VOOR DE JEUGD

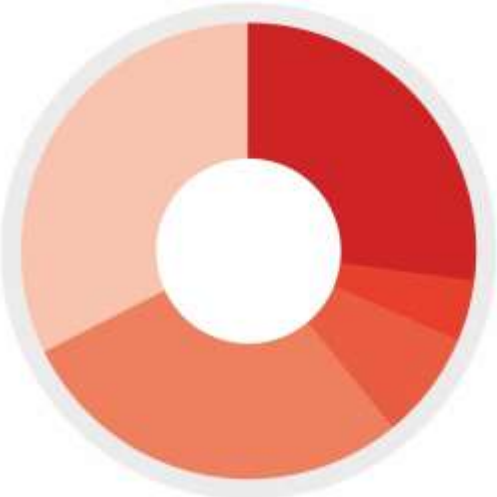

- **472** Openbaar basis onderwijs
- **77** Bijzonder basis onderwijs
- **130** Openbaar speciaal onderwijs
- **497** Openbaar voortgezet onderwijs
- **647** Lokaal bestuurlijke onderwijstaken

1.823 Totale lasten programma 5

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Openbaar basis onderwijs	207	206	300	472
Bijzonder basisonderwijs	73	74	77	77
Openbaar speciaal onderwijs	151	113	121	130
Openbaar voortgezet onderwijs	593	495	497	497
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	515	662	681	646
Totaal lasten programma 5	**1.540**	**1.551**	**1.677**	**1.823**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Openbaar basis onderwijs	485	0	12	12
Openbaar voortgezet onderwijs	100	0	0	0
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	27	67	20	20
Totaal baten programma 5	**612**	**67**	**32**	**32**

Saldo	**-928**	**-1.484**	**-1.645**	**-1.792**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 5

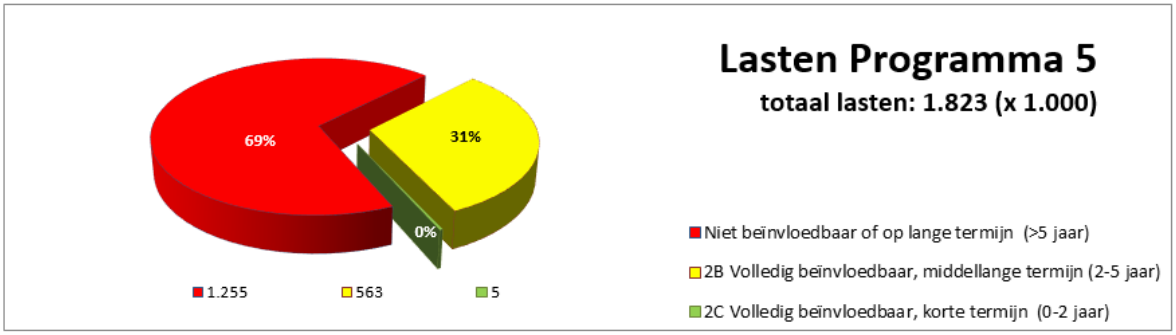

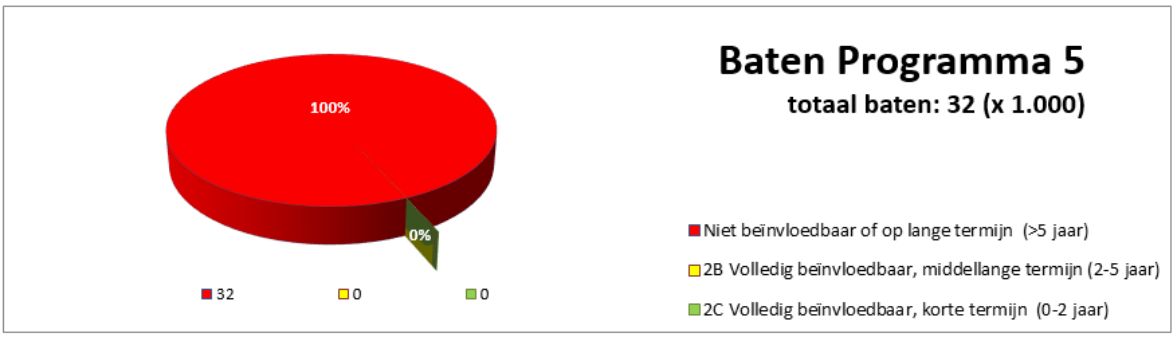

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Huisvestingsvoorzieningen ovo	1
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	4
Totaal	**5**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Huisvestingsvoorzieningen ovo	
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	
Totaal	**0**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Onderwijzend personeel obs	61
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. obs	7
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. bbo	13
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. oso	1
Materiële voorzieningen oso	16
Huisvestingsvoorzieningen ovo	16
Schoolbegeleiding	56
Leerlingenvervoer	339
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	54
Totaal	**563**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Onderwijzend personeel obs	
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. obs	
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. bbo	
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. oso	
Materiële voorzieningen oso	
Huisvestingsvoorzieningen ovo	
Schoolbegeleiding	
Leerlingenvervoer	
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	
Totaal	**0**

PROGRAMMA 6

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

1. Texel buitensporteiland!
2. Uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's
3. Onderwaterarcheologiebeleid in werking

Wat willen we bereiken?

Texel heeft een sterke identiteit en imago op het gebied van sport, cultuur en erfgoed, waarmee de aantrekkelijkheid van het eiland voor zowel bezoeker als bewoner is behouden en vergroot. Het Texels (onderwater-) erfgoed is goed beschermd, behouden en waar mogelijk verbeterd. We hebben de kennis over het Texels culturele erfgoed vergroot.
Het welzijn en de gezondheid van de Texelaar is vergroot door cultuur en sport. We zijn een aantrekkelijk sporteiland voor toeristen. Het aanbod van (culturele) activiteiten en evenementen is kwalitatief hoog, divers en inclusief, en gaat de verbinding aan met het eiland.

- Erfgoedverordening Texel 2018
- Structuurvisie Texel op koers
- Cultuurvisie Texel 2017, Cultuur ontwikkelt
- Erfgoednota Texel 2017, Texel is de Reede
- Beleidsnota sport Texel 2017, Texel in beweging als sporteiland
- Uitvoeringsregeling subsidie kunst en cultuur 2020
- Uitvoeringsregeling subsidie sport 2020
- Uitvoeringsregeling subsidie schapenboeten en monumenten 2020
- Algemene subsidieverordening Texel 2020 (2020)
- Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid
- Beleidsregels nieuwe evenementen Texel 2016 - Echt Texels en Texels eigen
- Spelen op Texel, onderzoek huidige situatie en een nieuwe visie op spelen
- Uitvoeringsrichtlijnen monumentenzorg Texel 2020
- Programma Toezicht instandhouding monumenten Texel 2021-2023

Waar hebben we al op ingezet?

Om bovengenoemde doelstellingen te bereiken hebben we de subsidieregelingen geactualiseerd.

Voor cultuur is een uitbreiding van de combinatiefunctie cultuur doorgevoerd en zijn nadere afspraken gemaakt over de inzet van de cultuurcoach. Ook doen we weer mee aan het vervolg van het landelijke programma 'Cultuureducatie Met Kwaliteit 2021-2024'. En hebben we een positieve aanwijzing van een lokale publieke media-instelling voor 2021-2025 gedaan. Verder hebben we een percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel vormgegeven en hebben we samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord een regionaal cultuurprofiel opgesteld.

Voor erfgoed werken we aan de verbetering van het monumentenonderhoud om dure restauraties en verwaarlozing te voorkomen. Daarvoor zetten we programmatisch monumententoezicht en uitgebreide voorlichting in. Ook maken we nieuw beleid voor het behoud van de schapenboeten en herbestemming van de leeg komende kerken.

De Sportstichting Texel besteedt als uitvoerder van het sportbeleid veel aandacht aan gezond bewegen voor jong en oud.
Met verschillende partijen en organisaties wordt het Lokaal Sportakkoord uitgevoerd. Verbinding met de 'Eilandse aanpak' is van belang. Samenwerking tussen sportorganisaties, onderwijs, jeugd/jongeren en initiatiefnemers speelt een grote rol.
Het fietsprogramma 'Doortrappen' wordt door Sportstichting Texel uitgevoerd: een specifiek programma met tips en trucs voor inwoners (60+) waar veiligheid voorop staat.

De atletiekbaan in Den Burg is gerenoveerd. Daarmee is een belangrijke upgrade gerealiseerd in het bestand van de gemeentelijke sportaccommodaties.

Waar zetten we extra op in?

In 2022 werken we verder aan het realiseren van het nieuwe Cultuurcentrum als nieuwe huisvesting van Artex, Young 4 Ever en de bibliotheek. Ook blijven we de samenwerking en verbinding zoeken met het Eilandse model.
De verduurzaming van monumenten heeft extra aandacht.

De uitvoering van het Lokaal Sportakkoord Texel loopt door. Dit gebeurt met zoveel mogelijk lokale partners.
Plangebied IJsbaan: het gebied tussen het Thijssehuis (cultuurcentrum) en De Skool/OSG wordt een verkenning afgerond naar de wensen en ideeën (droomfase) die er leven bij belanghebbenden. De resultaten hiervan worden eind 2021met de raad gedeeld. De raad zal gevraagd worden om aan de hand van de resultaten toestemming te geven voor het zetten van een vervolgstap in dit proces. Uitvoering geven aan de 1% regeling "kunst in de openbare ruimte".

Inventarisatie wenselijke voorstellen

De Iseki-tractor vervangen;
Aanvullende subsidie Stichting Lokale Omroep Texel;
Herinvoering subsidieregeling eenmalige subsidies.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
N.v.t.		

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5.Sport, cultuur en recreatie	Niet- sporters*	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	NNB	NNB

*bevolking van 19 jaar en ouder die niet minstens één keer per week aan sport doet.

Doelenboom

6.1 Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren

- 6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren
  - 6.1.1.1 Sportverenigingen, -organisaties en -initiatieven ondersteunen
  - 6.1.1.2 Voldoende goede sportaccommodaties faciliteren
  - 6.1.1.7 Texel als “eiland voor sportevenementen” positioneren
  - 6.1.1.13 Sportnota uitvoeren
- 6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
  - 6.1.2.1 Erfgoed behouden
  - 6.1.2.2 Restauratie en onderhoud monumenten stimuleren
  - 6.1.2.6 Pilot onderwaterarcheologie vervolgen
  - 6.1.2.8 Erfgoednota uitvoeren
- 6.1.3 Kunst en cultuur stimuleren
  - 6.1.3.1 Cultuurverenigingen, -instellingen en -initiatieven faciliteren
  - 6.1.3.11 Cultuurvisie uitvoeren
  - 6.1.3.12 Huisvesting Artex en Young4Ever faciliteren

B. Lange Termijn Planning

- Realisatie Cultuurhuis Texel;
- Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren;
- Ontwikkelen kerkenvisie Texel;
- Herijken subsidiebeleid met oog voor verenigingsondersteuner;
- Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal;
- Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021

C. Voorstellen

Voorstel 2022-601	Aanvullende subsidie Stichting Lokale Omroep Texel		
Doelenboom	6.1.3 Kunst en cultuur stimuleren		
Motivatie	De Stichting Lokale Omroep Texel heeft een aanvullende subsidie van € 8.446 nodig om aan te kunnen sluiten op de MediaHub en de DAB+. Met deze aansluitingen kunnen radio- en televisiesignalen digitaal aangeboden worden op verschillende platforms voor radio, televisie, internet en apps. De Stichting draagt de publieke mediafunctie voor lokale omroeporganisaties op Texel. Met deze aansluitingen is de stichting in staat om de publieke mediafunctie in voldoende mate uit te kunnen voeren en naar de toekomst toe te bestendigen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 8.446	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel	De aansluiting op de MediaHub kost € 7.246 per jaar; De DAB+ kost € 1.200 per jaar. Deze bijdragen komen bovenop de bestaande subsidie, waardoor de jaarlijkse subsidie aan Stichting Omroep Texel voor 2022 € 18.232 wordt.		

Voorstel 2022-602	Subsidieregeling eenmalige subsidies herinvoeren		
Doelenboom	6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren		
Motivatie	De voorziening Sportinvesteringfonds (voorheen Eenmalige Subsidies Sport) is in 2019 in de bezuinigingsvoorstellen meegenomen. Er is nadien door verschillende sportverenigingen verzocht om subsidie voor onderhoud aan sportaccommodaties, dan wel sportactiviteiten. Daarom wordt voorgesteld om de regeling weer in te voeren en budget te vragen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 35.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel	Er was voorheen een budget van € 50.000 beschikbaar. Jaarlijks bleef hier een deel over. Naar verwachting volstaat daarom een structureel budget van € 35.000.		

Investeringsvoorstel 2022-603	Iseki vervangen	
Motivatie	De Iseki tractor dient in 2022 vervangen te worden, deze is dan technisch afgeschreven. Deze kleine tractor wordt gebruikt voor het onderhoud aan het kunstgrasveld in Den Burg, waaronder het bezemen en bladblazen. Daarnaast wordt deze tractor gebruikt om de overige velden te bemesten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 25.700	Begroting 2022
Toelichting financieel	De Iseki wordt afgeschreven in 10 jaar. Voor onderhoud, verzekering etc. is jaarlijks € 2.500 nodig.	

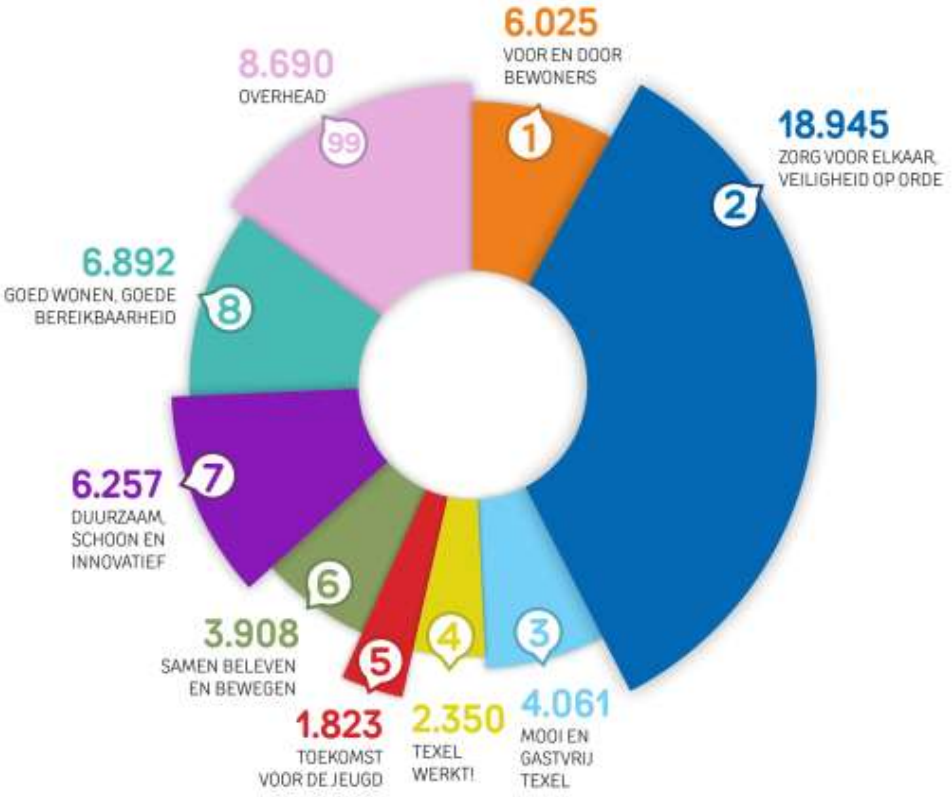

PROGRAMMA 6 SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN.

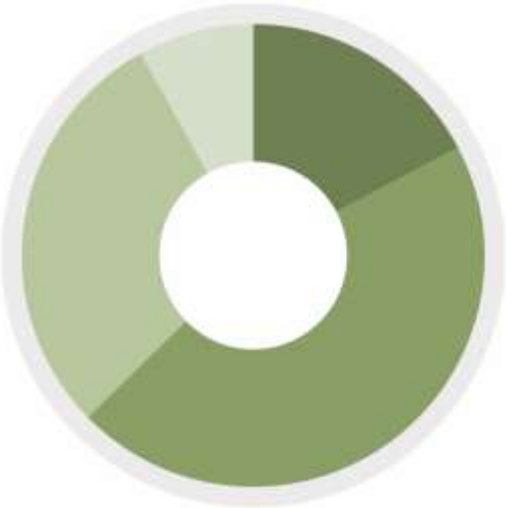

- **669** Vormings- en ontwikkelingswerk
- **1.931** Sport
- **978** Kunst en cultuur
- **328** Overige lasten

3.908 Totale lasten programma 6

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Vormings- en ontwikkelingswerk	636	645	656	669
Monumenten en torens	170	180	203	204
Sport	2.017	1.902	1.995	1.931
Kunst en cultuur	871	1.260	1.096	978
Subsidies en leningen	19	18	19	27
Speelplaatsen	132	148	148	98
Totaal lasten programma 6	**3.845**	**4.153**	**4.118**	**3.908**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Sport	1.121	405	332	342
Kunst en cultuur	203	203	197	194
Speelplaatsen	1	3	0	0
Totaal baten programma 6	**1.325**	**611**	**528**	**536**

Saldo	**-2.521**	**-3.542**	**-3.589**	**-3.371**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 6

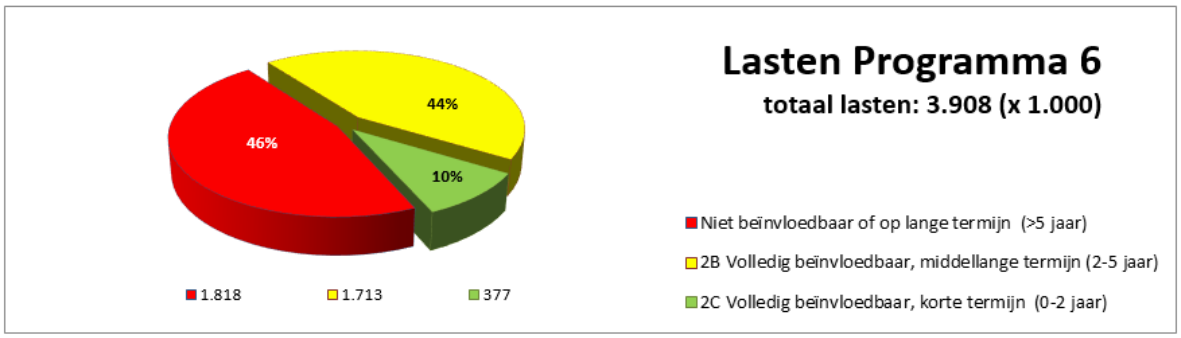

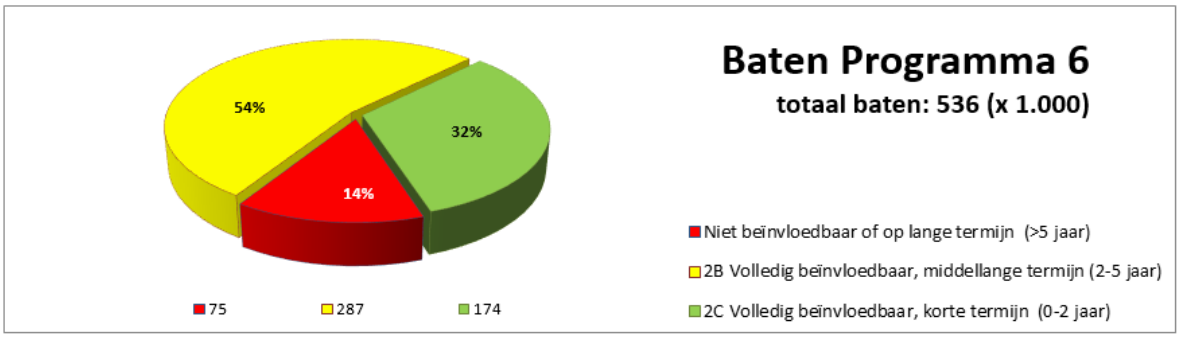

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Muziek- en dansonderwijs	11
Sport algemeen	15
Sportaccommodaties	
Zwempark Molenkoog	130
Buitensport accommodaties groen	57
Kunst en theater	
Overige cultuur en oudheidkunde	46
Monumenten	118
Totaal	**377**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Muziek- en dansonderwijs	
Sport algemeen	
Sportaccommodaties	
Zwempark Molenkoog	141
Buitensport accommodaties groen	33
Kunst en theater	
Overige cultuur en oudheidkunde	
Monumenten	
Totaal	**174**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Bibliotheek	294
Muziek- en dansonderwijs	365
Sport algemeen	258
Sportaccommodaties	75
Zwempark Molenkoog	20
Kunst en theater	11
Musea	331
Overige cultuur en oudheidkunde	290
Subsidies, leningen en uitvoeringskosten	27
Speelplaatsen	41
Totaal	**1.713**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Bibliotheek	
Muziek- en dansonderwijs	
Sport algemeen	17
Sportaccommodaties	100
Zwempark Molenkoog	
Kunst en theater	
Musea	
Overige cultuur en oudheidkunde	170
Subsidies, leningen en uitvoeringskosten	
Speelplaatsen	
Totaal	**287**

PROGRAMMA 7 **DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF**

1. Energie besparen en duurzaam opwekken
2. Kennis bundelen op Texel voor innovaties
3. Afval verder scheiden

Wat willen we bereiken?

De energietransitie is in volle gang. We zetten in op zonne-energie op grote daken, parkeerterreinen en zoeken naar nieuwe mogelijkheden zoals zonne-energie op fietspaden. We zetten ook in op energiebesparing. De meest duurzame energie is immers energie die je niet gebruikt.

We spelen in op de klimaatverandering door onze openbare ruimte hierop aan te passen. Bovendien willen we een lokaal uitvoeringsplan maken om ons nog beter aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering.

De ambitie is van afval naar grondstof te gaan omdat het niet duurzaam is grondstoffen die kunnen worden hergebruikt te verbranden.

Duurzaamheid/energietransitie

- Texel zelfvoorzienend en duurzaam - vastgesteld 2020
- Energie voor Texel - uitvoeringsprogramma 2010-2020
- Visiedocument Duurzame Waddeneilanden 2020
- Verordening leningen verbeteren en verduurzamen woningvoorraad op Texel 2020
- Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026

Schoon

- Texel Water 2015
- Ruimte voor water 2017
- Grondstoffenplan 2013

Waar hebben we al op ingezet?

De energietransitie heeft door het landelijk Klimaatakkoord (2019) nog meer prioriteit gekregen. Medio 2021 is de eerste Regionale Energie Strategie (RES 1.0) vastgesteld. Speerpunt voor Texel is energiebesparing door isolatie van gebouwen en de opwekking van zonne-energie op daken en parkeerterreinen. Dit doen we door pandeigenaren te informeren en stimuleren. Zo kunnen woningeigenaren een lening aanvragen om hun woning te verduurzamen. Daarnaast is een renteloze lening mogelijk voor zonnepanelen.

We spelen in op de klimaatverandering door onze openbare ruimte te vergroenen. Hiermee voorkomen we hittestress en zorgen we voor de opvang van regenwater bij (extreme) regenval. Bovendien dragen we zo bij aan de opname van fijnstof, de biodiversiteit en een gezonde, veilige en attractieve leefomgeving. Ook leggen we gescheiden rioolsystemen aan voor schoon en vuil water. Hiermee voorkomen we dat schoon water het stelsel belast en wordt aangeboden aan de zuivering.

We zetten op dit moment stappen in de richting van een ‘recycleplan’ door het nemen van maatregelen waarvan we zeker weten dat ze een positief effect hebben zoals bv. het verbeteren van de communicatie over de nut en noodzaak afvalscheiding en het uitbreiden en aanpassen van een efficiënt en effectief containernetwerk.

Waar zetten we extra op in?

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland in 2050 vrijwel geen CO2 meer uitstoot. Voor de energietransitie zoeken we de samenwerking met betrokken partijen waaronder de inwoners en bedrijven op Texel. We leggen meer nadruk op communicatie en het aanbieden van advies en ontzorging. Ook werken we mee aan innovaties op het gebied van hernieuwbare energie zoals het realiseren van robuuste, slimme en effectieve netwerken. Hierdoor kan duurzaam opgewekte energie direct worden gebruikt of tijdelijk worden opgeslagen.

In het Klimaatakkoord is ook afgesproken dat de bebouwde omgeving in 2050 aardgasvrij is. Gemeenten hebben hierin de regie en moeten in 2021 een Transitievisie Warmte hebben opgesteld. In 2022 zal deze visie nader worden uitgewerkt.

We hebben verschillende instrumenten om te sturen op de grootste kosten om de hoeveelheden restafval te beperken. Samen met het bestuur willen we in dialoog over service- en prijsprikkels, en verbeterende en ondersteunende maatregelen voor de diverse afvalstromen. Medio 2022 hopen we voorstellen voor te leggen aan de raad. Verder draagt onze organisatie bij aan de circulaire economie met een nieuw inkoopbeleid, waardoor er meer aandacht zal zijn voor duurzaam inkopen en aanbesteden.

Aan de hand van de in 2021 vastgestelde Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 willen we een lokaal uitvoeringsplan opstellen. In de openbare ruimte houden we nog meer rekening met klimaatverandering. Bijvoorbeeld door meer water op te vangen en hittestress te voorkomen. Naast het aanleggen van gescheiden systemen voor schoon en vuil water gaan we regenwater afkoppelen. Bovendien stimuleren we particulieren hun bijdrage te leveren.

Inventarisatie wenselijke voorstellen

Naar aanleiding van nieuwe inzichten en ontwikkelingen, bijvoorbeeld uit de in 2021 vast te stellen Transitievisie Warmte (van het aardgas af), het onderzoek naar zon op daken en parkeerterreinen en de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026, zullen voorstellen separaat aan de raad worden voorgelegd.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
HVC	7.3 Afval	Transport en verwerking huishoudelijk afval Grondstoffenscheiding Beheer afvalbrengstation
Omgevingsdienst Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhavingstaken milieu
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur	Samenwerking aan realisatie duurzaamheidsambitie
Coöperatie TexelEnergie	0.5 Treasury	Uitvoering (delen van) energieambitie

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7.Volksgezond-heid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	200	178
				2019	221	161
				2020	236	Nog niet bekend
7.Volksgezond-heid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RDW-Klimaat-monitor	2016	4.1	14,9
				2017	5,3	16,3
				2018	7,1	17,6

Doelenboom

7.1 Een gezond milieu bevorderen

7.1.1 Rioolstelsel in stand houden en eventueel verbeteren

- 7.1.1.1 Basis Rioleringsplan (BRP) uitvoeren

7.1.2 Texel schoon houden

- 7.1.2.1 Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden
- 7.1.2.3 Onkruidbestrijding op verharding
- 7.1.2.5 Voldoende openbare toiletten op het eiland verzorgen
- 7.1.2.9 Voorkomen dat kadavers en andere dode dieren op het strand gevaar kan opleveren vanwege mogelijke besmetting
- 7.1.2.13 Openbare toiletten onderhouden
- 7.1.2.14 Ondergrondse afvalbakken voor restafval plaatsen
- 7.1.2.15 Perscontainer vervangen
- 7.1.2.16 Afvalbakken voor zwerfvuil vervangen
- 7.1.2.17 Via communicatie op vermindering restafval inzetten

7.2 Een duurzame samenleving bevorderen

7.2.1 Energietransitie faciliteren en uitvoeren

7.2.1.2 Energietransitie subsidiëren, energiebesparing en schone energie stimuleren
7.2.1.3 Energiebesparing woningbouw stimuleren
7.2.1.4 Texel tot voorbeeld van energiebesparing en duurzame energietechnieken maken
7.2.1.5 Projecten van derden voor duurzame energieproductie faciliteren
7.2.1.9 Schone energie stimuleren

7.2.3 Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden

7.2.3.1 Ontwikkelen water netwerkknooppunt zoet-zout
7.2.3.2 Aan verbetering kwaliteit van het oppervlaktewater bijdragen
7.2.3.3 Duurzaamheidsambitie zoetwaterbeheer waarmaken

B. Lange Termijn Planning

- Grondstoffenplan vaststellen
- Aanbieden notitie over Rioolheffing

C. Voorstellen

Voorstel 2022-701	Aan regeling bevordering van schone wegvoertuigen voldoen		
Doelenboom	7.1.2 Texel schoon houden		
Motivatie	Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft een regeling voorbereid ter implementatie van de Europese Richtlijn ter bevordering van schone en energiezuinige wegvoertuigen. Ook wel de Clean Vehicles Directive (CVD), regeling schone voertuigen, genoemd. De regeling legt elke aanbestedende dienst een verplichting op om bepaalde percentages voertuigen schoon aan te besteden.De regeling heeft stimulering van de markt voor schone en energie-efficiënte wegvoertuigen als doel. Dit wordt gedaan door elke aanbestedende dienst te verplichten om bepaalde percentages voertuigen schoon aan te besteden. De verplichting geldt ook bij aanbesteding van servicediensten aan (private) partijen, waarbij voertuigen essentieel zijn. Een bepaald percentage van de voertuigen van deze partijen moet dus ook schoon zijn. De Clean Vehicles Directive staat naast de ambities van het Klimaatakkoord. De CVD is 2 augustus 2021 ingegaan. Het kabinet wil de ambities van de CVD op termijn verder harmoniseren. Dit betekent dat de gemeente, met de tractie die daarvoor geschikt is, gaat rijden op HVO100 diesel. De afkorting HVO staat voor 'Hydrotreated Vegetable Oil'. Dit type dieselbrandstof is geproduceerd op basis van met waterstof behandelde plantaardige oliën en restafval, zoals dierlijke vetten. Het getal '100' achter HVO geeft aan dat het gaat om een duurzame diesel van hoge kwaliteit in de meest pure vorm (100%), niet gemixt.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel	Voor Texel betekent dit dat de meest recent aangeschafte voertuigen op deze diesel gaan rijden.		

Investeringsvoorstel 2022-702	Kipper/kraanwagen aanschaffen	
Motivatie	De kipper/kraanwagen is aan vervanging toe. Vanwege de COVID-19 pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotive industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.Dit geldt over de gehele linie, zowel truckchassis fabrikanten, autolaad- en loskraan fabrikanten en kipper leveranciers. Door de lange levertijd van dit voertuig houden we rekening met een prijsstijging in 2022, deze is meegenomen in deze aanvraag.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 60.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	De kipper/kraanwagen is afgeschreven en mag vervangen worden. Door indexatie en aanpassen afschrijftermijn van 8 naar 10 jaar (verwachte levensduur) is er dekking aanwezig voor € 260.000 (zie Hoofdstuk 5A-Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 320.000 excl. btw.	

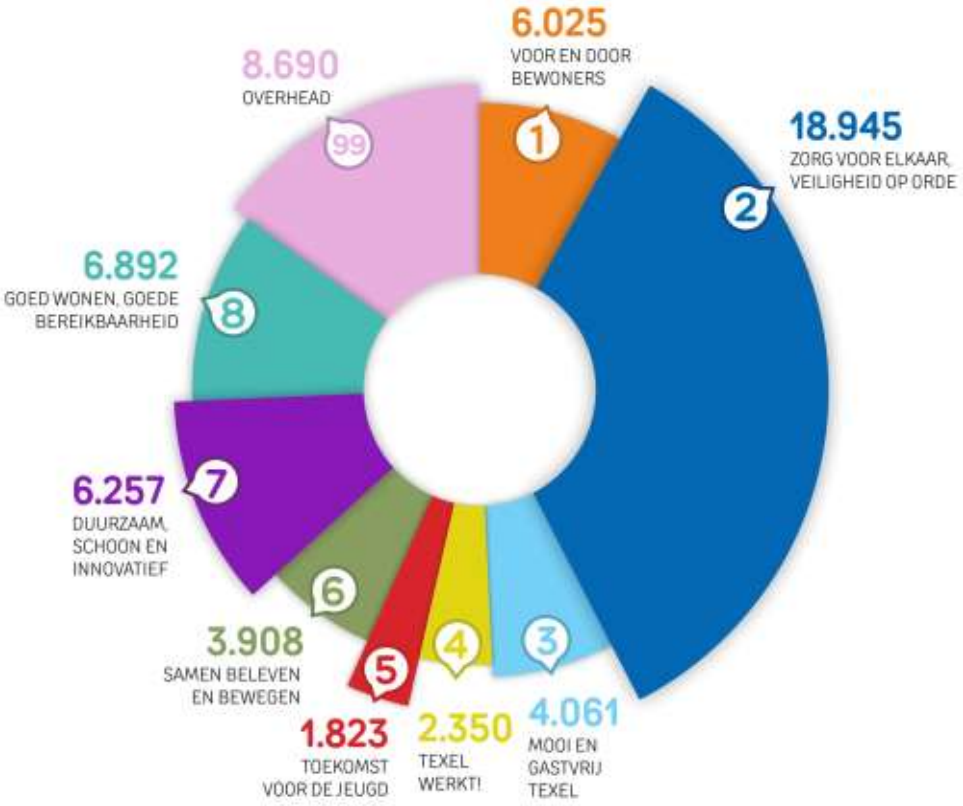

PROGRAMMA 7 DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF

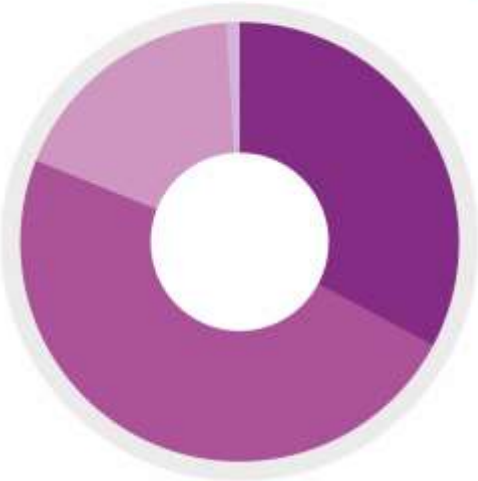

- **2.088** Afval
- **3.080** Rioolbeheer
- **1.051** Milieubeleid
- **28** Openbare toiletten

6.257 Totale lasten programma 7

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Afval	1.675	1.962	2.133	2.099
Rioolbeheer	2.786	2.909	2.943	3.080
Milieubeleid	1.073	1.036	1.337	1.051
Openbare toiletten	24	26	32	28
Totaal lasten programma 7	**5.558**	**5.933**	**6.444**	**6.257**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Afval	2.133	2.207	2.432	2.463
Rioolbeheer	3.394	3.482	3.483	3.628
Milieubeleid	14	17	39	4
Totaal baten programma 7	**5.541**	**5.705**	**5.953**	**6.095**

Saldo	**-17**	**-227**	**-492**	**-162**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 7

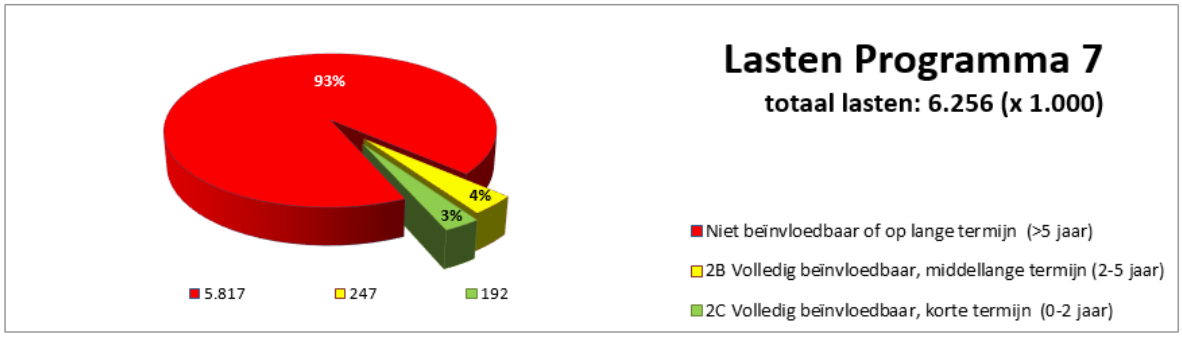

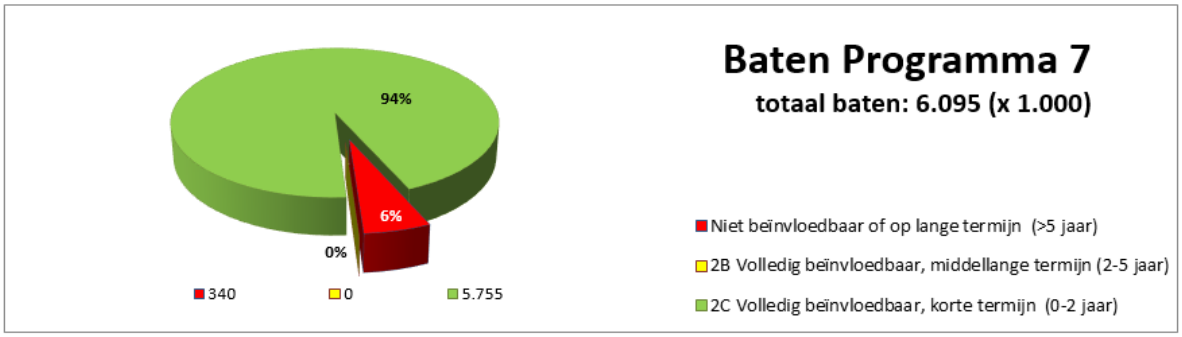

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Straatreiniging	
Inzameling huishoudelijk afval	
Inzameling bedrijfsafval	
Beerputten / vetvangers	
Rioleringen	20
Milieubeheer	
Duurzame ontwikkeling	135
Afval	37
Totaal	**192**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Straatreiniging	16
Inzameling huishoudelijk afval	2.116
Inzameling bedrijfsafval	28
Beerputten / vetvangers	35
Rioleringen	3.560
Milieubeheer	
Duurzame ontwikkeling	
Afval	
Totaal	**5.755**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Straatreiniging	94
Afvalstoffenbeleid	39
Inzameling huishoudelijk afval	78
Milieubeheer	5
Ongediertebestrijding	22
Openbare toiletten	4
Duurzame ontwikkeling	3
Totaal	**247**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Straatreiniging	
Afvalstoffenbeleid	
Inzameling huishoudelijk afval	
Milieubeheer	
Ongediertebestrijding	
Openbare toiletten	
Duurzame ontwikkeling	
Totaal	**0**

PROGRAMMA 8

GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

1. Versnellen woningbouw
2. Postweg vernieuwen
3. Transformatie vrijkomende schoollocaties

Wat willen we bereiken?

We willen een leefbaar Texel. Voor Programma 8 betekent dat een voldoende en gevarieerd woningaanbod voor onze inwoners.

Een goed onderhouden, toereikend en veilig wegen-, straten-, wandelpaden- en fietspadennet.

Voldoende parkeerplaatsen voor zowel auto's als fietsen. Een functioneel openbaar vervoer. Binnen de dorpskernen krijgen voetgangers en fietsers de ruimte.

IBOR-plan 2016
Beleidsplan Spelen
Beheerplan Watersystemen 2017
Gemeentelijk rioleringsplan
Beheerplan Wegen
Beheerplan Straatmeubilair
Structuurvisie Texel op koers 2020
Veilig en verlicht Texel
Knelpuntenanalyse mobiliteit
Mobiliteitsvisie Texel 2015 - 2025
Actieplan Mobiliteit Texel 2016-2025
Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg
Beleidsplan civiele kunstwerken 2016
Woonvisie Texel 2016
Actieplan wonen
Woningbouwprogramma Texel 2020 - 2030

Waar hebben we al op ingezet?

Wonen
We hebben een status aparte voor Texel in de regio. Deze status is verwerkt in het Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord-Holland 2020-2030 (KWK) met daarbij het Woningbouwprogramma Texel 2020 – 2030.
We hebben prestatieafspraken met Woontij, deze worden besproken in periodiek overleg met Woontij. De huisvestingsverordening is geëvalueerd, aangescherpt en uitgebreid om de schaarse woningvoorraad te behouden voor de mensen die hier vanwege een economische of maatschappelijke binding moeten kunnen wonen. Verscheidene nieuwe woningbouwprojecten zijn in voorbereiding zoals de locaties bij de buitendorpen en de vrijkomende locaties in Den Burg als gevolg van het Onderwijs Centrum Texel.

Mobiliteit en openbare ruimte
Er is een samenhangend parkeerplan voor Den Burg en De Koog opgesteld wat zorgt voor een betere geleiding van het autoverkeer. Daarnaast is het wegencategoriseringsplan vastgesteld wat de basis vormt van werkzaamheden aan de wegen. Met Staatsbosbeheer zijn afspraken gemaakt over het onderhoud en beheer van de fietspaden. Het Texelvignet is binnen alle dorpen en strandslagen ingevoerd en wordt digitaal aangeschaft.

Daarnaast is er blijvende inzet op het verbeteren van het bergen en afvoeren van zoet water. Onder andere door de aanleg van duikers. Er zijn voorinspecties riool, zodat beheeringrepen worden ingepland op basis van actuele informatie. Het wegenbeheerplan, groenbeheerplan en wegencategoriseringplan zijn in uitvoering. De fysieke vervangingen van straatmeubilair zijn gestart.

Waar zetten we extra op in?

Wonen
Voor wonen zetten we aan de hand van het Actieplan Wonen extra in op het versnellen van de uitvoering van woningbouwplannen. De provincie heeft op basis van cofinanciering versnellingsgeld beschikbaar gesteld voor extra projectleiding. Hierbij krijgen sociale, middeldure huur- en betaalbare koopwoningen (waar mogelijk door Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)) extra aandacht. In 2022 willen we zichtbare realisatie. Tot slot inzet op tijdelijke flexibele woningbouw voor doelgroepen: spoedzoekers, vergunninghouders, starters enz.

Mobiliteit en openbare ruimte
Bij de planning en uitvoering van de projecten wordt extra zorgvuldig gekeken naar ruimtegebruik en samenhang. Integraal en projectmatig werken is goedkoper, efficiënter en transparanter. Ook zal er kritischer gekeken worden naar de dominante rol van de auto in het straatbeeld. De straat ‘teruggeven’ aan voetgangers en fietsers verhoogt de leefbaarheid, de veiligheid en versterkt economische clusters omdat in voetgangersgebieden bewezen substantieel meer geld wordt uitgegeven dan in autostraten. Er staan een aantal grote projecten gepland zoals de 2e fase reconstructie Pontweg, rehabilitatie Oostkaap, de elementenverharding terugbrengen in de Boodtlaan De Koog, het herstraten en revitaliseren van het groen in de Vloedlijn/Duinreep e.o. Den Burg en het Buurtje Trompstraat Oudeschild. Samen met beplantingsexperts vinden experimenten plaats met meer kruidachtige beplanting in de openbare ruimte voor meer kleur, natuurwaarden en diversiteit.

Inventarisatie wenselijke voorstellen

Straatmeubilair vervangen.
Diverse wegen rehabiliteren.
Heftruck vervangen.
Tractor aanschaffen.
Boodtlaan reconstrueren.
Duiker Eierlandskanaal.
Fietspaden Staatsbosbeheer reconstrueren 3e tranche (2022-2023).
Stenenplaats herinrichten.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen 2.5 Openbaar vervoer 8.3 Wonen en bouwen	Er wordt samengewerkt aan behoud van goede bereikbaarheid, aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Waarborgen goede bereikbaarheid van Texel.
Texel Airport	2.1 Verkeer en vervoer	Toeristische infrastructuur en goede bereikbaarheid waarborgen.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8.Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2018	279	230
				2019	291	248
				2020	310	270
8.Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in cijfers	2018	11,6	8,6
				2019	9,1	9,2
				2020	18,5	8,8
8.Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2018	77,8	69,6
				2019	77,9	69,8
				2020	79,0	70,0
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2019	573	669
				2020	590	700
				2021	616	733
8.Vhros	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	2019	680	739
				2020	706	773
				2020	742	811

Doelenboom

8.1 Gemeentelijke infrastructuur beheren en mobiliteit reguleren

- 8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen
  - 8.1.1.1 Onderzoek doen naar herindeling opslagterrein
  - 8.1.1.6 Diverse straten herinrichten
  - 8.1.1.7 Rotonde Pontweg-Keesomlaan-Westerweg aanleggen
  - 8.1.1.17 Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) plan uitvoeren
  - 8.1.1.21 Infra-structurele maatregelen omgeving onderwijscentrum aanleggen
  - 8.1.1.23 Gladheidmeldsysteem aanschaffen
  - 8.1.1.28 Breder kijken dan Infrastructurele maatregelen omgeving Onderwijs centrum Texel
- 8.1.2 Openbare verlichting onderhouden
  - 8.1.2.1 Voor energiezuinige verlichting zorgen
- 8.1.3 Mobiliteit reguleren
  - 8.1.3.1 Verkeer en bevorderen veiligheid reguleren
  - 8.1.3.3 Openbaar vervoer laten functioneren
  - 8.1.3.5 Parkeerautomaten eventueel vervangen
  - 8.1.3.6 Parkeerautomaten onderhouden
- 8.1.4 Wegen, voet- en fietspaden in het landschap inpassen
  - 8.1.4.1 Fietspaden moeten in het landschap passen

8.2 Gebiedsontwikkelingen faciliteren

- 8.2.1 Een nieuwe bestemming ontwikkelen voor vrijkomende locaties
  - 8.2.1.5 Herontwikkeling locaties vrijkomende bebouwing faciliteren

8.3 Voor voldoende goede woningen zorgen

- 8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden
  - 8.3.1.4 In het regionale woonbeleid participeren
- 8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren
  - 8.3.2.1 Mogelijkheden voor starters op de woningmarkt creëren
- 8.3.3 Gemeentelijke gebouwen beheren en verbeteren
  - 8.3.3.1 In verband met veroudering gebouwenbestand onderhoudskosten verhogen
- 8.3.4 Faciliteren dat meer mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen
  - 8.3.4.1 Stimuleren particuliere woningaanpassing
  - 8.3.4.2 Blijversleningen en startersleningen structureel maken

B. Lange Termijn Planning

- Omgevingsvergunning Texel Zoo
- Openbare verlichting kruispunt Californieweg Pontweg evalueren
- Raadsbesluit krediet en VO 2e en 3e fase Postweg/Nieuwlanderweg
- bestemmingsplan Pontweg - Stappeland
- Bestemmingsplan Akenbuurt 12
- Investeringskrediet aankoop Gasthuisstraat 40
- Woningbouwlocatie Fonteinschool Den Burg
- Woningbouwlocatie Jozefschool Den Burg
- Woningbouwlocatie Tuunen II

C. Voorstellen

Voorstel 2022-801	Straatmeubilair vervangen		
Doelenboom	8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen		
Motivatie	Conform het vastgestelde Beheerplan Straatmeubilair wordt in 2022 verder gegaan met het periodiek vervangen van de gemeentelijke banken, picknicksets, borden e.d. langs de Texelse wegen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 170.000	Incidenteel	Begroting 2022
	-€ 170.000	Incidenteel	Reeds opgenomen (besloten bij begroting 2019)
Toelichting financieel			

Voorstel 2022-802	Minder opbrengsten betaald parkeren		
Doelenboom	8.1.3 Mobiliteit reguleren		
Motivatie	De geraamde inkomsten voor de uitbreiding van het betaald parkeren lijken structureel te hoog.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 150.000	Structureel	Begroting 2022 e.v.
Toelichting financieel	Structurele aframing van € 150.000.		

Investeringsvoorstel 2022-803	Heftruck vervangen	
Motivatie	De bestaande heftruck dient vervangen te worden in 2022. De heftruck wordt o.m gebruikt voor het laden van voertuigen voor de gladheidbestrijding en is daarom onmisbaar.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 43.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	Voor onderhoud, verzekering etc. is jaarlijks € 3.000 nodig. De heftruck wordt afgeschreven in 10 jaar. In 2020 (Halfjaarrapportage 2020) is bij een aantal tractiemiddelen aansluiting gemaakt tussen afschrijvingstermijn en vermoedelijke levensduur (BBV). Door de langere afschrijftermijnen, en daardoor lagere kapitaallasten, is er financiële dekking in de begroting aanwezig voor vervanging van de heftruck.	

Investeringsvoorstel 2022-804	Tractor aanschaffen	
Motivatie	Er zijn 2 tractoren aanwezig bij gemeentewerken. Beide tractoren worden ingezet bij de gladheidbestrijding en zijn hier ook op aangepast. De machines worden ook gebruikt voor werkzaamheden zoals de schouw, opruimen slootruigte en werkzaamheden in boomsingels zoals takken versnipperen. In het verleden is één van de tractoren afgeschreven en vervangen door een maaicombinatie. De afgeschreven tractor is noodzakelijkerwijs blijven rijden voor uitvoering van eerdergenoemde werkzaamheden. Deze tractor is reeds 18 jaar oud en aan het einde van zijn levensduur.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 65.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	Voorgesteld wordt een 2e hands machine aan te schaffen. Deze voldoet prima aan de gestelde eisen. Verwacht wordt € 15.000 minder uit te geven dan bij de aanschaf van een nieuwe. Voor jaarlijks onderhoud, verzekering etc. is € 2.000 nodig. De tractor wordt in 12 jaar afgeschreven. In 2020 (Halfjaarrapportage 2020) is bij een aantal tractiemiddelen aansluiting gemaakt tussen afschrijvingstermijn en vermoedelijke levensduur (BBV). Door de langere afschrijftermijnen, en daardoor lagere kapitaallasten, is er financiële dekking in de begroting aanwezig voor vervanging van de tractor.	

Investeringsvoorstel 2022-805	Boodtlaan reconstrueren	
Motivatie	De Boodtlaan tussen het Watermunt en de komgrens bestaat nog uit asfalt. De staat van onderhoud is slecht. In het Beheerplan Wegen is dit gedeelte van de Boodtlaan opgenomen voor rehabilitatie. Echter de huidige wegbreedte is te smal en het voetpad aan de kant van de woningen is ook in slechte staat. Aan de rand van de komgrens ligt de kruising met strandslag paal 21. Deze kruising voldoet niet aan de inrichtingseisen voor een 60-km weg. Voorgesteld wordt om het gedeelte vanaf het Watermunt tot en met de kruising strandslag paal 21 te reconstrueren cq her in te richten, om hiermee ook de verkeersveiligheid te verhogen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 631.250	Begroting 2022
Toelichting financieel		

Investeringsvoorstel 2022-806	Duiker Eierlandskanaal vervangen	
Motivatie	Waterbeheer is voor Texel in het algemeen van groot belang en voor de landbouwsector in het bijzonder. Klimaatadaptatie vraagt daarom ook van Texel de nodige aandacht. De grote duiker onder de Oorsprongweg, in het Eierlandskanaal, dient vervangen te worden. De nieuwe duiker wordt langer waardoor er een bredere berm gemaakt kan worden wat bevorderlijk voor de rijbaan is. Een en ander gebeurt in samenwerking met HHNK. HHNK heeft de Bernse brug gecofinancierd en voeren de duiker Muyweg zelf uit.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 130.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	De gemeente heeft een groot aantal duikers in beheer. Voor vervanging van en onderhoud aan de meeste duikers is structureel geld beschikbaar vanuit het GRP (55% REF en 45% algemene middelen). Voor enkele duikers zit het vervangingsbudget niet in het reguliere budget opgenomen omdat deze kosten, € 100.000 of meer, het reguliere budget onevenredig hoog zou houden. Vastgesteld is dat voor deze grotere duikers apart krediet gevraagd wordt. Eerder zijn de Bernse Brug (2018) en de duiker in de Slufterweg (2020) ook al op deze wijze uitgevoerd. Afschrijvingstermijn 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2022-807	Fietspaden Staatsbosbeheer reconstrueren 3e tranche (2022-2023)	
Motivatie	Op basis van het in september 2020 vastgesteld Plan van Aanpak wordt ieder jaar een deel van de fietspaden in het gebied van Staatsbosbeheer gereconstrueerd. Voor 2022 worden de volgende fietspaden onder handen genomen:Kwekerijweg, Westerslag, Ploeglanderweg, Rozendijk, Jan Ayeslag, Gerritslanderdijkje, Rozendijk-Westerslag en de Monnikenweg.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 2.000.000	Begroting 2022
Toelichting financieel		

Investeringsvoorstel 2022-808	Stenenplaats herinrichten	
Motivatie	Nu de inrichting van de Groeneplaats en omgeving vordert is het belangrijk om de Stenenplaats te vernieuwen. Het plein is te krap en er zijn verbeteringen nodig om de markante kastanjeboom de komende decennia te kunnen behouden. Gezien de locatie midden in het uitgaansgebied, winkelhart en toeristische centrum is het alleen mogelijk deze vernieuwing in het relatief rustige winterseizoen uit te voeren. Waarschijnlijk start het werk eind 2022.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 580.000	Begroting 2022
Toelichting financieel	Het gevraagde bedrag is gebaseerd op een eerste raming, verhoogd met een onzekerheidsmarge. In de raming is gerekend met materialen die thuishoren op een dergelijke A-locatie.	

Investeringsvoorstel 2022-809	Diverse wegen rehabiliteren	
Motivatie	In het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen staan voor 2022 gepland de rehabilitaties van het fietspad Geörgiëweg, Dijkmanshuizen en Oostkaap. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud. Het fietspad langs de Geörgiëweg is zeer omcomfortabel door het opgedrukte asfalt vanwege de boomwortels. Voorgesteld wordt om deze drie wegvakken te rehabiliteren, waarbij tevens de bomenrij gerenoveerd wordt.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.292.500	Begroting 2022
Toelichting financieel	De afzonderlijke kosten bedragen : Fietspad Geörgiëweg € 380.000, Dijkmanshuizen € 500.000, Oostkaap €412.500.	

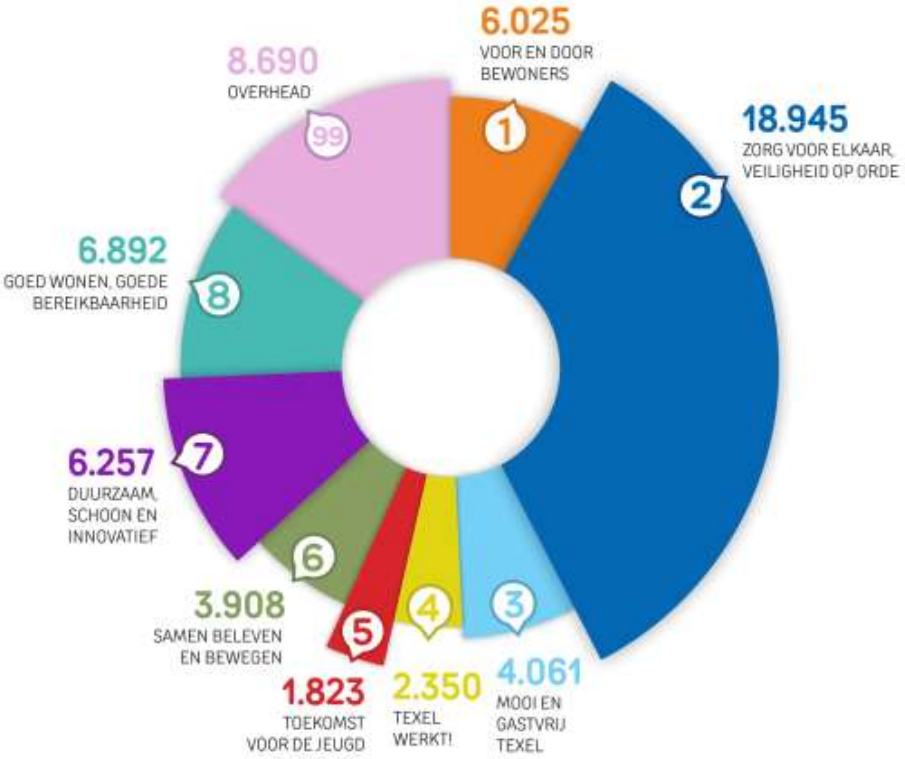

PROGRAMMA 8 GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

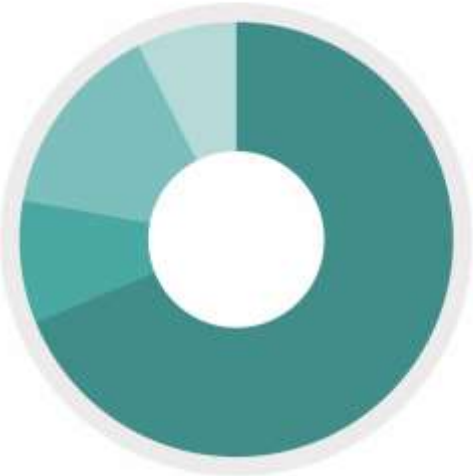

- **4.750** Wegen, straten en pleinen
- **604** Parkeren
- **1.033** Volkshuisvesting
- **505** Overige lasten

6.892 Totale lasten programma 8

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Wegen, straten en pleinen	3.634	4.207	7.108	4.750
Verkeer	366	606	367	311
Parkeren	630	542	742	604
Luchtvaartterreinen	0	0	0	0
Volkshuisvesting	829	644	1.063	1.033
Bouw- en woningtoezicht	2	104	58	58
Bouwgrondexploitatie	1.452	914	1.485	137
Totaal lasten programma 8	**6.913**	**7.016**	**10.823**	**6.892**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Wegen, straten en pleinen	671	306	1.405	173
Verkeer	344	2.096	42	27
Parkeren	4.211	3.633	4.135	4.468
Volkshuisvesting	954	1.282	1.073	1.090
Bouwgrondexploitatie	427	1.259	61	0
Totaal baten programma 8	**6.608**	**8.576**	**6.717**	**5.758**

Saldo	**-306**	**1.560**	**-4.106**	**-1.134**

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën '*beïnvloedbaar kort*' en '*beïnvloedbaar middellang*' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 8

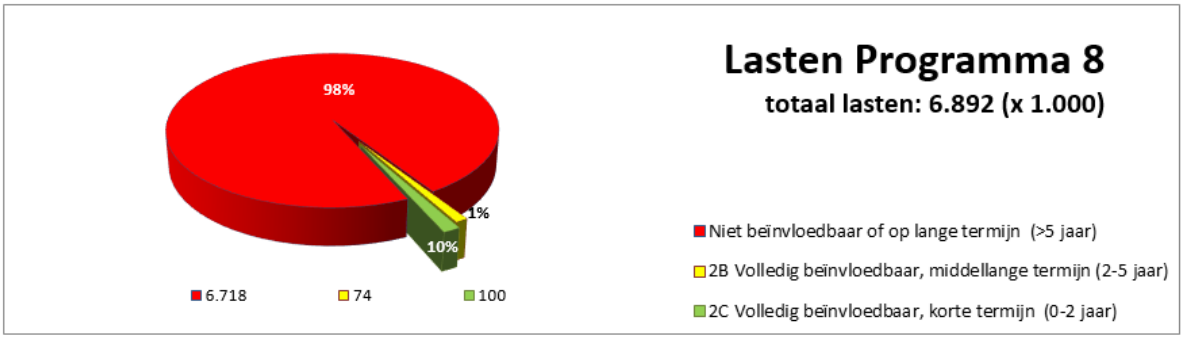

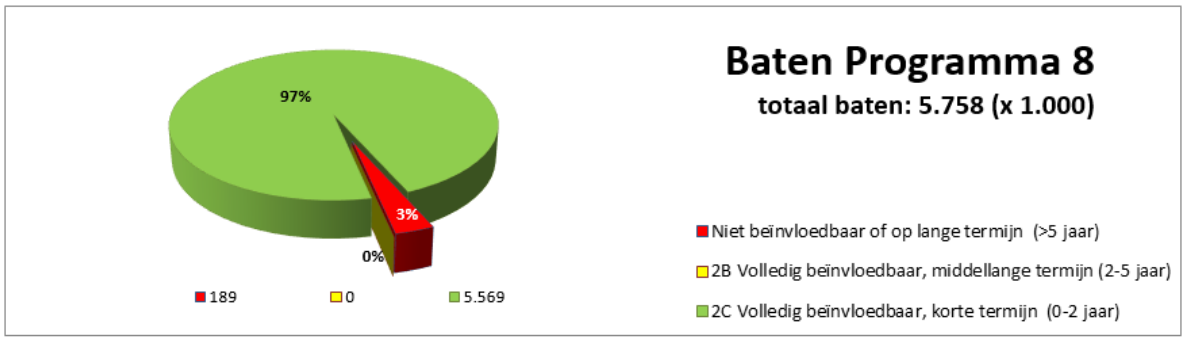

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Onderhoud wegen wel rationeel wegbeheer	1
Verkeer algemeen	
Openbaar vervoer	
Fiscaliseren parkeren	25
Volkshuisvesting	74
Uitvoering woningwet	
Totaal	**100**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Onderhoud wegen wel rationeel wegbeheer	
Verkeer algemeen	2
Openbaar vervoer	10
Fiscaliseren parkeren	4.468
Volkshuisvesting	25
Uitvoering woningwet	1.064
Totaal	**5.569**

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Fiscaliseren parkeren	56
Uitvoering woningwet	18
Totaal	**74**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Fiscaliseren parkeren	
Uitvoering woningwet	
Totaal	**0**

Overhead

In het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt verplicht voorgeschreven dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma gepresenteerd worden. Deze wijziging is in 2017 ingevoerd om de (landelijke) transparantie te bevorderen.

In de programma's worden vanaf 2017 alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente wordt meegenomen in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en kan beter worden gestuurd op de bedrijfsvoering, aldus de commissie BBV. Bovendien kan door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen gebracht worden. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze (“extra comptabel”) toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen.
Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden overheadkosten met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. In de 'Notitie overhead' van de commissie BBV wordt dieper ingegaan op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft het personeel behoren tot de overhead de kosten voor:

- de leidinggevenden in het primaire proces;
- de medewerkers van financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- de medewerkers van P&O / hrm;
- de medewerkers van inkoop;
- medewerkers communicatie, met uitzondering van klantcommunicatie;
- de medewerkers van juridische zaken;
- de medewerkers van bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- de medewerkers van informatievoorziening en automatisering;
- de medewerkers van facilitaire zaken en huisvesting;
- de medewerkers bezig met postbehandeling en archivering;
- de managementondersteuning in het primaire proces.

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting en voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie;
- de personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld overhead.

Overhead:
Voor de berekening van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt er rekening gehouden met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele omvang, welke zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

Overzicht totale overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	% totale overhead	% lasten begroting 2022
Verdeling overhead 2022			
• Personeel	5.681	66	10,0
• Automatisering	1.024	12	1,8
• Organisatie	770	9	1,3
• Huisvestingskosten	1.114	13	2,0
Totaal	**8.589**	**100**	**15,1**

Het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten in de begroting (excl. De Bolder) bedraagt 15,1. Dit percentage was in 2021(15,0), 2020(15,1), 2019(15,0) en 2018(15,4). Hieruit blijkt dat het percentage overhead, ten opzichte van de totale lasten, de afgelopen 3 begrotingsjaren redelijk stabiel blijft.

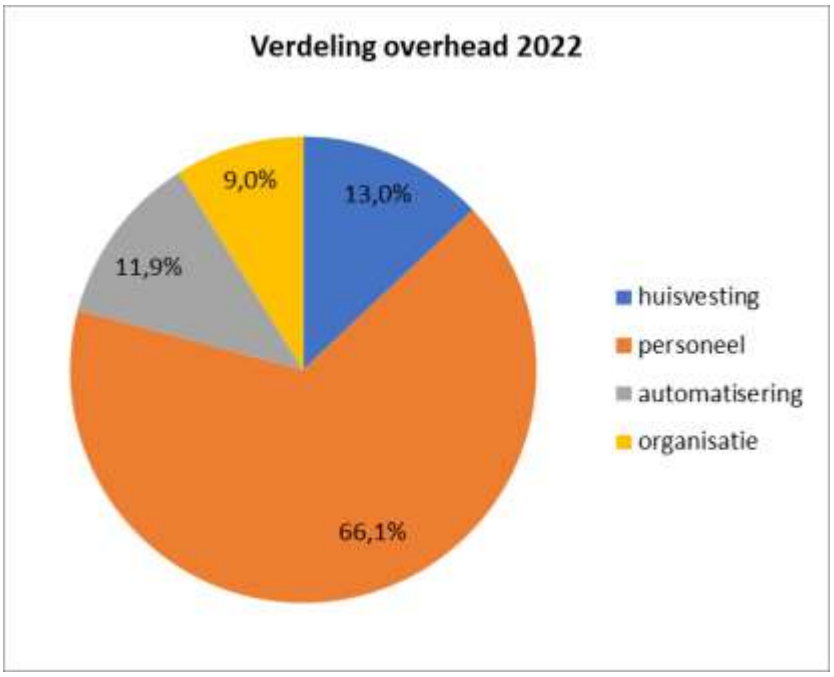

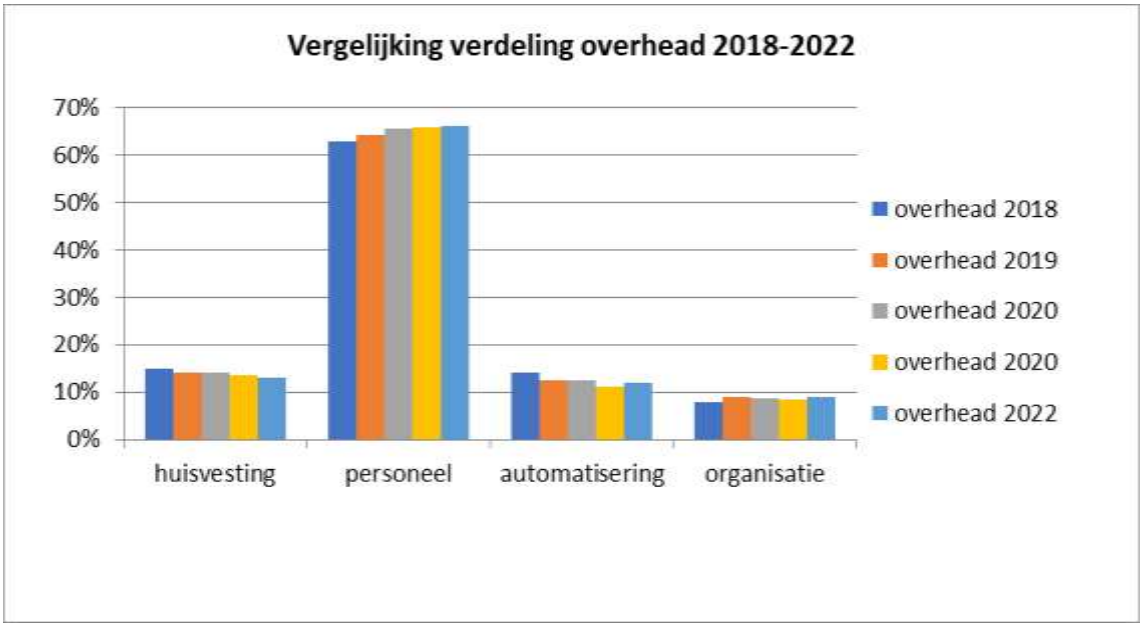
Vergelijking verdeling overhead 2018-2022
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
huisvesting
personeel
automatisering
organisatie
overhead 2018
overhead 2019
overhead 2020
overhead 2020
overhead 2022

4B - Financiële vertaling voorstellen

Voorstel nummer	Nummer doelenboom	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
		Programma 1			
101	1.1.5.38	Diverse onderzoeken doen naar de interne bedrijfsprocessen		10.000	
102	1.1.5.34	Risico inventarisatie en -evaluatie uitvoeren	5.000		
103	1.2.4.8	ARBO budget bij gemeentewerken aanvragen		15.000	
104	1.1.6.6	In digitoegankelijkheid en voorbereiding Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer investeren	22.000	21.000	
105	1.1.2.27	Texel spreekt		8.500	
106	1.1.6.7	Raads- en commissievergaderingen ondertitelen en ondersteuning griffie	13.500	10.000	
107	1.1.5.36	Pakket Naris risicomanagement-interne controle uitbreiden	6.500	6.500	
108	1.1.3.1	Met Waddeneilanden samenwerken	90.000		
109	1.1.2.28	Stemhulp inzetten voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022	10.000		
		Programma 2			
201	2.1.1.13	Quickscan gemeentelijke weerbaarheid i.r.m. openbare orde en veiligheid uitvoeren	5.000		
202	2.2.8.1	Formatieuitbreiding Sociaal Team bestendigen		160.000 -/- 160.000	Budget jeugdhulp
		Programma 3			
301	3.5.1.10	Overdracht bodemtaken financieren		30.000	
302	3.4.2.12	Sail 2022 en 2023	90.500		
		Programma 4			
		Geen voorstellen			
		Programma 5			
		Geen voorstellen			

Voorstel nummer	Nummer doelenboom	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
		Programma 6			
601	6.1.3.15	Aanvullende subsidie Stichting Lokale Omroep Texel		8.446	
602	6.1.1.19	Subsidieregeling eenmalige subsidies herinvoeren		35.000	
		Programma 7			
701	7.1.2.28	Aan regeling bevordering van schone wegvoertuigen voldoen		10.000	
		Programma 8			
802	8.1.3.14	Minder opbrengsten betaald parkeren		150.000	
		Programma 3 en 8*			
303	3.3.1.14	Groenbeheerplan	75.000		
801	8.1.1.59	Straatmeubilair vervangen	170.000		
		Afspraak begroting 2019 (bedragen structureel in de begroting opgenomen)	-245.000		
Totaal			**242.500**	**304.446**	

*volgens afspraak met de gemeenteraad worden deze voorstellen ter besluitvorming voorgelegd.

Hoofdstuk 5 - Investeringsplan 2022-2025

5A - Nieuwe investeringen

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie/ onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering
110	Zaaksysteem aan het regionaal e-depot aansluiten	10.000		5	2.100
111	In hybride werken investeren 2022	100.000		5	21.000
304	Parkeerterreinen strandslagen aanpakken	200.000		40	7.000
603	Iseki vervangen	25.700	2.500	10	2.827
702	Kipper/kraanwagen aanschaffen (zie Hoofdstuk 5A-Vervangingsinvesteringen)	60.000		10	6.600
803	Heftruck vervangen Dekking bestaande begroting	43.000	3.000 -/- 3.000	10	4.730 -/- 4.730
804	Tractor aanschaffen Dekking bestaande begroting	65.000	2.000 -/- 2.000	12	6.067 -/- 6.067
805	Boodtlaan reconstrueren	631.250		40	22.094
806	Duiker Eierlandskanaal vervangen	130.000		40	4.550
807	Fietspaden Staatsbosbeheer reconstrueren 3e tranche (2022-2023)	2.000.000		40	70.000
808	Stenenplaats herinrichten	580.000		40	20.300
809	Diverse wegen rehabiliteren	1.292.500		40	45.238
Dekking kapitaallasten beschikbaar via begroting					**-29.000**
Totaal		**5.137.450**	**2.500**		**172.708**
In de MJB is structureel een bedrag van € 175.208 opgenomen bestaande uit: € 2.500 exploitatie/onderhoud en € 172.708 voor kapitaallasten.					

Voor de investeringen in wegen en de duiker wordt afgeweken van de afschrijvingstermijnen zoals vastgelegd in financiële verordening artikel 212 GW. Door de nieuwe regelgeving moet aansluiting worden gezocht bij de vermoedelijke levensduur van de investering. De afschrijvingstermijnen zijn hier op afgestemd.

Leer- Werkbedrijf De Bolder					
	Productiemiddelen	30.000		10	
Totaal Leer- Werkbedrijf De Bolder		**30.000**	**10**		

5B - Vervangingsinvesteringen

Investeringsplan 2022 - Vervanging

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Afschrijvingstermijn	Exploitatie/onderhoud excl. BTW
	Gemeente Texel			
1	Vrachtwagen BZ-VR-29, kipper/kraanwagen	260.000	10	
2	Ipads raadsleden	20.000	4	
3	Wifi-apparatuur	20.000	5	
4	UPS-computerruimte	16.000	10	
5	Scanner voor interne post	10.000	5	
	Totaal	**326.000**		

	DSW De Bolder			
6	Afgeschreven productiemiddelen	70.000	10	
	Totaal De Bolder	**70.000**		

Toelichting op investeringsplan 2022 - Vervanging

Nr.	Gemeente Texel
1	De kipper/kraanwagen is afgeschreven en mag vervangen worden. Door indexatie en aanpassen afschrijftermijn van 8 naar 10 jaar (verwachte levensduur) is er dekking aanwezig voor € 260.000. Door diverse oorzaken hebben we te maken met forse prijsstijgingen waardoor dit budget niet meer toereikend is. Zie voorstel 2022-702.
2	Na een raadsperiode van 4 jaar worden de ipads voor de raadsleden vervangen. Alle raadsleden en raadsvolgers ontvangen dan weer een nieuw apparaat waar ze 4 jaar mee uit de voeten kunnen. Het gaat om 40 tablets.
3	De huidige in het gemeentehuis aanwezige apparatuur was in 2020 al afgeschreven maar functioneerde nog naar behoren. In 2022 zal deze apparatuur vervangen dienen te worden. Dit om ook de toekomstige groei van het WiFi gebruik in het gemeentehuis goed aan te kunnen. Sinds COVID-19 is het gebruik van videovergaderen voor iedereen gewoon geworden. Ook na terugkeer in het gemeentehuis zal videovergadering in het gemeentehuis via WiFi goed moeten functioneren.
4	In de computerruimte bevindt zich een Uninterruptable Power Supply die de eerste minuten van een onverwachte stroomuitval, tot de noodstroomaggregaat is opgestart, opvangt. Er was vanuit gegaan dat deze 15 jaar mee zou gaan. Het bedrijf dat het onderhoud van deze apparatuur doet heeft aangegeven dat de huidige UPS vanaf 2022 niet meer ondersteund wordt door de leverancier. Hierdoor zijn reserveonderdelen en accu's niet meer leverbaar en kan de continuïteit niet worden gegarandeerd. Het budget vervangingsinvesteringen automatisering biedt voldoende ruimte om deze investering vervroegd te vervangen.
5	Alle inkomende post wordt tegenwoordig digitaal verwerkt. Binnenkomende analoge post moet daarvoor gescand worden.

Nr.	DSW De Bolder
6	Investeringen door de Bolder worden gedekt uit de eigen bestemmingsreserves investeringen. De daadwerkelijke investeringsbehoefte wordt afgestemd met het college van B&W. De vervanging van 2022 is naar verwachting een wasbus.

Investeringsplan 2023

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Vervanging reinigingswagen	201.000
2	Vervanging elektrische auto parkeerbeheer	30.000
3	Vervanging elektrische auto toezicht	25.000
4	Vervanging bestelauto pomponderhoud	43.500
5	Vervanging bestelauto plantsoenen	44.523
6	Vervanging stoomcleaner	8.000
7	Vervanging sneeuwploeg	15.750
8	Vervanging auto ongedierte (2012)	25.000
9	Veegmachine (2015)	158.500
10	Pick-up strandbeheer	42.216
	Totaal	**593.489**

Investeringsplan 2024

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Stratenmakers auto	70.625
2	Houtversnipperaar (790056 doorgeschoven 2019)	40.500
	Totaal	**111.125**

Investeringsplan 2025

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
	GemeenteTexel	
1	Maaimachine Holder	82.000
	Totaal	**82.000**

Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen

Hieronder wordt het verloop van de saldi van de reserves en voorzieningen van de gemeente Texel inclusief Leer-Werkbedrijf De Bolder weergegeven. Daar waar geen zicht is op toekomstige mutaties wordt ervan uitgegaan dat er geen mutaties plaatsvinden, en daar waar er wel enig zicht op is wordt een schatting gemaakt.

Voor nadere informatie over het reserveringsbeleid wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2020

(bedragen x € 1.000)

Progr.	Reserves gemeente Texel	Saldo 01-01-21	Prognose 01-01-22	Mutatie 2022 str.	Mutatie 2022 inc.	2023 01-01	2024 01-01	2025 01/01
1	Algemene reserve	8.000	10.759	0	89	10.848	10.848	10.848
	Totaal algemene reserve	8.000	10.759	0	89	10.848	10.848	10.848
1	Budgetten vorig jaar	3.601	1.500	0	0	1.500	1.500	1.500
4	Haven Oudeschild (frictie, personeel, onderhoud <5jaar, onderhoud > 5jaar en egalisatie,afkoop)	5.510	6.635	1.059	0	7.694	8.753	9.812
5	Herontwikkeling vrijkomende schoolgebouwen Den Burg	797	797	0	0	797	797	797
5	Toekomstvisie OSG De Hogeberg	667	667	0	0	667	667	667
6	Combinatiefunctieregeling	124	124	0	0	124	124	124
6	Gemeentelijke monumenten	112	112	0	0	112	112	112
6	Gemeentelijke schapenboeten	155	155	0	0	155	155	155
7	Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'	100	100	0	0	100	100	100
7	Energieneutraal maken woningen	175	175	0	0	175	175	175
8	Mobiliteit	45	15	0	-15	0	0	0
8	Bouw- en woonrijp maken grond	105	105	0	0	105	105	105
	Totaal bestemmingsreserves	**11.391**	**10.385**	**1.059**	**-15**	**11.429**	**12.488**	**13.547**

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen gemeente Texel	Saldo 01-01-21	Prognose 01-01-22	Mutatie 2022 str.	Mutatie 2022 inc.	2023 01-01	2024 01-01	2025 01/01
Rationeel gebouwenbeheer	3.671	3.919	-58	0	3.861	4.007	4.274
Onderhoudsfonds gebouwen grondzaken	35	35	0	0	35	35	35
Bouwrijpmaken grondzaken Den Burg Oost en Kompasschool	934	934	0	0	934	484	0
Pensioenen en wachtgeld voormalige wethouders	2.650	2.603	141	0	2.744	2.885	3.026
**Rioolegalisatiefonds	3.688	2.782	-2.782	0	0	0	0
*Verwachte afkoopsom exploitatie haven en wegen	0	0	0	18.000	18.000	18.000	18.000
Totaal voorzieningen	**10.978**	**10.273**	**-2.699**	**18.000**	**25.574**	**25.411**	**25.335**

*Nog geen besluitvorming
** Conform het GRP 2018 t/m 2022 is de voorziening per 2023 leeg.

Leer-Werkbedrijf De Bolder

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving:	Saldo 01-01-21	Prognose 01-01-22	Mutatie 2022 str.	Mutatie 2022 inc.	2023 01-01	2024 01-01	2025 01/01
Algemene reserve	360	360	0	0	360	360	360
Bestemmingsreserve	1.127	982	0	-186	796	705	611
Totaal reserves	**1.487**	**1.342**	**0**	**-186**	**1.156**	**1.065**	**971**

Hoofdstuk 7 - Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht.

De programma's gaan over de maatschappelijk te bereiken doelen. De paragrafen geven informatie over de financiële positie op de korte en langere termijn en bedrijfsvoeringaspecten voor de gehele organisatie.

Als er voor een onderwerp een aparte nota bestaat, blijft de paragraaf beperkt tot een korte beschrijving van de stand van zaken. Als een actuele nota ontbreekt is de paragraaf uitgebreider.

De paragrafen zijn:

Paragraaf A	Verbonden partijen
Paragraaf B	Weerstandsvermogen
Paragraaf C	Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf D	Bedrijfsvoering
Paragraaf E	Grondbeleid
Paragraaf F	Financiering
Paragraaf G	Lokale lasten

PARAGRAAF A VERBONDEN PARTIJEN

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.
Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

- Nota Verbonden Partijen (2015)
- Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten (2012)
- Overzicht bestuurlijke vertegenwoordigingen bij verbonden partijen (2017)

Trends en ontwikkelingen

- De financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 zijn vastgesteld na evaluatie van de regeling uit 2012. De aanpassingen hebben tot doel om te komen tot een versimpeling van de financiële afspraken en meer transparantie te verkrijgen.
- Er is een toename van het aantal verbonden partijen, gerelateerd aan wettelijke ontwikkelingen en eigen keuze om effectiever of efficiënter de gemeentelijke dienstverlening te kunnen uitvoeren (perspectief kosten, kwaliteit, continuïteit/voorkomen kwetsbaarheid). Dit geldt voor de overheid in het algemeen, maar ook voor Texel.
- Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (en ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien.
- Kleinere gemeenten participeren in toenemende mate in samenwerkingsverbanden om de bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen.
- Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen ‘loslaten’ en ‘grip hebben op’. Dit vraagt een nauw samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en de samenwerking met andere gemeenten.
- In de programma’s wordt expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma’s wordt ook vermeld – indien van toepassing – welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

- Uitvoering geven aan de in 2015 vastgestelde Nota Verbonden Partijen;
- verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

	• GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; • GR GGD Hollands Noorden; • GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord; • GR De Waddeneilanden; • GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;
Naamloze vennootschappen	• N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland; • N.V. Bank Nederlandse Gemeenten; • N.V. Alliander; • N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; • N.V. TESO; • Texel Airport N.V.
Besloten vennootschap	• BV Kantoorpand Emmalaan.
Coöperaties	• Coöperatie Texel Energie U.A.

Via het prestatiecontract tussen gemeente, VVV, TESO en TOP worden de activiteiten van de VVV waarvoor de gemeente een financiële bijdrage levert bewaakt. Naar aanleiding van de toekomstvisie van de VVV zal de gemeentelijke participatie binnen de VVV worden heroverogen.

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 21 oktober 2015 heeft de raad de '*Nota verbonden partijen gemeente Texel 2015*' vastgesteld. Hierin is opgenomen dat informatievoorziening tussen college en raad plaatsvindt op basis van een risico-inschatting. Dit op basis van bestuurlijke en financiële risico's van de gemeente in relatie tot verbonden partijen (zie Nota verbonden partijen paragraaf 3.5. en 3.6. en bijlage 3).

Bij de aanbieding van de programmabegroting doet het college op basis hiervan in de paragraaf verbonden partijen een voorstel voor wat betreft de informatievoorziening die recht doet aan de omvang en risico's van de verbonden partij op basis van de drie pakketten ('basis, plus, plus-plus').

Op basis van de risico-inventarisatie die uitgevoerd is, wordt het volgende voorstel gedaan qua indeling:

Basis pakket	Plus pakket	Plusplus pakket
GR RCHA (regionaal archief) NV Texel Airport NV Bank Nederlandse Gemeenten NV Alliander NV Ontwikkelingsbedrijf NHN NV Teso BV Kantoorpand Emmalaan Coöperatie TexelEnergie	GR GGD Hollands Noorden GR Omgevingsdienst NHN GR De Waddeneilanden NV Huisvuilcentrale	GR Veiligheidsregio NHN

Ten opzichte van 2021 hebben geen wijzigingen plaatsgevonden.

Informatie over verbonden partijen

Hierna volgt de beleidsinhoudelijke en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota verbonden partijen.

Voor de gemeenschappelijke regelingen (publiekrechtelijke verbonden partijen) is de informatie afgeleid van de meest recente, eerder dit jaar vastgestelde begrotingen voor 2021.
Voor de privaatrechtelijke verbonden partijen geldt de werkingssfeer van de Wet gemeenschappelijke regelingen niet en is begrotingsinformatie voor het komende jaar (nog) niet beschikbaar. In dat geval is de meest recente informatie opgenomen.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio NHN is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
Bestuurlijk aandeel	Het algemeen bestuur beslist bij gewone meerderheid van stemmen, dat wil zeggen bij meerderheid van de uitgebrachte gewogen stemmen. Het aantal stemmen van een lid van het algemeen bestuur is gerelateerd aan de in de begroting van de Veiligheidsregio voor het betreffende kalenderjaar opgenomen bijdrage, welke is vastgesteld conform artikel 29, tweede tot en met zesde lid van de gemeenschappelijke regeling. Het percentage van de bijdrage van een deelnemer is dan het daadwerkelijke aantal stemmen dat door een lid van het algemeen bestuur wordt uitgebracht. Het percentage gemeentelijke bijdrage is voor Texel 4,17%. Dit levert voor Texel 4 van de 100 stemmen op.
Financieel belang	Totale Begroting 2021 € 72.206.000 Bijdragen gemeenten € 44.531.499
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2020: € 1.821.767 Bijdrage 2021: € 1.830.965 Bijdrage 2022: € 1.837.675
Eigen Vermogen	2019: € 5.327.000 2020: € 8.228.000
Vreemd vermogen	2019: € 51.688.000 2020: € 48.257.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,093 2020: 0,146
Financieel resultaat	2019: € 586.000 2020: € 3.425.000
Risico's	De Veiligheidsregio moet tot op heden nog steeds veel zeilen bij zetten in de strijd tegen het coronavirus. Het coronavirus heeft voor het boekjaar 2021 en mogelijk ook voor het jaar 2022 een nog niet in te schatten (financiële) impact op de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio zal haar capaciteit en financiële middelen voor 2021 in eerste instantie inzetten op de uitvoering van haar primaire taak voor de brandweer, ambulancezorg, risico- en crisisbeheersing, GHOR, de meldkamer en zorg en veiligheidshuis en de kritische bedrijfsvoeringsprocessen. Voor de uitvoering van de aanvullende opdracht taakdifferentiatie brandweer wordt een stuurgroep 'toekomstbestendig brandweerstelsel' in het leven geroepen waarmee onderscheid ontstaat tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers om zo aan Europese regelgeving te voldoen. Het implementatieplan ligt eind 2021 ter bespreking voor aan het Veiligheidsberaad en de minister. Deze dient vervolgens te worden uitgewerkt in een onderzoeksopdracht die wordt besproken in het voorjaar van 2022. Mogelijke financiële consequenties van de taakdifferentiatie zijn nog niet bekend.
Ontwikkelingen	Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken.

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord Holland Noord. Gemeentelijk belang: Uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners, vangnet openbare geestelijke gezondheidszorg, forensische geneeskunde, Wet verplichte GGZ.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder van Dorpen, Cultuur, Sociaal Domein/Zorg en Onderwijs is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75 hiervan zijn 2 voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale begroting van GGD Hollands Noorden in 2022 bedraagt € 44.737.000 (incl Veilig Thuis). Dit is op basis van de door de GGD ingediende programmabegroting 2022.
Bijdrage gemeente Texel	2020: € 606.000 2021: € 624.000 2022: € 662.000 Door Texel zijn geen garantstellingen gedaan of lening en verstrekt aan de GGD.
Eigen Vermogen	2020: € 1.066.000 2021: € 1.015.000 2022: € 1.038.000
Vreemd Vermogen	2020: € 12.542.000 2021: € 16.875.000 2022: € 16.875.000
Solvabiliteitsindex	2020: 0,031 2021: 0,045 2022: 0,058
Financieel resultaat	2020: € 221.000 (realisatie) 2021: € 0 (begroot)

Risico's	Voor 2022 worden door de GGD de volgende financiële risico's voorzien: • Minder opbrengsten medische zorg arrestanten • Minder opbrengsten aanvullende diensten jeugdgezondheidzorg • Informatiebeveiliging & privacybescherming • Doorontwikkeling JGZ 2019-2023 • Managementstructuur JGZ • Toename meldingen Veilig Thuis • Inhuur externe medewerkers Veilig Thuis • Gevolgen Covid-19 voor reizigersadvisering Er wordt door de GGD voor 2022 voor een bedrag van € 675.000 aan risico's geschat. Belangrijkste risico's zijn mogelijke inkomstendaling voor medische zorg arrestanten en aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg, toename van het aantal meldingen Veilig Thuis en van de herziening functiewaardering door hogere inschalingen. Het algemeen bestuur van de GGD heeft ingestemd met de versnelde opbouw van de algemene reserve bij de resultaatbestemming over 2019 (€ 1.016.000). Door een begrotingswijziging in 2021 is een bedrag van € 599.000 onttrokken aan de algemene reserve. Met deze onttrekking aan de algemene reserve is teert de GGD in op haar reserves. De risico's die gepaard gaan met de Coronasituatie zijn buiten beschouwing gelaten. Er is nog geen duidelijkheid over de compensatie van het Rijk voor de extra kosten die GGD Hollands Noorden maakt inzake de bestrijding van het coronavirus. In de Begroting 2022 voor Veilig Thuis wordt uitgegaan van een scenario waarin het aantal meldingen en adviezen gelijk blijft aan het niveau van 2020 en 2021. Veilig Thuis heeft de ambitie om toename van meldingen op te vangen met verhoging van efficiency en neemt maatregelen om de werkprocessen efficiënter uit te voeren. Wanneer blijkt dat de begroting niet toereikend is, zal het Dagelijks Bestuur tijdig een winstwaarschuwing afgeven en conform de Dienstverleningsovereenkomst zich wenden tot de gemeenten voor een extra bijdrage.
Ontwikkelingen	Op basis van de 2e Burap uit 2020 van de GGD blijkt dat het resultaat hoger wordt ingeschat dan werd verwacht. Over 2020 wordt voor de GGD een positief jaarresultaat van € 157.000 verwacht. <u>Covid-19</u> De coronasituatie heeft grote impact gehad op de organisatie van GGD Hollands Noorden. Vanwege de verschillende maatregelen zijn een aantal taken niet volledig uitgevoerd en zijn er minder opbrengsten uit aanvullende diensten zoals reizigersvaccinatie. De verwachting is dat de pandemie in 2021 nog steeds grote gevolgen zal hebben op GGD Hollands Noorden. Ook na de crisis zullen de extra kosten voor de GGD niet meteen ophouden. GGD'en vervullen, door de uitvoering van monitors en aanvullend onderzoek, een centrale rol bij het verkrijgen van inzicht in de staat van de volksgezondheid <u>Rekenkameronderzoek GGD Hollands Noorden</u> De uitkomsten van het rekenkameronderzoek naar GGD Hollands Noorden zijn in september 2020 besproken met de raad. De bedoeling van dit onderzoek is om na te gaan hoe de gemeenteraad grip op een gemeenschappelijke regeling kan krijgen. In 2021 wordt er aan de hand van de aanbevelingen onderzocht hoe de gemeenteraad beter betrokken kan worden bij de ontwikkelingen van de GGD. Zo is er gestart met een werkgroep GGD bestaande uit raadsleden, de wethouder, griffier en een ambtelijk deskundige. <u>Veilig Thuis</u> De organisatie Veilig Thuis is door de 18 gemeenten in Noord-Holland Noord ondergebracht bij de GGD. Veilig Thuis maakt echter geen onderdeel uit van de Gemeenschappelijke Regeling. In 2020 is er een onderzoek geweest naar de governance en borging van Veilig Thuis. De resultaten van dit onderzoek zijn in de tweede helft van 2020 gedeeld met de gemeenteraad. Eind 2021 wordt verwacht dat de gemeenteraad positief zal besluiten over het onderbrengen van Veilig Thuis onder de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord (RUD NHN)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 7: Duurzaam, schoon en innovatief
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Drechterland, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Heerhugowaard, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Langedijk, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder Gemeentewerken, Vergunningen, Verkeer, Vervoer en Water, Natuur en landschap en Gebiedsontwikkeling is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van inwoneraantal en financiën. Texel heeft 2 van de 100 stemmen (was 3 van de 100).
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2022: € 20.656.792 waarvan € 495.755 voor de gemeente Texel.
Bijdrage gemeente	2020: € 515.700 2021: € 502.642 2022: € 495.755
Eigen vermogen	2020: € 314.253 2021: € 2.748.256 2022: € 2.748.256
Vreemd vermogen	2020: € 4.200.000 2021: € 4.950.000 2022: € 4.950.000
Solvabiliteitsindex	2020: 0,070 2021: 0,555 2022: 0,555
Financieel resultaat	2020: € 2.623.452 2021: n.n.b.
Risico's	De geïnventariseerde risico's hebben betrekking op wettelijke ontwikkelingen, waaronder de nieuwe omgevingswet en privatisering bouwtaken.
Ontwikkelingen	Waar in het kader van de "Regulering" de afgelopen jaren in het teken stond van het inrichten van de organisatie op de komst van de Omgevingswet, staat 2022 voor het eerst in het teken van het verrichten van onze werkzaamheden onder de Omgevingswet. Met betrekking tot "Specialisatie en advies" is de verwachting is dat de stikstofproblematiek ook in 2022 voor veel adviesaanvragen zal zorgen. Ook in 2022 zal de OD NHN zich voor de gemeenten inzetten om de verduurzaming en energietransitie in de regio Noord-Holland Noord te versnellen. In het kader van "Toezicht en Handhaving" zetten we onder andere in op Milieuvluchten: regelmatig milieuvluchten uitvoeren bij milieubelastende activiteiten en locaties in het vrije veld met als doel het verkrijgen van inzicht en het verminderen van overtredingen. Bij de "VTH plustaken" ligt de nadruk op het voorkomen van nieuwe bodem- en grondwaterverontreinigingen en het saneren en/of beheren van de verontreinigde ondergrond en toezicht en handhaving in relatie tot gebiedsbescherming Natura 2000-gebieden, stikstof en/of overige effecten.

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de gemeenschappelijke regeling: • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden: • Het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten door onomkeerbare, niet vrijblijvende en doelgerichte samenwerking met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid; • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten; • samenwerking en ondersteuning ten aanzien van uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn; • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het Openbaar Lichaam is overgedragen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt 5: Toekomst voor de jeugd 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	De gemeentes Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het Dagelijks Bestuur. Het voltallige college maakt deel uit van het Algemeen Bestuur.
Bestuurlijk aandeel	Het aantal stemmen in het algemeen bestuur is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. Dit resulteert in de volgende stemverhouding: Texel 4; Vlieland 2; Terschelling 3; Ameland 3; Schiermonnikoog 2. Besluiten worden genomen bij meerderheid.
Financieel belang	Begroting 2020: € 626.750 (alleen taken vijf eilanden) Begroting 2021: € 713.750 Begroting 2022: € 746.500
Bijdrage gemeente Texel	2020: € 188.025 2021: € 172.125 2022: € 177.870
Eigen Vermogen	€ 50.000
Vreemd Vermogen	nvt
Solvabiliteitsindex	nvt
Financieel resultaat	nvt
Risico's	De lasten van de gemeenschappelijke regeling worden in de komende jaren geheel gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wel kan het zo zijn dat bij een verder teruglopende financiering van de deelnemende gemeenten door de Rijksoverheid de bijdragen van deze gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling onder druk kunnen komen te staan, waardoor de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling wellicht moeten worden ingeperkt. De gemeenschappelijke regeling "De Waddeneilanden" is een kleine organisatie met weinig personeel. De organisatie is kwetsbaar indien er sprake is van (langdurige) ziekte. Het verminderen van de kwetsbaarheid van de organisatie kan financiële risico's met zich mee brengen.
Ontwikkelingen	Momenteel wordt er gewerkt aan een programma Waddeneilanden. Samen met de vijf eilanden, beide provincies en het Rijk gaan op zoek naar samenwerking en cofinanciering om de brede welvaart op de eilanden te stimuleren.

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995: toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overdragen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven (collectie) en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze kan raadplegen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2020: € 2.692.065 Omvang totale begroting 2021: € 2.790.308 Omvang totale begroting 2022: € 2.809.772
Bijdrage gemeente Texel	2020: € 60.844 (€ 4,49 per inwoner) 2021: € 62.300 (€ 4,59 per inwoner) 2022: € 63.505 (€ 4,65 per inwoner)
Eigen Vermogen	2020: € 438.710 2021: € 368.415 2022: € 322.911
Vreemd Vermogen	2020: € 958.009 2021: € 958.009 2022: € 958.009
Solvabiliteitsindex	2020: 0,458 2021: 0,385 2022: 0,337
Financieel resultaat	2020; € 62.566 negatief 2021: € 70.295 negatief 2022: € 134.067 positief
Risico's	Wegvallen inkomsten van derden voor het depotgebruik van derden. Risico's bij ontwikkeling e-depot voorziening.
Ontwikkelingen	Naast bovenvermelde centrale (wettelijke) doelstelling worden in het beleidsplan 2019-2022 de missie, visie en doelstellingen voor de komende vier jaar beschreven. De strategische doelstelling is: het Regionaal Archief voorziet in en anticipeert op de actuele en toekomstige informatiebehoeften van de partners, de gebruikers en het publiek. De tactische doelstellingen zijn: • De collectie is duurzaam betrouwbaar, toegankelijk en representatief; • De gebruikers van de collectie zijn tevreden en zelfredzaam; • Communicatie, programmering en educatie zorgen voor nieuw publiek en vaardige gebruikers; • De organisatie is robuust en in staat flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Hierbij wil het RHCA de komende jaren drie speerpunten naar voren halen: 1. Ontwikkeling en inrichting van het E-depot; Digitale archieven die nu nog in beheer bij de gemeenten zijn, zullen uiteindelijk worden opgenomen in het e-depot. Zo kunnen deze voor lange tijd goed bewaard en leesbaar gehouden worden. 2. Digitaliseren; Het verder digitaliseren van analoge archiefbescheiden en deze ook op een goede en gebruiksvriendelijke digitale manier beschikbaar stellen. 3. Website 'Geschiedenislokaal'; Het ontwikkelen van een online 'bronnenbox' waarmee scholen op een toegankelijke manier gebruik kunnen maken van de bij het archief aanwezige bronnen.

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

N.V. Huisvuilcentrale

Naam	N.V. Huisvuilcentrale (HVC)
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	HVC is een nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen. De opdracht is om de aandeelhouders te helpen bij het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. De HVC scheidt afval zoveel mogelijk aan de bron en werkt dit afval op tot nieuwe grondstoffen. Van het afval dat niet tot grondstof kan worden opgewerkt, produceert de HVC door middel van vergisting en verbranding duurzame energie. Deze energie levert de HVC aan de aandeelhouders. Daarnaast helpt de HVC de aandeelhouders bij het ontwikkelen van lokale initiatieven op het gebied van warmte, wind- en zonne-energie.
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	46 Aandeelhoudende gemeenten en 6 aandeelhoudende waterschappen.
Bestuurlijk belang	Wethouder Vergunningen, Gemeentewerken, Verkeer en Vervoer en Financiën is vertegenwoordiger van de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 5425 aandelen (ca. 0,004%). Texel heeft aandelen A. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 246.566,25 verdeeld in 5.000 gewone aandelen A van elk € 45,45 , 400 gewone aandelen B van elk € 45,45 en 25 gewone aandelen C van elk € 45,45. De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel).
Financieel belang	Het bedrijfsresultaat over 2020 bedraagt € 25,9 miljoen ten opzichte van een bedrijfsresultaat van € 22,6 miljoen over 2019. De gemeente Texel neemt diensten af van de HVC (afvalverwerking, energie) en betaalt voor deze dienstverlening.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2019: € 141.702.000 2020: € 142.293.000
Vreemd vermogen	2019: € 633.099.000 2020: € 629.671.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,223 2020: 0,226
Financieel resultaat	2019: € 10.139.000 (na belastingen) 2020: € 15.233.000 (na belastingen)
Risico's	De grootste risico's voor de HVC zijn een verminderde aanvoer van afval als gevolg van een betere scheiding en lagere energieprijzen als gevolg van een te groot aanbod van elektriciteit. Het grootste bedrijfsrisico vormen derhalve de verbrandingsinstallaties, door versneld af te schrijven wil HVC het risico verkleinen. Als de HVC verlies lijdt, daalt het eigen vermogen en zijn de aandeelhouders verplicht het verlies van de HVC te compenseren (artikel 7 van de ballotage-overeenkomst). Voor de uitgebreide financiële kencijfers: www.hvc.nl/publicaties
Ontwikkelingen	HVC beschrijft haar ontwikkelingen uitgebreid in de contextanalyse die aangeboden wordt in de aandeelhouders vergaderingen. In de analyse 2020 komen uiteraard het klimaatakkoord, de energie en CO2 uitstoot in relatie met opwekking van duurzame methodes aan de orde. Voor afval-en grondstoffen wordt het streven naar een circulaire economie aangehaald . Waarin als voornaamste thema's de CO2 heffingen voor de AEC's met als gevolg een stijging voor de afvalstoffenheffingen. Verder monitort en onderzoekt HVC de technische ontwikkeling in de diverse afvalstromen om deze komende jaren zo effectief mogelijk te kunnen verwerken. HVC speelt een belangrijke rol in 'het van gas los' in de regio. Zij doet dit door te participeren in warmtenetten en projecten met o.a. wind- en zon energie opwekking.

BNG BANK N.V.

Naam	BNG BANK N.V.
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Financiën, communicatie, Duurzaamheid en Innovatie, Economie en Toerisme en Wonen.
Bestuurlijk aandeel	Ieder aandeel geeft recht tot 1 stem. De gemeente heeft 7.371 aandelen. In totaal zijn er 100 miljoen aandelen. De nominale waarde van deze aandelen is € 18.427,50 (€ 2,50 per aandeel).
Financieel belang	De gemeente heeft een financieel belang van € 18.427,50.
Bijdrage gemeente	7.371 aandelen van € 2,50 nominaal
Eigen vermogen	2019: € 4.887.000.000 2020: € 5.097.000.000
Vreemd vermogen	2019: € 144.802.000.000 2020: € 155.262.000.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,034 2020: 0,033
Financieel resultaat	2019: € 163.000.000 2020: € 221.000.000
Risico's	Aandelen (nominaal € 18.427,50). In de begroting wordt rekening gehouden met een dividend opbrengst.
Ontwikkelingen	In oktober 2021 gaat de BNG over tot uitbetaling van het gereserveerde dividend 2019 en 2020. Naar verwachting gaat het voor 2019 om 7.371 x € 1,27 = € 9.361,17 en voor 2020 om 7.371 x €1,81 = € 13.341,51.

N.V. Alliander

Naam	NV Alliander
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Doelstelling en openbaar belang	Alliander is als netwerkbedrijf verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Alliander NV beheert namens de gemeenten de aandelen NUON. Voorheen werd deze taak uitgevoerd door NV Houdstermaatschappij GKNH.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	O.a. voormalige aandeelhouders NUON, daarna N.V. Houdstermaatschappij GKNH
Bestuurlijk belang	Wethouder van Gemeentewerken, Vergunningen, Verkeer, Vervoer en Water, Natuur en Landschap en Gebiedsontwikkeling
Bestuurlijk aandeel	850 van de 136.794.964 aandelen De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2016 € 2.691.
Financieel belang	N.V. Alliander heeft de aandelen van Houdstermaatschappij GKNH overgedragen gekregen.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2019: € 4.224.000.000 2020: € 4.328.000.000
Vreemd vermogen	2019: € 4.567.000.000 2020: € 5.094.000.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,925 2020: 0,850
Financieel resultaat	2019: € 258.000.000 (na belastingen) 2020: € 192.000.000 (na belastingen)
Risico's	Er is geen risico verbonden aan het beheer van het aandeel.
Ontwikkelingen	Op 21 juni 2017 is besloten tot liquidatie van de Houdstermaatschappij GKNH. Reden hiervoor is de nieuwe wet Vennootschapsbelasting. De gemeenten zijn per die datum direct aandeelhouder van N.V. Alliander geworden. De weergegeven financiële gegevens zijn de cijfers van Alliander N.V. Weergegeven zijn de cijfers uit de geconsolideerde balans. Opmerking: Formeel bestaat Houdstermaatschappij GasKop Noord Holland nog totdat de aanslagen vennootschapsbelasting formeel zijn afgewikkeld.

N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De gemeente Texel ontwikkelt voorwaardenscheppend beleid om Texel als kenniseiland zoveel mogelijk te stimuleren. Participatie in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord draagt hieraan bij. Daarnaast zet ONHN zich in voor alle velden waarbij werkgelegenheid een item is. Het ontwikkelingsbedrijf verzorgt de centrale aanpak op regionaal economisch terrein. De ambitie is om de economische dynamiek en de werkgelegenheid in de regio te optimaliseren. Het gaat hierbij om de volgende drie kerntaken: • Promotie en acquisitie; • Ontwikkeling/revitalisering van regionale bedrijventerreinen; • Kennistoepassing en innovatie structuur verbeterende projecten. Voor de komende jaren zet het Ontwikkelingsbedrijf in op het verhogen van haar ambitieniveau, namelijk: A. Optimaliseren binnen huidige kaders B. Triple helix met visie (belangrijke rol voor triple helixpartners (onderwijs en bedrijf) maar geen aandeelhouder worden) C. Ontwikkelingsbedrijf Holland Boven Amsterdam (werkgebied uitbreiden) D. Ontwikkelingsbedrijf Holland boven Amsterdam met (toegang tot) fonds
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en Gastvrij Texel 4: Texel Werkt!
Deelnemende partijen	De gemeenten uit Noord-Holland-Noord, Kamer van Koophandel en provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Financiën, communicatie, Duurzaamheid en Innovatie, Economie en Toerisme en Wonen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente heeft als aandeelhouder 1 stem. De boekwaarde van de aandelen is € 1.000.
Financieel belang	Het Ontwikkelingsbedrijf ontvangt gelden van de deelnemende gemeenten.
Bijdrage gemeente	2019: € 29.324 2020: € 29.910 2021: € 30.688
Eigen Vermogen	n.v.t.
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	Gemeente is aandeelhouder en draagt verder geen (financieel) risico.
Ontwikkelingen	Samen met het ontwikkelingsbedrijf wordt ingezet op versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord.

N.V. TESO

Naam	NV TESO
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	Het exploiteren van de bootdienst tussen Texel en Den Helder en - in het algemeen - het verbeteren van de verbinding van Texel met de vaste wal.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Individuele aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester.
Bestuurlijk aandeel	Texel bezit 1 aandeel. De boekwaarde van dit aandeel is € 8.670
Financieel belang	De TESO exploiteert de bootdienst zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente draagt niet bij in de exploitatie.
Eigen vermogen	Het boekjaar van TESO loopt van 1 april tot 31 maart: 31 maart 2018: € 122.306.000 31 maart 2019: € 127.293.000 31 maart 2020: € 131.232.000
Vreemd vermogen	31 maart 2018: € 15.903.000 31 maart 2019: € 14.895.000 31 maart 2020: € 14.872.000
Solvabiliteitsindex	31 maart 2018: 7,691 31 maart 2019: 8,345 31 maart 2020: 8,824
Financieel resultaat	31 maart 2018: € 1.329.000 (na belastingen) 31 maart 2019: € 2.101.000 (na belastingen) 31 maart 2020: € 2.060.000 (na belastingen)
Risico's	TESO heeft een zeer goede liquiditeitspositie. Het grootste risico voor de TESO is dat als gevolg van een milieu-, volksgezondheids- of natuurramp de toeristen wegblijven.
Ontwikkelingen	

Texel Airport N.V.

Naam	Texel Airport
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk, Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	De Cocksdorp
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van Texel Airport NV is de aanleg, het onderhoud, de ontwikkeling en de exploitatie van het vliegveld.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Gemeente Texel, Stichting Vrienden Luchtvaartterrein en Stichting Da Vinci Comité.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft 2 vertegenwoordigers in de Raad van Commissarissen. Dit is mevrouw M.H. de Groot en de heer F.W.M. Spooren. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente bij de algemene vergadering van aandeelhouders.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel heeft 250 aandelen (47,6%). Dit is ook de stemverhouding. De boekwaarde van deze aandelen is € 162.126.
Financieel belang	De NV exploiteert het vliegveld zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdragen in de exploitatie van de NV.
Eigen vermogen	2019: € 5.511.429 2020: € 5.524.137
Vreemd vermogen	2019: € 746.927 2020: € 1.076.225
Solvabiliteitsindex	2019: 7,379 2020: 5,133
Financieel resultaat	2019: € 9.238 (na belastingen) 2020: € 12.707 (na belastingen)
Risico's	De NV heeft een goede liquiditeitspositie en is in staat het eigen bedrijf te exploiteren. Het grootste risico voor de NV zijn overheidsmaatregelen die de exploitatiemogelijkheden van het vliegveld beperken. De exploitatie van het aangekochte hotel/restaurant De Vijt, dat ondergebracht is in een aparte BV en 100% eigendom is van Texel Airport.
Ontwikkelingen	Geen relevante ontwikkelingen.

Kantoorpand Emmalaan BV

Naam	Kantoorpand Emmalaan
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap heeft tot doel het realiseren, in stand houden en exploiteren van een kantoorgebouw. Het kantoorgebouw zal in principe beschikbaar worden gesteld aan een organisatie die zich dienstbaar stelt aan promotie van het eiland Texel als toeristisch gebied, alles in de ruimste zin.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel
Deelnemende partijen	St. Adm. Kantoor TVO, idem TVO, St. VVV Texel Promotie, TESO
Bestuurlijk belang	Wethouder van Financiën, Communicatie, Duurzaamheid en Innovatie, Economie en Toerisme en Wonen.
Bestuurlijk aandeel	€ 90.760
Financieel belang	Geen jaarlijkse bijdrage
Bijdrage gemeente	€ 0
Eigen vermogen	2018: € 610.549 2019: € 616.498 2020: € 639.537
Vreemd vermogen	2018: € 285.852 2019: € 266.914 2020: € 248.600
Solvabiliteitsindex	2018: 2,136 2019: 2,310 2020: 2,573
Financieel resultaat	2019: € 949 (realisatie) 2020: € 18.039 (realisatie) 2021: € 7.082 (begroot) 2022: € 9.508 (begroot)
Risico's	Waarde pand versus hypotheek en geplaatst aandelen kapitaal.
Ontwikkelingen	De Raad van Toezicht VVV onderzoekt de consequenties van toekomstontwikkelingen met deze Besloten Vennootschap.

Coöperatie Texel Energie U.A.

Naam	Coöperatie Texel Energie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk: coöperatie
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	• Inkopen en verkopen van duurzame energie • Produceren van duurzame energie • Bevorderen van energiebesparing • Samenwerken met gelijkgestemden
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief
Deelnemende partijen	Ruim 2.000 aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	Geen. De gemeente bezit één aandeel van € 50.
Bestuurlijk aandeel	Elke aandeelhouder heeft één stem.
Financieel belang	1 Aandeel. De boekwaarde van dat aandeel is € 50.
Bijdrage gemeente	Geen
Eigen vermogen	2019: € 100.103 2020: € 175.027
Vreemd vermogen	2019: € 230.929 2020: € 115.899
Solvabiliteitsindex	2019: 0,433 2020: 1,510
Financieel resultaat	2019: € 81.183 (na belastingen) 2020: € 74.974 (na belastingen)
Risico's	Geen.
Ontwikkelingen	Texel Energie is de energiecoöperatie van Texel en weer volop betrokken bij de uitvoering van bijna alle grote energieprojecten op het eiland.

PARAGRAAF B WEERSTANDSVERMOGEN

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele (voornamelijk financiële) risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering van de gemeente in gevaar komt. Het gaat dus om onverwachte niet-begrote kosten. Daarnaast is het weerstandsvermogen van belang voor het bepalen van de financiële gezondheid van de gemeente. Het weerstandsvermogen richt zich voornamelijk op het opvangen van de financiële risico's.

Bestaand beleid

- Nota reserves en voorzieningen 2020
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2015

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen wordt bepaald door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

Risicomanagement

1. Aanleiding en achtergrond

Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Naast de inventarisatie van de risico's gaat het om de kwalificaties, bewustwording en beheersing van de risico's. Zowel bij de programmarekening als bij de programmabegroting worden de belangrijkste risico's voor de gemeente in kaart gebracht.

2. Samenvattend beeld

Onderstaand een samenvatting van de risico-inventarisatie en de relatie met weerstandsvermogen en capaciteit:

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 4.670.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in **een benodigde weerstandscapaciteit** van	€ 1.846.811
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt	€ 18.925.334
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	10.25
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

Voor de uitwerking, berekening en kwalificatie van de normstelling is uitgegaan van het beleid zoals door de raad is vastgesteld in de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen'(2015). Deze nota wordt vierjaarlijks geëvalueerd. In het laatste kwartaal 2021 zal aan u een herziende nota worden aangeboden.

Volgens afspraak met de gemeenteraad is onderstaand overzicht opgenomen waarbij uitgegaan is van de ondergrens van de algemene reserve zijnde € 2,0 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit bij algemene reserve ondergrens € 2,0 miljoen

Weerstand	Startcapaciteit
Onvoorzien	€ 8.000
OZB	€ 5.879.943
Rechten en leges	€ 259.180
Stille reserves	€ 1.930.000
Minimale Algemene reserve	€ 2.000.000
Totale weerstandscapaciteit	**€ 10.077.123**

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 4.670.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in **een benodigde weerstandscapaciteit** van	€ 1.846.811
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt met een ondergrens van de algemene reserve van € 2,0 miljoen	€ 10.077.123
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	5,46
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

3. Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Texel in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.
Uit de inventarisatie zijn in totaal 10 risico's in beeld gebracht. Op verzoek van de Auditcommissie zijn de risico's niet meer opgenomen op volgorde van " invloed", maar op risiconummer. De reden hiervoor is dat op deze wijze de risico's makkelijker in de jaren gevolgd kunnen worden.

Pandemie

Bij de risico's is voor het tweede jaar opgenomen het risico "pandemie", en daaruit volgend is geen risico van de toeristenbelasting opgenomen maar valt onder dit risico. Basis voor het opgenomen bedrag is € 15,0 miljoen waarbij is uitgegaan van geen inkomsten parkeerbelasting, geen toeristenbelasting, geen woonforensen en daarnaast de extra kosten, zoals meer uitkeringen. Wel wordt ervan uitgegaan dat de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk, maar mogelijk niet volledig.

Risico's

Door de gemeenteraad is het verzoek gedaan om middelen te koppelen aan het risico "forse investeringen in verduurzaming". Op dit moment is nog onduidelijk wat de kosten van dit risico zijn. Het college zal aan de raad met een plan van aanpak in 2022 komen om dit risico te duiden.

Belangrijkste risico's

Tabel 1: Belangrijkste risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats.	Financieel - verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB locaties). Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie., Imago - beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in geding. Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater.	Op 17 september 2020 is door de raad een motie aangenomen om actie te ondernemen op de vuilnisstortplaats Den Hoorn.	25%	max.€ 500.000	6.33%
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend door openeindfinanciering.	Financieel - Door openeindfinanciering en niet volledig kunnen sturen op de vraag naar ondersteuning sociaal domein loopt de gemeente een risico. De gevolgen van de Corona pandemie en de onzekerheden daarvan, maakt dat dit risico aanwezig blijft in 2022. De compensatie van het Rijk is ook niet altijd tijdig bekend of volledig.	Actieve monitoring budgetten Sociaal domein. Voor het hele Sociaal Domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat'. De effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen.	50%	max.€ 750.000	37.68%
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter worden.	Financieel - Extra kosten voor onvoorziene onderhoudskosten. Dit risico wordt berekend op € 300.000. Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstellingen worden niet gerealiseerd. Imago - imago van toeristen-eiland loopt gevaar.	In 2018 is het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de nog komende jaren bepaald en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen beschikbaar te stellen wordt het risico beperkt. Stand van zaken: Op basis van jaarlijkse inspecties wordt het risico zo goed mogelijk in kaart gebracht en met onderhoudsmaat-regelen beperkt.	50%	max.€ 300.000	15.11%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen).	Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten (-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen (en daardoor hogere kosten). Doelstellingen - Minder directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie. Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd. Imago - Gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren.	Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt waar de GR'en zich begrotingstechnisch aan moeten houden.	25%	max.€ 150.000	3.79%
R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging.	Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten €150.000. Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen.	Met de aanpak van wegen, zoals de reconstructie van de Postweg/Nieuwlander weg, wordt het risico steeds beter in kaart gebracht en waar mogelijk sanering in de projecten worden meegenomen.	75%	max.€ 150.000	7.54%
R28	Kostentoename verspreiden baggerspecie Waddenzee	Financieel - Verhoging van de afvoerkosten omdat verspreiding van de baggerspecie niet meer in de Waddenzee kan plaatsvinden maar naar het vaste land moet worden afgevoerd. Milieu - Het betreft gemaakte stoffen(PFAS) die van nature niet in het milieu voorkomen en nu aanwezig zijn in de bodem, bagger en oppervlaktewater.	Voldoen aan de normen en toepassen volgens de regelgeving. Stand van zaken: Bij het laatste baggeren is er geen Pfas aangetroffen De mogelijkheid blijft dat over twee jaar bij het baggeren dit risico weer aanwezig is.	25%	max.€ 750.000	18.74%
R29	Heroverweging gemeentelijk belastinggebied /Afschaffen gemeentelijke forensenbelasting.	Financieel - Begrotingstekort / Verschuiving belastingdruk.	Gezamenlijk optrekken met nadeelgemeenten (lobby Den Haag) om mogelijke wetswijziging te voorkomen.	5%	max.€ 300.000	0.74%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R70	Hiernieuwde Pandemie Covid-19.	Financieel - minder inkomsten en meer uitgaven door lock-down, bijvoorbeeld in het taakveld sociaal domein, openbare orde en veiligheid en toeristische heffingen. Daardoor minder beschikbaar budget in de begroting,	Mogelijk wordt de gemeente niet volledig gecompenseerd door het Rijk.	10%	max.€ 1.500.000	7.64%
R71	Grondexploitaties	Financieel - Planontwikkeling Conjunctuur- en rente ontwikkelingen Milieu en archeologie Zienswijzen en bezwaren planschadeclaims.	De grondexploitaties worden minimaal jaarlijks berekend. In een aantal gevallen wordt dan een voorziening ingesteld voor de risico's.	10%	max.€ 200.000	1,01%
R72	Gedwongen uitvoering asbest verwijderen instorten boerderij.	Financieel - Niet kunnen verhalen van de kosten van een gedwongen uitvoering.	Inschakelen deurwaarder.	30%	max.€ 70.000	1,05%
			Totaal		€ 4.670.000	100%

Totaal grote risico's: € 4.670.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 4.670.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De risicosimulatie geeft een betrouwbaarheid van 90%. Uit deze risicosimulatie volgt dan een bedrag van € 1.846.811 (benodigde weerstandscapaciteit) ruim voldoende is.

Fiscale risico's

De fiscale risico's zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht. Onderstaand een korte toelichting.

Btw

Er loopt nog een bezwaarprocedure tegen het al dan niet kunnen compenseren van de btw bij de noodaanlanding TESO. Dit heeft geen financiële consequentie omdat het krediet is aangevraagd inclusief btw. Aan het bezwaar van de gemeente is door de belastingdienst niet tegemoetgekomen. Tegen het besluit van de belastingdienst is beroep aangetekend, waarbij er enige vertraging is opgetreden. In oktober a.s. is de zitting bij de rechtbank.

Vennootschapsbelasting

De gemeente is vanaf 1 januari 2016 vennootschapsbelastingplichtig. Voor het jaar 2016 hoeft er geen vennootschapsbelasting afgedragen te worden en is de aanslag opgelegd. Voor de komende jaren is de verwachting dat er ook geen vennootschapsbelasting moet worden afgedragen. Dat kan veranderen als er bijzondere winstgevende exploitaties of andere bedrijfsmatige activiteiten zijn. Naar huidig inzicht is dat nu niet aan de orde.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit
Onvoorzien	€ 8.000
OZB	€ 5.879.943
Rechten en leges	€ 259.180
Stille reserves	€ 1.930.000
Algemene reserve	€ 10.848.211
Totale weerstandscapaciteit	**€ 18.925.334**

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

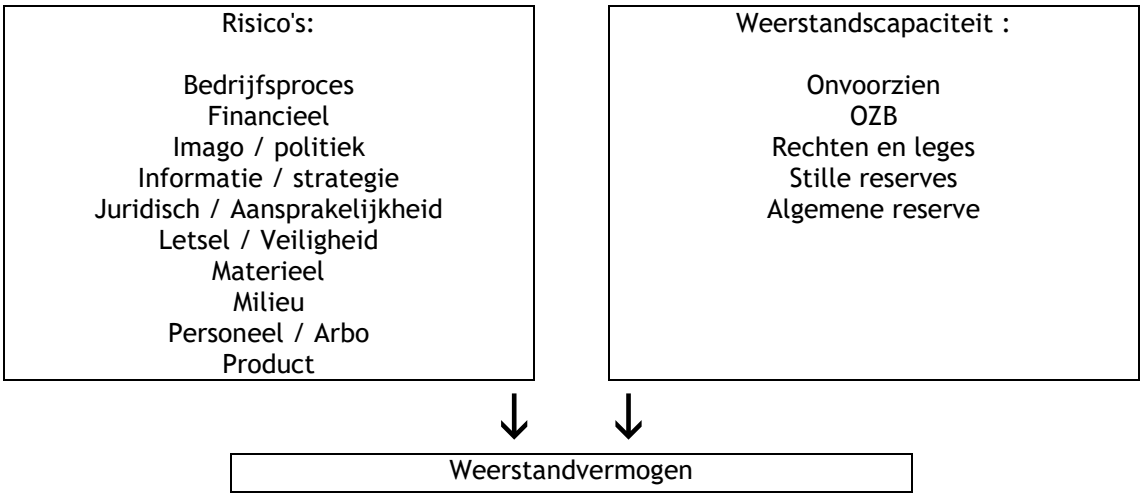

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 18.925.334}{€\ \ 1.846.811} = 10.25$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

6. Verdere ontwikkelingen

In het laatste kwartaal 2021 wordt de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en aangepast. Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Het gaat naast het benoemen van risico’s ook om bewustwording en het beheersen van risico’s. Door een actueler beeld van mogelijke risico’s ben je in staat om tijdig hierop de beheersmaatregelen te nemen.

Berekening weerstandscapaciteit en toelichting

- **Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)**

1) OZB	(1)	€ 5.879.943	
2) Rechten en leges	(2)	€ 259.180	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit		**€ 6.139.123**	
3) Onvoorzien	(3)	€ 8.000	
Weerstandscapaciteit exploitatie			**€ 6.147.123**

- **Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)**

4) Algemene reserve	(4)	€ 10.848.211	
5) Stille reserves	(5)	€ 1.930.000	
Weerstandscapaciteit vermogen			**€ 12.778.211**

Totale Weerstandscapaciteit		**€ 18.925.334**

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 4,3 miljard. De belastingcapaciteit is berekend op ca. € 5,9 miljoen.

Omschrijving	OZB-waarde 2021 waardepeildatum 1/1/2020	% OZB Texel 2021	Opbrengst Texel 2022	% Toelating tot art.12gemeenten meicirculaire 2021 voor 2022	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten	Belasting-capaciteit OZB
1. OZB eigenaar woning	3.065.464.000	0,0369	1.131.156	0,1800%	5.517.835	4.386.679
2. OZB eigenaar niet woning	673.456.000	0,0665	447.848	0,1800%	1.212.221	764.373
3. OZB gebruiker niet woning	579.405.000	0,0542	314.038	0,1800%	1.042.929	728.891
Totaal	**4.318.325.000**		**1.893.042**		**7.772.985**	**5.879.943**

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter de leges zijn op dit moment niet kostendekkend. Op basis van het kostendekkenheidspercentage van 2022 (84,2%) is de heffingsruimte berekend op € 259.180 (zie voor nadere toelichting paragraaf G lokale lasten).

3. Voor onvoorziene uitgaven is € 8.000 beschikbaar.

4. Het saldo van de algemene reserve is na verplichtingen opgenomen in deze programmabegroting 2022 zijnde € 10.848.211.

De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2020 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2020.

Kengetallen: Beoordeling van de financiële positie:

Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk om zowel naar de exploitatie als naar de balans te kijken. Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk hoe de gemeente er financieel voorstaat en in hoeverre de gemeente in staat is om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen. De kengetallen zijn uitgerekend op basis van de cijfers van de vastgestelde jaarrekening 2020 en de vermoedelijke uitkomsten van het lopende jaar en het begrotingsjaar.

Kengetallen	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1. Netto schuldquote	62%	58%	69%	105
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	55%	61%	102
3. Solvabiliteitsratio	26%	26%	24%	20%
4. Structurele exploitatieruimte	2%	5%	4%	3%
5. Grondexploitatie	3%	6%	0%	9%
6. Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	92%	92%	96%	92%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven. Voor de vergelijkbaarheid zijn er naast twee begrotingsjaren ook de twee laatste jaarrekeningen opgenomen.

Via deze link kengetallen kunt de u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

1. Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)
2. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto-schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen. De netto-schuldquote van de begrotingen 2021/2022 is ten opzichte van de jaarrekening 2019 en 2020 gestegen. Dit komt door het aantrekken van leningen in 2021. Bij een percentage van 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. Vanaf het begrotingsjaar 2022 stijgt het percentage verder en komt op ca. 105. In deze berekening is rekening gehouden met de verwachte afkoopsom voor de exploitatie van de haven en wegen. Alle uitgaven zijn meegenomen waarover besluitvorming is genomen, inclusief programmabegroting 2022. De leningen worden afgesloten tussen de 15 en 20 jaar. De daarbij behorende rente en aflossing worden opgevangen binnen de meerjarenraming.

3. Solvabiliteitsratio
   De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio programmabegroting 2022 ad 20% is ten opzichte van het landelijk gemiddelde 2021 (30,4%) aanmerkelijk lager.

4. Structurele exploitatieruimte
   Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte is voor 2022 3%.

5. Grondexploitatie
   Sinds de economische crisis is er bijzondere aandacht voor de grondexploitatie. Landelijk hebben in

die tijd veel gemeenten grote verliezen moeten nemen op hun grondexploitatie. Dat kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente.
Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting.
Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie relatief gering. De lopende exploitaties hebben een lage boekwaarde. Daarnaast wordt er conform de richtlijnen van de BBV een voorziening getroffen indien een grondexploitatie negatief zou worden.

6. Belastingcapaciteit (in relatie tot andere gemeenten)
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven moet als ijkpunt het gemiddelde landelijke tarief voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning worden genomen. Dit is een andere grondslag dan de eerder in deze paragraaf berekende maximale opbrengst OZB voor het weerstandsvermogen. Voor die berekening is het verplicht uit te gaan van het minimaal door te berekenen tarief om in aanmerking te komen voor de artikel 12 – status.

Het OZB-tarief op Texel is erg laag, daar staat tegenover dat onze (kostendekkende) tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing relatief hoog zijn.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De netto-schuldquote stijgt als gevolg van uitvoering grote investeringen (besluitvorming 2021), investeringsplan 2022. De berekening van de netto-schuldquote schommelt de komende jaren rond de 100%, maar blijft ruim binnen het plafond van 130 (advies VNG).
- De solvabiliteitsratio wordt lager en is nu 20%, dit is lager dan landelijk gemiddeld.
- De gemeente scoort een plus op de exploitatieruimte. De baten zijn voldoende om de lasten op te vangen. Daarnaast is er ruimte voor tegenvallers.
- De gemeente heeft op dit moment de volgende grondexploitaties; Den Burg Oost Buurtskap de Tuunen, Gezondheidsplein, locatie voormalige Kompasschool, locatie Oudeschild, locatie Oosterend, Locatie Den Hoorn en locatie De Cocksdorp. Den Burg West wordt in het jaar 2021 afgesloten. Het risico is klein omdat de nog lopende grondexploitaties geen hoge boekwaarden hebben en/of er een voorziening is getroffen.
- De belastingcapaciteit op Texel ligt beneden de landelijk gemiddelde. Deze ruimte wordt veroorzaakt door een laag OZB-tarief. Door het lage OZB-tarief is er nog veel potentiële belastingruimte om financiële tegenslagen te kunnen opvangen. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn kostendekkend en zijn relatief hoog in vergelijking met de rest van Nederland. Daardoor ligt per saldo de belastingcapaciteit onder het landelijk gemiddelde.

Meerjarige balans (bedrag * € miljoen)

Activa	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026
Vaste activa						
Materiële vaste activa	66,4	87.3	103.6	100.6	97.6	94.6
Financiële vaste activa	3,4	3.4	3.5	3.5	3.5	3.5
Vlottende activa						
Voorraden	3,1	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6
Uitzettingen	9,1	7	7	7.8	10	11
Liquide Middelen	1,0	5.8	4.5	4.6	4.5	4.5
Overlopende activa	11,8	3.4	6.8	8	7.8	10.4
Totaal generaal	**94.7**	**109,5**	**128**	**127.1**	**126**	**126.6**

Passiva	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026
Vaste passiva						
Eigen vermogen	24,8	21.5	22.6	23.7	24.7	24.7
Voorzieningen	11,0	9.7	27.7	27.7	27.7	27.7
Schulden langer dan 1 jaar	45,3	59.6	63.3	62.5	60.2	61.8
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jaar *****	4,9	10.7	9.4	9.5	9.4	9.4
Overlopende passiva	8,7	8	5	3.7	4	3
Totaal generaal	**94,7**	**109,5**	**128**	**127.1**	**126**	**126.6**

PARAGRAAF C ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

Kapitaalgoederen Openbare Ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we de wegen-straten-pleinen, de civiele kunstwerken, de openbare verlichting, riool en water, het groen, maar ook de havens, de sportaccommodaties en gebouwen & terreinen. Voor onderhoud van de kapitaalgoederen hebben we een budget opgenomen van circa €12 miljoen in de programma's 1, 2, 3, 4, 7 en 8. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, rehabilitatie en reconstructie.

Het beheer van de openbare ruimte wordt sinds 2017 uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van het CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen op niveau A.

Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt daarvoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden. In 2018 zijn onder andere het Groenbeheerplan en het Wegenbeheerplan vastgesteld.

Om onze middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, monitoren we de staat van onderhoud en houden we schouwen met de dorpscommissies. Bij het maken van keuzes gaan we meer risico gestuurd werken.

In 2020 zijn de verschillende onderhoudsbudgetten voor het eerst weer geïndexeerd. Ook voor 2022 wordt een indexatie voorgesteld. Zonder indexering moeten alle beheerplannen bijgewerkt en opnieuw vastgesteld worden.

Gegevensbeheer

In 2021 zijn de achterstanden in de areaalgegevens van groen en riool weggewerkt. De actuele areaalgegevens vormen de basis voor het ramen van beheerkosten in relatie tot de gewenste kwaliteit.

Beleidskader Groen en Spelen

Met het uitvoeren van het in 2018 vastgestelde Groenbeheerplan is een start gemaakt de groenvoorzieningen om te vormen naar beheerbare en aantrekkelijke plantvakken. Omvormen en revitaliseren van groen is een continu proces. Op basis van actueel gegevensbeheer kan een planning worden gemaakt van de kosten voor beheer en onderhoud voor de komende jaren. Op basis van het Groenbeheerplan uit 2018 is tot en met 2023 een totaalbedrag van € 600.000 gereserveerd voor vervangingen. Hiervan wordt jaarlijks € 75.000 in de begroting opgenomen.

In 2022 wordt een start gemaakt met het opstellen van het nieuwe Groenbeheerplan dat in 2023 aan de raad wordt voorgelegd.

De nota Spelen uit 2017 vormt het beleidskader voor de speelvoorzieningen. In de nota is vastgesteld dat er een achterstand in onderhoud is. Deze wordt in 4 jaar ingelopen door gerichte investeringen en het verwijderen van verouderde toestellen op plekken waar geen behoefte meer is aan speelvoorzieningen door demografische ontwikkelingen in een buurt. In 2022 evalueren we de staat van onderhoud en stellen we een nieuw speelbeleidsplan op voor de komende jaren om vervolgens voor te leggen aan de raad.

Beleidskader Wegen

Voor het beheer van Wegen is in 2018 een beheerplan vastgesteld. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van 5 jaar, te weten van 2019 – 2023. Voor het rehabiliteren is per jaar een bedrag opgenomen afhankelijk van de hoeveelheid te rehabiliteren wegen.

In 2022 wordt de 3e tranche fietspaden van SBB gereconstrueerd en vervangen voor duurzame betonpaden. Ook de 2e fase van de reconstructie van de Postweg gaat van start. Overigens staan het terugbrengen van de elementenverharding op de Boodtlaan in de Koog, herinrichting Hogereind De Waal, uitvoering van het wegencatagoriseringsplan met het plaatsen van borden en drempels, het klimaatadaptief maken van de straten Zeebries, Duinreep e.o in Den Burg en het opstellen van het verbeterplan voor de parkeerplaatsen bij de stranden op de planning.

Eind 2020 is nieuw materieel ingezet om preventief te kunnen gaan strooien. Met de bouw van de nieuwe zoutloods is ook een menginstallatie gerealiseerd om preventief te kunnen strooien. In de komende winter bestendigen we deze werkwijze.

In 2022 staan de volgende (wegen)projecten gepland:

Titel	Bedrag
Boodtlaan herinrichten	€ 631.250
Fietspaden Staatsbosbeheer reconstrueren 3e tranche (2022 – 2023)	€ 2.000.000
Verhardingen rehabiliteren	€ 1.292.500
Stenenplaats herinrichten	€ 580.000
Straatmeubilair vervangen	€ 170.000

Inkomsten mobiliteit

Begin 2022 wordt de uitbreiding van het betaald parkeren per 1 januari 2021 geëvalueerd. De geraamde meeropbrengsten van € 300.000 lijken in 2021 niet te worden gerealiseerd. Of 2021 vanwege Corona wel of niet representatief is geweest, zal in 2022 moeten blijken. Vooralsnog worden de meeropbrengsten door de uitbreiding voor 2022 geraamd op maximaal € 150.000 in plaats van de eerder verwachte € 300.000.

Beleidskader Gebouwen en Civiele kunstwerken

Voor het beheer van gebouwen is in 19-07-2017 door de raad een Gebouwenbeheerplan vastgesteld. Om grote financiële verschillen te voorkomen wordt er in de onderhoudsvoorziening gespaard met een 20 jarig gemiddelde zodat in deze cycli altijd gespaard wordt voor het groot onderhoud. Bij het bepalen van de onderhoudsstaat hanteren we de landelijk NEN-norm 2767 voor gebouwen. Bij het vaststellen van nota is uitgegaan van onderhoudsniveau 3 (redelijk tot goed) voor de instandhouding van het vastgoed.

In 2022 staat naast het gebruikelijk klein onderhoud, ook het groot onderhoud van het gebouw bij zwembad Molenkoog op het programma. Het hybride werken zal wellicht ook aan onze verschillende gemeentelijke gebouwen wat aanpassingen vragen.

Het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken vindt plaats conform het door de gemeenteraad vastgestelde beleidsplan. Jaarlijks wordt het gemiddeld bedrag aan onderhoud beschikbaar gesteld.

Beleidskader Riolering

Voor het beheer van het riool is in 2017 een beheerplan vastgesteld het Gemeentelijk Riolerings Plan(GRP). Het beheerplan heeft een doorlooptijd van vijf jaar (2018-2022).

In 2022 wordt een nieuw beheerplan ter goedkeuring aan u voorgelegd. Het Texelse GRP is een afgeleide van het riolering-en waterbeheer(s)plan dat wordt opgesteld binnen de samenwerking van de Noordkop. Het opstellen van het Systeemoverzicht Stedelijk Water (voorheen BRP) is binnen de samenwerking Noordkop voorbereid en wordt aanbesteed in 2022.

Beleidskader Water

Het open water op Texel wordt onderhouden door particuliere eigenaren, de Gemeente en het Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap stelt de waterpeilen vast, en heeft de verantwoordelijkheid voor het handhaven van die peilen. Het belangrijkste werk voor de Gemeente is het jaarlijks maaien en baggeren van watergangen. Dit onderhoud wordt deels uitgevoerd met eigen materiaal en personeel en voor een deel uitbesteed aan lokale aannemers.

De hoeveelheid beschoeiing en kademuren in het gemeentelijk water is beperkt.

Beleidskader Haven

Texel heeft drie havens, te weten de Veerhaven (Rijkswaterstaat), de NIOZ haven en de Haven Oudeschild. Met de NIOZ-haven wordt door de gemeente samengewerkt in beheer en onderhoud. Waar mogelijk wordt ook het economisch gebruik van de havens gestroomlijnd.

Het Beheer- en Exploitatieplan havens en bijbehorende meerjarenonderhoudsplan Haven Oudeschild zullen eind 2021 aan u worden voorgelegd. In 2021 zijn wifi, water- en stroompunten aangelegd en in gebruik genomen.

PARAGRAAF D BEDRIJFSVOERING

Waar gaat het over?

Deze paragraaf gaat over ontwikkelingen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Visie

- Onze dienstverlening speelt in op de behoeften van burgers, bestuur, instellingen en bedrijven. We voorkomen dat er Texelaars buiten de boot vallen.
- Wij werken in een flexibele, lerende en omgevingsbewuste organisatie die waarde toevoegt.
- Wij werken samen binnen en buiten het eiland en bedenken oplossingen die toekomstbestendig en duurzaam zijn.
- Wij zoeken het evenwicht tussen toerisme en economie enerzijds en ecologie en leefbaarheid anderzijds.

Wij verwezenlijken onze visie door de organisatie te richten op 7 succesbepalende factoren:

1. Oplossingsgerichte en verbetergerichte dienstverlening
2. Vakbekwame en mondige medewerkers die dilemma's zichtbaar maken en hun afspraken nakomen
3. Veilige organisatie waar het leuk is om te werken
4. Succesvolle samenwerking tussen raad, college en organisatie
5. Bouwen aan Texelse balans
6. Een toekomstbestendige begroting
7. Een gewaardeerde samenwerkingspartner zijn

Beleid in ontwikkeling 2022

In 2022 staat het hybride werken centraal binnen onze organisatieontwikkeling. Plaats en tijd onafhankelijk werken. Daar waar het werk het meest effectief gedaan wordt. Thuis, op kantoor, bij de klant, of bij een van onze maatschappelijke partners, dat kan straks allemaal. Op vrijwel alle onderdelen van onze dienstverlening en bedrijfsvoering kan het hybride werken een positief effect hebben. Maar het geeft ook uitdagingen. In 2022 zullen we daar veel aandacht aan moeten besteden en zullen we ook de juiste randvoorwaarden moeten organiseren.

Communicatiebeleid

Aandachtspunten en focus

In 2022 wordt de Texelse aanpak voor Burgerparticipatie (participatiebeleid) aan de gemeenteraad voorgelegd. Dit is een uitwerking van het speerpunt Conversatie steeds meer als communicatiestijl uit de Communicatievisie "Van vertellen naar in gesprek". Samen met de gemeenteraad is hier in 2021 de basis voor gelegd. Het onderwerp 'Participatie" krijgt steeds meer prominente plek in beleid en uitvoering.

Dienstverlening

Uitgangspunten

- We organiseren de dienstverlening vanuit het klantperspectief.
- De gemeentewinkel is de eerste toegang voor alle klanten.
- Digitale inclusie: iedereen moet online mee kunnen doen.
- Texelse maat blijft : digitaal waar het kan, persoonlijk via telefoon of balie waar nodig

Beleid in ontwikkeling 2022

- Verder ontwikkelen en verbeteren van de (digitale) dienstverlening waarbij de bewoner centraal gesteld wordt en in de ontwikkeling en verbetering bevraagd en meegenomen wordt
- Verder ontwikkelen van de adviesfunctie van de gemeentewinkel richting de organisatie. De kennis over wat van waarde is voor de bewoner vormt de basis.
- Zorgen dat de gemeentelijke website (inclusief gemeentelijke digitale producten zoals de formulieren) toegankelijk is voor iedereen, inclusief de laaggeletterden en de bewoner die digitaal minder vaardig zijn.

Financieel Beleid

Kaders Programmabegroting 2022 en verder

- *inhoudelijke kaders* zijn het coalitie akkoord "Balans brengen" naast de door de raad vastgestelde beleidskaders die zijn opgenomen per programma.
- *financiële kaders* zijn de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
  In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de geschatte prijsindexatie van het Centraal planbureau en de cao gevolgen voor gemeenten. De meicirculaire is opgenomen in deze begroting.
- Corona: op basis van de ontwikkelingen op het eiland en de toezeggingen van het Rijk gaan wij er nu van uit dat er vrijwel geen structurele nadelige effecten zijn in 2022.
- De perspectiefnota die aangeboden is aan de raad.

Uitgangspunten

- Bezinning op de gemeentelijke taken dient voortdurend plaats te vinden.
- De gemeentebegroting dient jaarlijks sluitend en overzichtelijk te worden aangeboden.
- Structurele uitgaven dekken met structurele inkomsten.
- Overgebleven budgetten naar algemene middelen.
- Overheveling alleen als goed gemotiveerd.
- Terughoudend beleid ten aanzien van verhogingen van lokale belastingen en heffingen.
- Bij voorkeur niet meer dan trendmatige verhogingen.
- Blijvende aandacht voor beïnvloedbaarheid van de kosten Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, Omgevingsdienst NHN en Veiligheidsregio).
- Externe onderzoeken tot een minimum beperken.

Beleid in ontwikkeling 2022

- Verbijzonderde interne controle, de voorbereidingen wetswijziging in 2022, waarbij het college verantwoordelijk is voor de rechtmatigheidsverklaring.
- Onderzoek naar nieuw financieel pakket.
- Begroting in Balans verder ontwikkelen.
- Horizontaal toezicht belastingdienst.

Onderzoek artikel 213a

Voor het jaar 2022 worden er geen nieuwe voorstellen gedaan.

Informatisering beleid

Uitgangspunten

- Het informatiebeleidsplan 2018-2022 is de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT.
- We volgen initiatieven voor verdere digitalisering en samenwerking vanuit de Digitale Agenda 2020.
- We zorgen voor een veilige omgang met gegevens (informatiebeveiliging) en voldoen aan privacywetgeving.
- We doen meer met (geografische) data.

- We houden rekening met digitale toegankelijkheid bij al onze digitale toepassingen.
- We houden de ICT-omgeving op orde en zorgen dat het toekomstbestendig is.

Beleid in ontwikkeling 2022
- Verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening.
- Zorgen dat de technische basis op orde is, ook voor de aansluiting op de landelijke digitale infrastructuur.
- Uitvoeren beveiligingsmaatregelen uit wet- en regelgeving (zoals Suwinet, AVG, ISMS, BRP en DigiD).
- Geautomatiseerd controleren van de beveiliging van het netwerk om te beschermen tegen aanvallen van buitenaf.
- Deelnemen aan de regionale pilot E-depot. E-depot is een beheersbare duurzame omgeving voor digitale bestanden.
- Beschikbaar stellen van een Geo-portaal voor alle burgers en ondernemers van Texel

Juridisch kwaliteitsbeleid
Uitgangspunten
- We hanteren een informele aanpak om bezwaren te voorkomen.
- In 2022 besluiten we, aan de hand van een evaluatie, of we doorgaan met de samenwerking met Hollands Kroon voor de behandeling van bezwaren.
- Om de procedure sneller en laagdrempelig te maken, handelen we ‘simpele’ soorten van bezwaren af door middel van ambtelijk horen.
- We houden onze verordeningen actueel en zorgen voor een helder werkproces.

Beleid in ontwikkeling 2022
- Versterking van de informele aanpak door deze meer structureel te maken.

Kwaliteitsbeleid
Uitgangspunten
- We werken zaakgericht en digitaal en blijven deze manier van werken ontwikkelen.
- We verbeteren onze processen volgens de Lean-filosofie, waarbij klantwaarde centraal staat.
- We leren door te doen en experimenteren met verbeteringen.
- We evalueren de kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering en stellen onze processen bij.

Beleid in ontwikkeling 2022
- Verbreden en doorgeven van kennis van Lean en continu verbeteren.
- Ontwikkelen en toepassen van verschillende Lean-methoden (waardestroomanalyses, dag- en weekstarts, obeya, klantreizen, scrum).
- Faciliteren en ondersteunen bij:
    - de verbetering van processen
    - de invoering van dag- en weekstarts bij diverse teams en
    - de obeya ten behoeve van het managementteam.

Personeelsbeleid
Uitgangspunten
- Gemeente Texel is een aantrekkelijke werkgever voor nieuw en bestaand personeel.
- We hebben een strategische personeelsplanning met daarin aandacht voor doorstroom en individuele loopbaanontwikkeling.
- We voeren een gezondheids- en vitaliteitsbeleid met aandacht voor preventie van verzuim en leeftijdsfasebewust personeelsbeleid
- We bieden mogelijkheden en randvoorwaarden voor hybride werken

Beleid in ontwikkeling 2022

- Mogelijkheden en randvoorwaarden Hybride werken
- Doorontwikkelen strategische personeelsplanning

PARAGRAAF E GRONDBELEID

Waar gaat het over?

Grondbeleid is een middel voor het bereiken van de doelen die verwoord zijn in visiedocumenten als het coalitieprogramma, de woonvisie, de retailvisie en de structuurvisie. Grondbeleid is een gereedschapskist met verschillende privaatrechtelijke, publiekrechtelijke en financiële instrumenten. Met deze instrumenten handelt de gemeente op de grondmarkt. Hoe en waarvoor de instrumenten gehanteerd worden staat in de paragraaf grondbeleid. Hier staan de politieke keuzes waarmee de gemeente inspeelt op veranderingen in de maatschappelijke en economische context.

In de paragraaf grondbeleid stelt de raad de kaders vast voor de uitvoering van grondbeleid. In de paragraaf kunnen nieuwe ontwikkelingen op de grondmarkt aan bod komen. In elk geval wordt altijd teruggegrepen op vorige paragrafen grondbeleid; wat geldt nog steeds en wat is veranderd. Zo ontstaat een doorlopend en transparant verhaal over hoe de gemeente op de grondmarkt handelt.

In deze paragraaf grondbeleid komen de volgende onderwerpen aan bod:
1. Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes.
2. Grondprijsbeleid.
3. Grondexploitatierisico's.
4. Strategisch verwervingsplan voor actief grondbeleid.
5. Overzicht lopende grondexploitaties.

Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes

De instrumenten van grondbeleid (zoals grondverwerving, gronduitgifte en exploitatieplan) veranderen minder snel dan de beleidskeuzes en de beschrijving hiervan hoeft dan ook minder vaak geactualiseerd te worden. De beschrijving van het instrumentarium van grondbeleid is opgenomen in de Notitie Grondbeleid 2009 – 2012. De algemene juridische context is voor de uitvoering van het grondbeleid op Texel niet significant gewijzigd. Er is dan ook geen aanleiding voor een bijstelling van de Notitie Grondbeleid 2009 – 2012. Met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet op 1 juli 2022 is deze aanleiding er wel. Vooruitlopend daarop integreren we het grondbeleid in de omgevingsvisie. Daarna wordt de Notitie Grondbeleid herzien.

De algemene doelstelling van het grondbeleid is sinds 2010 ongewijzigd. De gemeente handelt op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Denk aan een evenwichtig woningbouwprogramma, de ontwikkeling van landschappelijke en stedenbouwkundige waarden, bevordering van de doorstroming en veiligheid van het verkeer, en stedelijke vernieuwing om de vitaliteit van woonkernen te vergroten.

Uitgifte van grond is een van de instrumenten die de gemeente heeft om grondbeleid uit te voeren. En bij uitgifte van grond hoort een methodiek voor grondprijsberekening. Voor het berekenen van de grondprijs is rekening te houden met de volgende uitgangspunten:
▫ De prijs moet marktconform zijn, waarbij rekening gehouden wordt met de door gemeente gewenste kwaliteit en functie. Er ligt een directe relatie tussen de grondprijs en het opbrengstpotentieel van het te realiseren vastgoed. Marktconformiteit is een lastig begrip, maar de gemeente komt tot een goede benadering met behulp van externe taxaties. Voor de gronduitgifte levert de gemeente maatwerk zowel in de prijsstelling als in de inzet van het juiste gronduitgifte instrument.

De gemeente streeft naar een neutraal financieel rendement op de gemeentelijke grondexploitatie als geheel. Uit de ontwikkeling van locaties met hoge opbrengstpotentie verwerft de gemeente middelen waarmee verliezen op andere projecten gedekt kunnen worden. De positieve en negatieve risico's van het grondbedrijf zijn voor de algemene reserve.

Met betrekking tot het grondprijsbeleid (zie onder het volgende kopje) zijn er geen significante wijzigingen ten opzichte van de het begrotingsjaar 2021.

Grondprijsbeleid

De grondprijzen worden in het algemeen bepaald aan de hand van externe taxaties en als er sprake is van grondexploitatie in de bouwgrondexploitatiebegrotingen vastgelegd. Deze begrotingen worden door de gemeenteraad vastgesteld. Dat gebeurt jaarlijks op hoofdlijnen in de Paragraaf Grondbeleid en meer in detail als een bouwgrondexploitatiebegroting (GREX) ter besluitvorming wordt aangeboden aan de raad.

Beleidsregels grondprijzen

1. De gemeente geeft grond uit tegen een marktconforme prijs. De marktconformiteit wordt indien nodig aangetoond aan de hand van een externe taxatie. Voor in exploitatie genomen grond staat de grondprijs vastgelegd in de GREX.
2. In specifieke situaties kan de gemeente de grond aanbieden tegen een tarief dat lager is dan de vastgestelde waarde. Het gaat in die gevallen om situaties met een aanmerkelijk maatschappelijk belang. Als dat aan de orde is wordt over de financiële consequenties geadviseerd aan de raad.
3. Voor organisaties die een zogenaamde dienst van algemeen economisch belang (DAEB) leveren kan de gemeente een lagere grondprijs dan de marktconforme grondprijs hanteren. Hieronder valt onder andere gronduitgifte voor sociale huurwoningen. De grondprijs voor organisaties die een DAEB leveren wordt vastgesteld op € 100 kosten koper per m².
4. In de te sluiten overeenkomsten met maatschappelijke organisaties over de uitgifte van grond in eigendom of erfpacht of de verhuur van grond anticipeert de gemeente op de mogelijkheid dat de maatschappelijke organisatie commerciële nevenactiviteiten ontplooit. Als dat laatste het geval is kan de gemeente, via een besluit van de gemeenteraad en binnen de juridische mogelijkheden van de overeenkomst, de te verrekenen grondprijs herzien.
5. Het te hanteren canonpercentage wordt jaarlijks vastgesteld en is voor het jaar 2022 3,5%.
6. Voor een aantal categorieën hanteert de gemeente een vaste uitgifteprijs.
   Voor de verkoop van snippergrond bij een woning wordt in principe de richtprijs van € 97 kosten koper per m2 gehanteerd. De richtprijs van grond voor parkeren bij een bedrijfsmatige bestemming is vastgesteld op € 87 kosten koper per m². Er wordt een uitzondering gemaakt als naar het oordeel van de gemeente de grond een duidelijk andere marktwaarde heeft dan de vaste grondprijs.

Grondexploitatierisico's

De toekomst is onzeker. Elk plan kent verwachte resultaten en het risico dat die resultaten niet volgens planning worden gehaald. Dat geldt ook voor de productie van bouwgrond, de zogenaamde grondexploitatie. De belangrijkste grondexploitatierisico's zijn:

Planontwikkeling

De grondexploitatiebegrotingen kennen verschillende gradaties van detaillering. Algemeen gestelde plannen worden doorgerekend aan de hand van kengetallen voor grond- en vastgoedexploitatie. Bovendien wordt gewerkt met aannames ten aanzien van de procesgang. Bij de start van de grondexploitatie zijn er dus nog veel onzekerheden. Tijdens de uitvoering van de projecten ontstaat beter zicht op verwachte kosten en opbrengsten en de fasering daarvan. Dan ontstaan deelbegrotingen met meer detail op basis waarvan nauwkeuriger voorspellingen gedaan kunnen worden. Gaandeweg de uitvoering van het project daalt het risico.

Conjunctuur- en renteontwikkelingen
Conjunctuur- en renteontwikkelingen kunnen leiden tot vertraging van de verkoop en ook renteverliezen met zich mee brengen. Vanaf 2019 is de vraag op de markt voor nieuwbouw en infrastructurele werken sterk toegenomen. Het aanbod aan materiaal, materieel en menskracht is in het afgelopen decennium teruggelopen en dat leidt tot forse prijsstijgingen en oplopende uitvoeringstermijnen. Als de bouwkosten harder stijgen dan de verkoopprijzen van woningen komen de grondprijzen onder druk te staan. Dat lijkt op Texel nog niet het geval te zijn. Wel heeft de grondexploitatie te lijden onder stijgende kosten voor bouw- en woonrijpmaken en strengere milieu-eisen.

Milieu en archeologie
Milieurisico's liggen in hoge kosten van te saneren grondvervuiling of maatregelen ter bescherming van flora en fauna. Archeologische risico's liggen in kostbare onderzoeken naar de oudheidkundige staat van de bodem.

Zienswijzen en bezwaren
Zienswijzen en bezwaren leveren vertraging op in het planontwikkelingsproces.

Planschadeclaims
Tenslotte is er het risico van planschadeclaims. Betrokkenen kunnen claimen dat zij schade ondervinden van het project.

Beheersing risico's
Minimaal eenmaal per jaar wordt voor alle grondexploitaties een verwachting voor de resterende looptijd gemaakt. Bij deze jaarlijkse actualisatie worden de in het verleden gehanteerde uitgangspunten beoordeeld en waar nodig bijgesteld. Op basis van de bijgestelde verwachtingen wordt het verwachte eindresultaat bepaald. Als de grondexploitaties een hoog risico kennen dan is het zinnig om vaker dan jaarlijks inzicht te hebben in de stand van zaken. Het college adviseert de raad dan aan de hand van een tussentijdse herberekening.

Bij het in exploitatie nemen van gronden of bij afsluiting van grondexploitaties wordt de gemeenteraad geadviseerd. Dat gebeurt ook bij grote wijzigingen ten opzichte van het verwachte exploitatieresultaat. Als een grondexploitatiebegroting ter besluitvorming wordt aangeboden, geeft het college daarbij aan hoe deze begroting zich verhoudt tot de andere lopende grondexploitaties en het geconsolideerde totaal.

Conjunctuur- en renteontwikkelingen
De gemeente hanteert voor het berekenen van de geschatte opbrengsten het voorzichtigheidsbeginsel. Er wordt niet gerekend met een positieve index op de opbrengsten. Bij vaststelling van en rapportage over afzonderlijke grondexploitaties wordt aangegeven hoe ingespeeld wordt op de conjunctuur- en renteontwikkelingen.

Milieu en archeologie
Milieurisico's zijn te managen door gedegen en vaak kostbaar vooronderzoek, maar nooit helemaal uit te sluiten. Dat geldt ook voor de risico's van hogere kosten als gevolg van de noodzaak van oudheidkundige bodemonderzoeken.

Zienswijzen en bezwaren
Vertragende werking van zienswijzen en bezwaren in de planontwikkelingsfase leidt tot hogere plankosten en latere opbrengsten. Als gevolg van vertraging lopen de uitvoeringskosten in een markt met stijgende prijzen ook snel op.

Planschadeclaims
Tenslotte is er het risico van planschadeclaims. Dit risico is door de eind 2008 vastgestelde procedureverordening tot aanvaardbare proporties teruggebracht maar is altijd afhankelijk van het effect van het verschil tussen het voorgaande en nieuw vastgestelde planologisch besluit.

Strategisch verwervingsplan ten behoeve van actief grondbeleid

In voorgaande jaren is de mogelijkheid van het uitvoeren van een strategisch verwervingsplan steeds afgezet tegen de noodzaak voor het versterken van de grondpositie van de gemeente. De conclusie was dat de gemeente een voldoende grote grondpositie had om via privaatrechtelijke weg te interveniëren op de grondmarkt voor het realiseren van de ambities op het gebied van volkshuisvesting, economie, en ruimtelijke ordening in het algemeen.
Op Texel is sprake van een disbalans van de woningmarkt. Dat geldt voor de sociale huurwoningen waar sprake is van lange wachtlijsten en ook voor de vrije sector koop- en huurwoningen die beperkt beschikbaar zijn en tegen sterk oplopende prijzen worden verhandeld.

De gemeente wil daarom sinds 2020 een versnelling brengen in de woningproductie op het eiland. Voor de korte termijn (tot 2025) zijn voldoende potentiële bouwlocaties in eigendom bij gemeente of private partijen beschikbaar. In het geval de gemeente de bouwgrond niet in eigendom heeft biedt de Wet ruimtelijke ordening bovendien voldoende instrumenten voor het verhalen van kosten en voor het uitoefenen van een sterke gemeentelijke regierol (facilitair grondbeleid). Dit facilitair grondbeleid is relatief bewerkelijk ingeval private partijen voor de ontwikkeling van bouwgronden een breed scala aan kaders opgelegd krijgen ten aanzien van stedenbouw, beeldkwaliteit en programmering. De kans op het kunnen laten realiseren van een programma met een grote component sociale huurwoningen bijvoorbeeld is groter als dat via actief grondbeleid gebeurt dan via facilitair grondbeleid. De gemeentelijke regie is maximaal bij actief grondbeleid.

Beleidsregels erfpacht

In de programmabegroting en de notitie Grondbeleid is erfpacht als gronduitgifte instrument opgenomen. Voor de toepassing van het instrument is behoefte aan heldere uitgangspunten.
Het instrument erfpacht wordt terughoudend toegepast. Bij gronduitgifte gaat de voorkeur uit naar verkoop in volledig eigendom.
Erfpacht wordt ingezet voor het borgen van bijvoorbeeld gemeentelijke belangen, zoals het privaatrechtelijk regelen van een gewenste beeldkwaliteit of het opnemen van een bouwverbod. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

1. Voor de uitgifte in erfpacht geldt het ‘nee, tenzij’ principe. Bij voorkeur wordt de grond uitgegeven in volledig eigendom.
2. Uitgifte in erfpacht gebeurt om gemeentelijke belangen te borgen. Te denken is bijvoorbeeld aan:
   - landschappelijke inpassing van een project;
   - bouwverbod voor een perceel (‘erf’) waar stedenbouwkundig geen bouwwerken wenselijk zijn, terwijl publiekrechtelijk gezien vergunningsvrije bouwwerken mogelijk zijn;
   - haventerreinen worden niet verkocht: de uitgifte van grond in de haven van Oudeschild en op ’t Horntje is per definitie in erfpacht;
   - het faciliteren van startende ondernemers en starters op de woningmarkt.
3. Als grond in erfpacht wordt uitgegeven dan gebeurt dat bij voorkeur voor de periode van 30 jaar.
4. Uitzonderingen op deze periode van 30 jaar zijn in ieder geval:
   - Indien de borging van gemeentelijke belangen noodzakelijk is voor een onbepaalde periode wordt de grond in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven
   - in geval van permanente woningen, waarbij de grond niet in volledig eigendom kan worden uitgegeven, wordt de grond eeuwigdurend in erfpacht uitgegeven, enerzijds om voor de woningeigenaar eigendom te benaderen, anderzijds om te voorkomen dat de gemeente bij einde van de erfpachttermijn een vergoeding voor de opstal moet betalen (dwingend recht). Deze erfpachters hebben het recht van koop.

Overzicht lopende grondexploitaties

Overzicht boekwaarde per 31 december 2020 en verwacht resultaat op einddatum

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties
Kostprijsberekening d.d. 31.12.2020 in vergelijking met berekening d.d. 31.12.2019.

Grondexploitatie	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2020		Jaar realisatie	Verwachte eindwaarde 31.12.2020		Verwachte eindwaarde 31.12.2019		Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2019	
Den Burg - West	-39.639	V	2021	-199.360	V	-1.054.336	V	-958.787	V
Buurtskap de Tuunen - Den Burg Oost	2.483.207	N	2022	886.476	N	617.588	N	1.989.679	N
- voorziening	(886.476)							(617.588)	
Gezondheidsplein	35.372	N	2022	-44.232	V	-403.446	V	10.600	N
Locatie voormalige Kompasschool	452.933	N	2022	49.395	N	1.380	N	420.364	N
- voorziening	(47.900)								
Totalen	**2.904.873**	**N**		**692.279**	**N**	**-1.154.704**	**V**	**1.461.856**	**N**

N = nadelig. Een positieve boekwaarde betekent dat er op balansdatum meer kosten zijn dan opbrengsten.
V = voordelig. Een negatief verwacht resultaat betekent dat er naar verwachting minder kosten zijn dan opbrengsten. De daling van de verwachte eindwaarde voor Den Burg west is ontstaan omdat bij de programmarekening 2019 een tussentijdse winst is genomen.

Besluitvorming gemeenteraad 7 juli 2021:
In de gemeenteraadsvergadering in juli 2021 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de volgende grondexploitaties:

Den Hoorn locatie Naalrand: voor deze grondexploitatie is een voorziening ingesteld van € 700.000 voor het verwachte negatieve resultaat.

Oudeschild locatie voormalig voetbalveld: voor deze grondexploitatie is de verwachting is dat de grondexploitatie een positief resultaat van ca. € 90.000 zal geven.

De Cocksdorp locatie Schipper Boonstraat: voor deze grondexploitatie is de verwachting dat de grondexploitatie een positief resultaat van ca. € 100.000 zal geven.

Oosterend locatie Cor Boonstraat: voor deze grondexploitatie is een voorziening ingesteld van € 530.000 voor het verwachte negatieve resultaat.

PARAGRAAF F FINANCIERING

Waar gaat het over?

De gemeente moet over voldoende geld beschikken om aan de verplichtingen te kunnen voldoen: het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, facturen van derden enzovoort.

Het doel van de treasuryfunctie is om de organisatie te voorzien in voldoende liquiditeit tegen zo laag mogelijke kosten en ongewenste financiële risico's te voorkomen.

Beleid

De wet financiering decentrale overheden (Wet fido) geeft de wettelijke kaders voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. Aanvullend zijn de interne regels van het treasurystatuut van toepassing.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Hierbij ondersteunen o.a. de wettelijke kaders kasgeldlimiet en renterisiconorm. Daarnaast is de gemeente verplicht inzicht in het EMU saldo en het verwachte renteresultaat op het taakveld treasury te geven.

Betalingsverkeer

Het betalingsverkeer vindt nagenoeg alleen via BNG Bank plaats. De BNG Bank doet de regulering van de saldi rekening-courant. Dagelijks wordt het bedrag boven het wettelijk toegestane werkkapitaal automatisch overgeboekt naar de Schatkist van het Ministerie en indien nodig op ons verzoek teruggehaald.
Vanaf juli 2021 is bij de BNG rente verschuldigd boven een saldo van € 500.000. Door dagelijkse automatische overboeking naar de Schatkist wordt voorkomen dat de gemeente rente verschuldigd is.

Renterisico

De wetgever heeft twee instrumenten gedefinieerd om het renterisico te toetsen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- Kasgeldlimiet (renterisico vlottende schuld)
  De grondslag voor de kasgeldlimiet is 8,5% van de omvang van het begrotingstotaal incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder.

  De kasgeldlimiet van de gemeente is voor het jaar 2022 afgerond € 5 miljoen. Dit wil zeggen dat de gemiddelde omvang van kortlopende schulden per kwartaal (peildatum 1e dag van iedere maand) met een looptijd van maximaal een jaar niet hoger mag zijn dan dit bedrag over meer dan twee kwartalen.

- Renterisiconorm (vaste schuld)
  Deze norm heeft betrekking op leningen met een looptijd langer dan een jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.

  Het doel van deze norm is te voorkomen dat bij herfinanciering door aflossingen en renteherzieningen grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.

In de volgende tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie op basis van de huidige leningenportefeuille. De gemeente Texel voldoet meerjarig aan deze norm

(bedragen x € 1.000)

	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	58.950	58.661	58.580	58.724
Percentage bij ministeriële regeling	20%	20%	20%	20%
Rente risiconorm (20% van begrotingstotaal)	**11.790**	**11.732**	**11.716**	**11.745**
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	-/-10.780	-/-2.799	-/-2.818	-/-2.839
Ruimte (rente risiconorm - renterisico)	**1.010**	**8.933**	**8.898**	**8.906**

In 2022 wordt naast de reguliere aflossingen € 8 miljoen afgelost voor een lening die op 1 september 2021 voor één jaar en één dag is aangegaan.

Trends en ontwikkelingen

1. Lage rente

   De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Daarnaast zijn ook andere macro-economische effecten van belang. De verwachting is dat de rente in de nabije toekomst laag blijft ook al is er een krachtig herstel van de economie in de Eurozone en oplopende inflatie aan de gang.

2. Verstrekken leningen aan maatschappelijke partners en inwoners

   De gemeente verstrekt leningen aan verenigingen en inwoners van Texel. Dit is van invloed op de financieringsbehoefte van de gemeente. Zo verstrekt de gemeente startersleningen, leningen voor de aanleg van zonnepanelen en verduurzaming van woningen. In totaal is hiervoor nog ca. € 2 miljoen gereserveerd.

   Daarnaast neemt de gemeente een achtervangpositie in via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor leningen die de Stichting Woontij aangaat.

   De garantstelling voor het Medisch Centrum Alkmaar met de andere Noordkopgemeenten loopt in 2021 af.

3. Toerekening rente

   De rente die de gemeente intern toerekent aan de eigen producten wordt omslagrente genoemd en berekend op basis van de verhouding tussen de betaalde rente en het vaste activavolume met uitzondering van projectfinancieringen. De omslagrente voor 2022 is 0% (zie de berekening verderop in deze paragraaf).

Voor nieuwe investeringen 2022 wordt met 1% gerekend. Dit percentage is gebaseerd op de huidige rente voor een lening plus voorzichtigheidshalve een opslag. Bij het opstellen van de halfjaarrapportage en de programmabegroting wordt ieder jaar berekend in hoeverre deze gereserveerde middelen ook daadwerkelijk nodig zijn.

Leningenportefeuille, liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

- **Leningenportefeuille**

De huidige leningenportefeuille ziet er bij een ongewijzigde situatie meerjarig als volgt uit.

(bedragen x € 1.000)

Omvang leningen per 01-01-2022					59.585
	Rente boekjaar			Oorspronkelijk leningsbedrag	Aflossingen
2022			€ 994		10.780
	Lening 2006-2046	4,120%	(110)	3.400	64
	Lening 2006-2046	4,135%	(367)	11.200	210
	Lening 2006-2047	4,270%	(336)	9.800	174
	Lening 2010-2025	3,250%	(119)	10.000	666
	Lening 2020-2035	0,365%	(37)	10.000	666
	Lening 2021-2041	0,250%	(29)	12.000	600
	Lening 2021-2022	-/- 0,49%%	(-26)	8.000	8.000
	Lening 2021-2041	0,280%	(22)	8.000	400
2023			999		2.799
2024			976		2.818
2025			953		2.839
Omvang leningen per 31-12-25					**40.349**

Liquiditeitsplanning 2021-2025

(bedragen x € 1.000)

	2021 september	2021 oktober	2021 november	2021 december	2022	2023	2024	2025
Liquide middelen per 1e vd maand; vh jaar	**660**	2.778	1.955	-985	-5.769	-4.503	-4.631	-4.470
Consolidatie (herfinanciering lening 1 jaar en 1 dag 2021-2022					8.000			
Consolidatie (aantrekken nieuwe langlopende leningen)					6.500	2.000	2.500	2.500
Stelpost afkoopsom RWS expl.haven Oudeschild en wegen					18.000			
Saldo kasstroom operationele activiteiten	-726	174	-943	-2.341	1.738	3.467	3.238	2.999
Saldo kasstroom investerimgsactiviteiten	-1.000	-1.000	-2.000	-2.000	-21.397	-2.000	-2.000	-2.000
Saldo kasstroom financieringsactiviteiten	3.844	3	3	-443	-11.575	-3.595	-3.577	-3.558
Liquiditeitsoverschot/tekort	**2.778**	**1.955**	**-985**	**-5.769**	**-4.503**	**-4.631**	**-4.470**	**-4.529**
Kasgeld (korter dan één jaar) per saldo	**0**	0	985	5.769	4.503	4.631	4.470	4.529

Op basis van deze liquiditeitsplanning wordt de omvang van de langlopende leningen dan als volgt:

(bedragen x € 1.000)

2022		2023		2024		2025	
Beginsaldo	**59.585**	**Beginsaldo**	**63.305**	**Beginsaldo**	**62.505**	**Beginsaldo**	**62.287**
Aflossing	- 10.780	Aflossing	-2.799	Aflossing	-2.818	Aflossing	-2.839
Consolidatie	14.500	Consolidatie	2.000	Consolidatie	2.500	Consolidatie	2.500
Eindsaldo	**63.305**	**Eindsaldo**	**62.505**	**Eindsaldo**	**62.187**	**Eindsaldo**	**61.848**

In grafief gezet ziet het verloop van de leningenportefeuille als volgt uit:

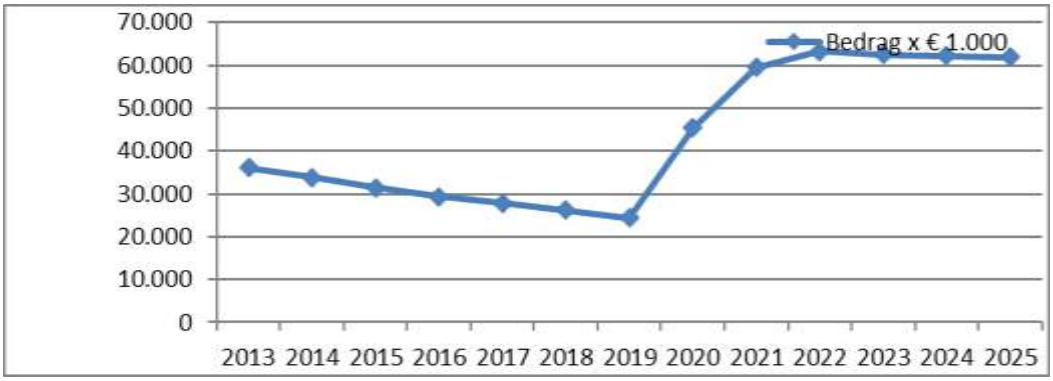

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of de gemeente een financieringstekort of -overschot heeft.
Indien het rijk de gemeente bericht dat alle decentrale overheden samen het collectieve aandeel in het EMU-tekort zoals bedoeld in artikel 3, lid 6, van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is.

In 2021 heeft de gemeente een financieringstekort dat in 2022 nagenoeg nihil is doordat rekening gehouden wordt met de verwachte afkoopsom RWS. Vanaf 2023 is de verwachting dat de gemeente geen financieringstekort meer heeft.

(bedragen x € 1.000)

	2021 Begroting (actueel)	2022	2023	2024	2025
Exploitatiesaldo	0	0	256	175	319
Mutaties reserves	1.608	947	968	965	974
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	**1.608**	**947**	**1.224**	**1.140**	**1.293**
+ Afschrijvingen	3.324	4.102	5.140	5.140	5.140
-/- Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-18.500	-21.300	-2.000	-2.000	-2.000
*Mutatie voorzieningen	-705	15.301	-163	-76	-76
+ Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0	0	0	0	0
+ Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
-/- Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan).	-512	-2.533	-2.083	0	0
+ Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet in exploitatie verantwoord	510	3.213	2.037	0	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	**-14.275**	**-270**	**4.155**	**4.204**	**4.357**

*incl.verwachte afkoopsom exploitatie haven Oudeschild en wegen

Renteresultaat taakveld Treasury

(bedragen x € 1.000)

Externe rentelasten cf leningenoverzicht per 2022		994
Externe rentebaten		- 45
Saldo rentelasten en rentebaten		**949**
Rente grondexploitatie	- 30	
Rente projectfinanciering	- 812	
Rentebaat doorverstrekte lening	0	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		- 842
Rente over eigen vermogen		0
Rente over voorzieningen		0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		107
De aan taakvelden toe gerekende rente annuïteiten vast bedrag		- 315
De aan taakvelden toe te rekenen rente omslag		0
Renteresultaat taakveld Treasury		**208**

Berekening omslagrente

(bedragen x € 1.000)

Verwachte boekwaarde vaste activa gemeente Texel per 1/1/2022	87.700
Verwachte boekwaarde vaste activa Leer-Werlbedrijf De Bolder per 1/1/2022	3.060
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2022	- 20.350
Boekwaarde vaste activa Leer-Werkbedrijf De Bolder per 1/1/2022	-3.060
Totaal boekwaarde vaste activa voor berekening omslagrente	**67.350**

De toe te rekenen omslagrente is 0% en maakt verdere berekening overbodig (omvang activa : taakveld toe te rekenen rente). Er resteert namelijk na aftrek rente voor projectfinancieringen en grondexploitatie nog € 107.000 om toe te rekenen aan de overige investeringen (zie renteresultaat taakveld treasury). Van dit bedrag wordt al € 315.000 toegerekend aan investeringen op basis van annuïteiten vast bedrag waardoor aan de overige investeringen geen rente meer toegerekend mag worden.

PARAGRAAF G LOKALE LASTEN

Waar gaat het over?

In de paragraaf lokale lasten staat welke belastingen en leges de gemeente van de burger vraagt en wat de jaarlijkse opbrengsten zijn.
Elke gemeente kan zelfstandig belastingen en heffingen opleggen. Dat kan voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in de door de raad vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, hoe meer middelen er moeten zijn voor realisatie.

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Trends en ontwikkelingen

- Als basis wordt de verwachting van het Centraal Planbureau zoals opgenomen in de meicirculaire 2021 van de algemene uitkering genomen. Voor 2022 verwacht het Centraal Planbureau een inflatie van 1,6%. Voorgesteld wordt om de belastingen/heffingen en tarieven met 1,6% te verhogen.
- Onroerend goed stijgt nog steeds in waarde. Verwacht wordt dat de waardestijging in 2021 zal doorzetten.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb) die naar verwachting op 1 juli 2022 in werking treden, hebben gevolgen voor de lasten en baten van de leges. De mate van financiële gevolgen voor de leges hangt mede af van onze nog te maken keuzes. Bijvoorbeeld over het wel of niet leges heffen voor een vooroverleg bij een aanvraag omgevingsvergunning.

Voor de bouwactiviteiten wijzigt er veel, door minder vergunningplichten en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die tegelijkertijd in werking treedt. Er is een knip gemaakt tussen een bouwtechnisch deel en een ruimtelijk deel. Voor beiden kan een omgevingsvergunning nodig zijn, maar er zijn ook veel bouwwerken vergunningsvrij. De bouwtechnische toets en het toezicht wordt na 1 juli niet meer uitgevoerd door de gemeente (dus lagere inningskosten). Deze werkzaamheden verschuiven naar een private marktpartij, de kwaliteitsborger. Dit stelt gemeenten voor de keus de tariefstelling van de ruimtelijke toets te koppelen aan de bouwsom (huidige situatie) of hiervoor een andere heffingsmaatstaf te gaan hanteren. De VNG gaat in haar concept modelverordening uit van vaste bedragen.

Nieuw is dat gemeenten leges kunnen gaan heffen voor milieubelastende activiteiten. Het wettelijk verbod daarop keert niet terug in de Omgevingswet. Het gaat niet langer om de milieu-inrichting als zodanig, maar om de activiteiten die milieubelastend zijn. Een besluit zal moeten worden genomen of over de milieubelastende activiteiten (zoals bodemsaneringen) leges geheven gaan worden (en te weten wat de andere gemeenten/het OD gaat doen).

Alleen bij de vergunningplichten is legesheffing mogelijk. Die keuzevrijheid bemoeilijkt het opstellen van een modelverordening leges. Daarom heeft de VNG een werkmodel, zodat gemeenten er alvast mee aan de slag kunnen.

Ook de kosten van het nog vast te stellen participatiebeleid (voor aanvragers en bevoegd gezagen zoals de gemeente) zijn nog onduidelijk. Met de financiële gevolgen van de Omgevingswet is een interne werkgroep bezig. De raad zal op basis van de uitkomsten een advies ter vaststelling worden aangeboden in het 1e halfjaar 2022.

Beleidsuitgangspunten
Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd, uitzonderingen hierop worden nader toegelicht.

Toeristenbelasting, Forensenbelasting
De tarieven voor deze twee belastingen zullen voor het begrotingsjaar 2022 worden verhoogd. De raad heeft in juni 2021 de nieuwe tarieven voor twee jaar (2022 én 2023) verhoogd. De Toeristenbelasting wordt met een stuiver verhoogd naar € 2,30 per persoon per overnachting. De Forensenbelasting zal naar evenredigheid worden verhoogd met 2,2%, ook voor de jaren 2022 en 2023.

Kwijtscheldingen
Voor mensen met de laagste inkomens kunnen gemeentelijke belastingen geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden. In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan.
De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
Het waterschap toetst alle verzoeken en geeft de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking is dat de belastingbetaler maar één keer een verzoek hoeft in te dienen.

Rapportage kostendekkendheid leges

Achtergrond leges en kostendekkendheid
De Gemeentewet (artikel 229b) is de basis voor de legesheffing. Het uitgangspunt is dat de tarieven van de leges zodanig vastgesteld worden dat de geraamde opbrengsten van de leges niet uitgaan boven de geraamde lasten daarvan.

Gelet op de grote verscheidenheid aan diensten waarvoor leges geheven kunnen worden is het voor de wetgever in formele zin niet mogelijk gebleken daar voorschriften voor te geven zonder te vervallen in zeer gedetailleerde regelgeving. De wetgever heeft het daarom aan de gemeente zelf over willen laten om te bepalen welke diensten tegen welk tarief in een verordening worden vastgelegd. De mogelijkheid van kruissubsidiëring (subsidiëring van onrendabele activiteiten met 'winst' uit rendabele activiteiten) is toegestaan.

De primitieve begroting van enig jaar is de basis voor de berekening van het onderzoek kostendekkendheid leges. Ook is gebruik gemaakt van de ‘Handreiking kostentoerekening leges en tarieven’ (opgesteld in opdracht van het ministerie van binnenlandse zaken) en van het kostenmodel van de VNG. Er is geen wettelijk voorgeschreven lijst van toe te rekenen kosten en baten. Er zijn uitsluitend richtlijnen, waarvan een groot deel voortvloeit uit jurisprudentie.

De legesverordening en de bijbehorende tarieventabel van Texel is in 3 titels verdeeld:
- Titel 1. Algemene dienstverlening
- Titel 2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (onder andere omgevingsvergunning)
- Titel 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van de kostendekkendheid van de tarieventabel. Hiermee wordt duidelijk of de kostendekkendheid voldoet aan de wettelijke eisen.

Voor de kostendekkendheid van leges van gemeenten gelden een aantal wettelijke kaders, zo is er specifieke wetgeving die de maximale prijs per product aangeeft.

Daarnaast heeft de raad van Texel kaders gesteld. De raad vindt dat '*tarieven voor diensten en producten kostendekkend moeten zijn, tenzij*'. Waarbij het '*tenzij*' geldt voor besluiten van de raad om voor bepaalde diensten geen of een lager tarief te hanteren.

Voor burgers en bedrijven is het belangrijk de kostendekkendheid te bewaken zodat zij niet te veel of te weinig betalen voor geleverde diensten. In geval van rechtszaken waarbij de hoogte van tarieven in het geding is, moet de gemeente kunnen aantonen dat de tarieven binnen de wettelijke kaders van kostendekkendheid vallen.

Inzicht in de kostendekkendheid geeft ook zicht op heffingsruimte. Zolang de maximale kostendekkendheid (100%) niet bereikt is, kunnen tarieven worden verhoogd. Bij een keuze voor het verhogen van de tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook is het niet noodzakelijk om tarieven met hetzelfde percentage te verhogen. Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet overschreden wordt, kan per tarief besloten worden of en met hoeveel procent het tarief verhoogd wordt. Wettelijk voorgeschreven tarieven mogen niet verhoogd worden.

Kostendekkendheid algemeen
De kostendekkendheid van de gemeente Texel is totaal 84,2 % (in 2021 was dit 82,6%).

Berekening kostendekkendheid
Titel 1 Algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 35.453	€ 29.138	€ 64.591	€ 77.813	120,47%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 71.222	€ 30.657	€ 101.879	€ 88.125	86,50%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 29.570	€ 25.114	€ 54.684	€ 50.165	91,74%
hoofdstuk	4	Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	€ 1.459	€ 1.680	€ 3.139	€ 2.201	70,12%
hoofdstuk	5	Diversen burgerlijke stand	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31	0,00%
hoofdstuk	6	Verstrekkingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 271	€ 312	€ 583	€ 468	80,27%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 526	€ 217	€ 743	€ 506	68,10%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Huisvestingsvergunning	€ 18.052	€ 20.788	€ 38.840	€ 24.820	63,90%
hoofdstuk	12	Leegstandswet	€ 361	€ 416	€ 777	€ 655	84,30%
hoofdstuk	13	Marktstandplaatsen	€ 316	€ 364	€ 680	€ 624	91,76%
hoofdstuk	14	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Kansspelen	€ 582	€ 533	€ 1.115	€ 419	37,58%
hoofdstuk	16	Kabels en leidingen	€ 1.278	€ 1.473	€ 2.751	€ 2.094	76,12%
hoofdstuk	17	Verkeer en vervoer	€ 11.723	€ 7.303	€ 19.026	€ 16.867	88,65%
hoofdstuk	18	Diversen	€ 151	€ 173	€ 324	€ 91	28,09%
Kostendekking Titel 1			**€ 170.964**	**€ 118.168**	**€ 289.132**	**€ 264.879**	**91,61%**

Lasten

De lasten zoals die in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten (niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met percentage overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;
5. Kosten van druk- en bindwerk;
6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Titel 1:

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen omdat de opbrengsten voornamelijk veroorzaakt worden door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte. De overige tarieven voor 2022 worden ten opzichte van 2021 geïndexeerd. Het percentage waarmee wordt geïndexeerd is 1,6%. De opbrengsten van alle diensten binnen titel 1 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven.
Binnen een titel mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, mits deze gecompenseerd wordt door een lagere kostendekkendheid voor een andere dienst.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg (principeverzoek / welstand / conceptaanvraag)	€ 29.429	€ 28.791	€ 58.220	€ 46.314	79,55%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 512.296	€ 492.293	€ 1.004.589	€ 999.081	99,45%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	N.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 11.486	€ 10.186	€ 21.672	€ 17.800	82,13%
hoofdstuk	9	Sloopmelding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Reprokosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			**€ 553.211**	**€ 531.270**	**€ 1.084.481**	**€ 1.063.195**	**98,04%**

Lasten

De lasten zoals die in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten(niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten welstandscommissie;
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Titel 2:

De kostendekkendheid van titel 2 is net onder de 100% gebleven en hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt m.b.t. kruissubsidiëring met als gevolg een toename van bezwaar en beroepsprocedures. De opbrengsten van alle diensten binnen titel 2 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven. Binnen een titel mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, mits deze gecompenseerd wordt door een post met lagere kostendekkendheid.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 16.635	€ 16.319	€ 32.954	€ 30.715	93,21%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen of markten	€ 122.839	€ 112.255	€ 235.094	€ 23.658	10,06%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			**€ 139.474**	**€ 128.574**	**€ 268.048**	**€ 54.373**	**20,28%**

Lasten

De lasten zoals in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting titel 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Titel 3:

Titel 3 is een klein onderdeel van de legesverordening wat voor een groot deel bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis ervan, is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend. Ook de raad van onze gemeente heeft daartoe een expliciet besluit genomen.

Conclusie

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Titel 1	€ 170.964	€ 118.168	€ 289.132	€ 264.879	91,61%
Kostendekking Titel 2	€ 553.211	€ 531.270	€ 1.084.481	€ 1.063.195	98,04%
Kostendekking Titel 3	€ 139.474	€ 128.574	€ 268.048	€ 54.373	20,28%
Kostendekking totale tarieventabel	**€ 863.649**	**€ 778.012**	**€ 1.641.661**	**€ 1.382.447**	**84,21%**

De kostendekkendheid van de gemeente Texel voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. Eventueel is er ruimte om de tarieven van titel 1 en 3 te verhogen.

Omdat de toe te rekenen kosten mede gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de aan leges toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Overschrijding van de kostendekkendheid kan leiden tot het onverbindend verklaren van de legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. Dit betekent dat er geen leges geheven kunnen worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven wordt dit risico opgevangen. Vanuit dit oogpunt is een dekkingspercentage tussen de 90 en 95 % aan te bevelen.

Welke belastingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving		Werkelijke Opbrengst 2020 €	Geraamde opbrengst 2021 (na wijziging) €	Geraamde opbrengst 2022 €
o.	Afvalstoffenheffing	1.946.224	2.144.960	2.116.397
p.	Reinigingsrechten voor bedrijven	54.944	64.180	62.290
q.	Forensenbelasting	1.379.920	1.364.510	1.394.530
r.	Havengelden	127.523	154.081	156.546
s.	Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.476.150	1.360.469	1.382.236
t.	Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	77.735	64.399	65.429
u.	Marktgelden	12.217	19.339	19.648
v.	OZB eigenarenbelasting	1.078.743	1.583.106	1.608.436
w.	OZB gebruikersbelasting	795.297	341.512	346.976
x.	Parkeerbelastingen (excl. boetes,incl. vergunningen)	3.632.890	4.290.500	4.440.500
y.	Precariobelasting	108.120	177.892	180.738
z.	Reclamebelasting	95.673	100.000	101.600
aa.	Rioolheffing	3.376.581	3.414.263	3.559.886
bb.	Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	6.548.433	7.783.363	7.956.326

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst.
De afvalstoffenheffing daalt voor een éénpersoonshuishouden van € 206,33 naar € 206,18 en voor een meerpersoonshuishouden van € 332,45 naar € 332,22. De oorzaken van deze daling zijn o.a. hogere opbrengst/lagere kosten glas, hogere kosten chemisch afval en hogere opbrengst oud papier.

ad b Inzameling van bedrijfsafval vindt plaats voor de gemeentelijke onderdelen haven, strand en gemeentehuis. Onder bedrijfsafval vallen ook de werkzaamheden m.b.t. de beerputten en vetvangers.

Omschrijving	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid huishoudens	1.627.295	333.645	155.457	-2.116.397	100%
Toelichting kostendekkendheid bedrijven	38.377	20.613	3.300	-62.290	100%

ad c Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. Het tarief voor deze belasting is in 2021 voor twee jaar vastgesteld en is naar rato verhoogd met 2,2%. Basis van de verhoging is de aanpassing van het tarief Toeristenbelasting van € 2,25 naar € 2,30.

ad d Onder de naam ‘havengeld’ wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven. De havengeldtarieven worden trendmatig verhoogd met 1,6%.

ad e Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo’n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De geraamde opbrengst 2021 wordt trendmatig verhoogd met 1,6% in vergelijking met de begrote cijfers in 2021. Deze verhoging geldt niet voor de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten aangezien deze tarieven worden vastgesteld door het Rijk.

Leges	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekkendheid totale tarieventabel	863.649	778.012	1.641.661	- 1.382.447	84,21%

ad f De gemeente kent een verordening 'lijkbezorging rechten'. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen. Ook deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 1,6%.

ad g De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 1,6%.

ad h/i Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting.

- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt een aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.
- De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde voor het onroerend goed vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze waarde wordt overigens ook gebruikt door de Belastingdienst en het waterschap.
- Het tarief van de OZB wordt zodanig vastgesteld, dat de netto-opbrengst 1,6% trendmatig stijgt ten opzichte van begrote opbrengst van 2021. Het tarief van de OZB kan pas worden vastgesteld als bekend is wat de waardeontwikkeling van het onroerend goed op Texel is.

ad j De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. Als niet wordt betaald op een parkeerplaats waar parkeerbelasting moet worden betaald, dan legt de gemeente een parkeerboete op, de zogeheten *naheffingsaanslag*.
Voor 2022 wordt voorgesteld de tarieven van de parkeerbelasting onveranderd te laten. De kosten voor de naheffingsaanslag worden gelijkgesteld aan het landelijk maximum van € 66,50.

De voor 2022 geraamde kosten voor het opleggen van naheffingsaanslag (art. 2 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen):

a.	Vaste Informatieverwerkingskosten	€	134.003
b.	Variabele informatieverwerkingskosten	€	81.601
c.	Kosten van afschrijving	€	22.608
d.	Kosten van interest	€	0
e.	Personeelskosten	€	70.760
f.	Overheadkosten	€	101.136
Totale kosten naheffingsaanslag		€	410.108

Het voor 2022 geraamd aantal op te leggen naheffingsaanslagen is 1250.
De kosten gedeeld door het aantal te verwachten naheffingsaanslagen geeft een bedrag van € 328.
Het maximaal te hanteren Rijkstarief tarief voor 2022 is dus € 66,50.

ad k De gemeente heft precariobelasting als derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 1,6%.

ad l Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt – na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van inning- doorbetaald aan de vereniging van ondernemers in Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 1,6%.

ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. Op 11 oktober 2017 heeft de gemeenteraad het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan 2018 – 2022 vastgesteld.
Als gevolg van nieuwe watertaken is het noodzakelijk om de rioolheffing meer dan trendmatig te verhogen (1,6% + € 2,00). Het nieuwe tarief voor de rioolheffing 2022 wordt € 293,72.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	2.855.649	426.328	277.909	-3.559.886	100%

ad n Het tarief voor de Toeristenbelasting is in 2021 weer voor 2 jaar vastgesteld. Het tarief per overnachting wordt € 2,30 per persoon voor de jaren 2022 en 2023.

Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten

Er is een aantal projecten waarvan de uitvoering langer duurt dan één jaar. De financiële verantwoording van deze projecten vindt binnen de jaarlijkse exploitatie plaats en is daarom boekjaar gebonden. Om te voorkomen dat het restantbudget van (deze niet afgeronde) projecten aan het eind van het jaar ten gunste van het rekeningresultaat komt, wordt voorgesteld om het saldo van deze budgetten aan het einde van het jaar over te hevelen naar het volgende jaar. In het onderstaande overzicht wordt naast het overhevelingsverzoek ook aangegeven op welke termijn verwacht wordt dat het project gerealiseerd is (2022 of meerjarig).

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2021	Uitgaven in 2021 (t/m sept)	Toelichting
Gemeenteraadsverkiezingen	1	22 sept-ember 2021	600600	€ 20.000	€ 0	Opkomstbevordering, interesseren mensen in politiek en opzetten debat (notitie trajectcontrole).
Opleidingskosten kwaliteit uitvoering VTH taken borgen	1	2018	682240	€ 20.940	€ 0	In verband met Corona nog niet uitgevoerd.
Zero based begroting	1	2018	600507	€ 113.933	€ 1.790	Afgelopen jaar hebben we iom de audit commissie, college, raad en organisatie onze P&C producten steeds iets doorontwikkeld. Deze succesvolle aanpak willen de komende jaren voortzetten en daarvoor zijn deze middelen benodigd.
Uitvoeren rapporten Heffingssystematiek “Legitiem bv”	1	2019	694005	€ 87.674	€ 13.603	Diverse onderzoeken en opleidingstraject loopt door tot in 2023.
Regionaal plan dak- en thuislozen	2	2020	667050	€ 17.628	€ 0	De projecten rondom dak- en thuislozen worden nu geconcretiseerd. Inzet is in 2021 1 Ankerplaats te realiseren. De projecten krijgen in 2022 een vervolg.
Bestrijden eenzaamheid ouderen	2	2021	667050	€ 36.999	€ 0	Rijksbudget ontvangen vanuit het 4e steunpakket coronacrisis. De uitvoering loopt door in 2022.
Ondersteuning psychisch kwetsbaren en (verstandelijk) beperkten	2	2021	667050	€ 31.225	€ 0	Rijksbudget ontvangen vanuit het 4e steunpakket coronacrisis. De uitvoering loopt door in 2022.
Project dagbesteding WMO	2	2019	666201	€ 89.920	€ 0	Project Odensehuis is gestart in 2021 en loopt door in 2022.
Eilandse aanpak	2	2020	667113	€ 161.083	€ 23.828	De uitvoering van het project loopt door in 2022. Het gaat op in het uitvoeringsprogramma Gezond en veilig opvoeden.
Recreatie toerisme	3	2019/2020	656301	€ 110.000	€ 0	Betreft uitgaven uit Actieplan Toerisme die vanwege Corona niet zijn ingezet en opstellen Toeristisch Toekomstplan waarvan een deel door De Kop Werkt! gefinancieerd en terugontvangen is.
Strand (onderhoud	3	2020	656400	€ 50.000	€ 0	Er wordt gewerkt aan de

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2021	Uitgaven in 2021 (t/m sept)	Toelichting
heiningen/afrit)						inventarisatie en advisering van de mogelijke ophoging van de strandslagen en parkeerterreinen. Naar verwachting zal het advies in 2022 afgerond worden.
Bestemmingsplannen	3	2020	681016	€ 31.895	€ 669	€20.000 over naar 2022. In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2022 wordt een aantal reparatie bestemmings-plannen van de kernen voorbereid.
Bestemmingsplannen	3	2020	681000	€ 50.000	€ 585	€20.000 overhevelen. In de aanloop naar de invoering Omgevingswet in 2022 wordt het bestemmingsplan Buitengebied gerepareerd.
Omgevingswet	3	2019	682267	€ 56.462	€ 0	Wat niet in '21 wordt gebruikt over naar '22. Reden: uitstel inwerking-treding Omgevingswet.
Pilot Praktijkplaats Texel	5	7 juli 2021	648076	€ 35.000	€ 0	Pilotjaar Praktijkplaats Texel
IJsbaan	6	18 maart 2021	653004	€ 85.000	€ 19.519	Advies over de nieuwe inrichting van de ijsbaan is nog niet gereed.
Kerkenvisie	6	26 mei 2020	654129	€ 25.000	€ 0	Deze projectbijdrage van de rijksoverheid is nog niet ingezet; wegens corona is het project uitgesteld tot 2022.
Uitvoering Lokaal Sportakkoord	6	N.v.t.	653000	€ 30.000	€ 0	Betreft specifieke uitkering voor uitvoering van het Lokaal Sportakkoord (SPUK Sportakkoord 2020-2022). Regeling loopt tot en met 2022.
'Doortrappen'	6	N.v.t.	653000	€ 9.845	€ 0	Betreft subsidiemiddelen van de provincie Noord-Holland voor het uitvoeringsprogramma van het project "Doortrappen"; een fiets-veiligheidsprogramma voor ouderen. Uitvoering loopt mogelijk door in 2022.
Bermverharding Muyweg aanleggen		7 juli 2021	620107	€ 169.000	€ 0	I.v.m. de doorlooptijd van asfalt- en bodemonderzoek is dit project op 31 december a.s. nog niet gerealiseerd.
Warmtevisie	7	dec.circu-laire 2019	672306	€ 202.101	€ 0	Ontvangen voor proceskosten voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte. Deze visie wordt voor Texel in december 2021 door de raad behandeld. Uitvoering minimaal 5 jaar v.a. 2022.
Volkshuisvesting (versnelling woningbouw)	8	17 april 2019	682200	€ 105.680	€ 48.849	Versnelling woningbouw loopt door
Kosten administratieve afhandeling	8	2020	621402	€ 10.000	€ 0	Evaluatie monitoring betaald parkeren vindt plaats in 2022

Hoofdstuk 9 - Subsidies

Voor instellingen met een Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF) heeft de gemeenteraad besloten de subsidies te indexeren op basis van het percentage prijsontwikkeling uit de meicirculaire algemene uitkering. De indexering voor 2022 is vastgesteld op 1,6%. De indexering geldt voor KopGroep Bibliotheken, Young 4 Ever, Artex – Kunstenschool Texel, Texels Museum, Texels Welzijn en Sportstichting Texel. Deze verhoging kost structureel € 28.379 en is meegenomen in deze begroting. De overige subsidies zijn ook verhoogd met 1,6% voor het jaar 2022. Dit gelijk met de indexering voor gemeentelijke budgetten zoals bedoeld in de Perspectiefnota 2022-2025 'Financieel perspectief' onderdeel 2.d. De lasten hiervan zijn € 9.197.

Het college stelt de raad voor om voor 2022 de volgende subsidieplafonds vast te stellen conform artikel 3.1 van Algemene Subsidieverordening Texel 2020. Subsidiebedragen uit deze 'budgetten' stelt het college vast volgens de regels die zij in overeenkomstige uitvoeringsregelingen heeft vastgelegd:

Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€ 15.251	Jaarlijkse subsidies maatschappelijke organisaties
€ 13.253	Eenmalige subsidies maatschappelijke organisaties
€ 28.504	Subtotaal subsidieplafonds Programma 2
Programma 6	Samen beleven en bewegen
€ 42.041	Jaarlijkse subsidies kunst & cultuur
€ 35.049	Eenmalige subsidies kunst & cultuur
€ 95.064	Jaarlijkse subsidies sport
€ 35.000	Eenmalige subsidies sport (zie voorstel 2022-602)
€ 21.229	Gemeentelijke monumenten
€ 21.229	Schapenboeten
€ 29.897	Onderhoud schapenboeten
€ 279.509	Subtotaal subsidieplafonds Programma 6

Daar waar het een structurele subsidie op naam betreft heeft het college besloten deze als aparte post in de begroting op te nemen. Het college stelt de raad voor onderstaande bedragen voor het jaar 2022 hiervoor beschikbaar te stellen. Dit zijn **maximale** bedragen. De hoogte van de daadwerkelijke subsidie wordt gebaseerd op de gegevens bij de aanvraag en kan lager zijn, niet hoger.

Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€ 25.855	Dorpshuis 't Skiltje
€ 23.607	Stichting tot Exploitatie van Dorpshuis De Hof
€ 14.684	Stichting tot Exploitatie van het Eierlandsche Huis
€ 9.413	Dorpshuis "De Waldhoorn"
€ 11.541	Dorpshuis de Bijenkorf
€ 12.659	Stichting Dorpshuis "De Wielewaal"
€ 14.357	Stichting Broodnodig op Texel
€ 477.462	Stichting Texels Welzijn
€ 52.439	Stichting Peuterplezier Texel
€ 170.143	Stichting Young 4 Ever
€ 13.016	Parnassiagroep/Brijderstichting
€ 38.804	Stichting Vluchtelingenwerk
€ 3.025	Stichting Slachtofferhulp Nederland
€ 3.147	GGD (lokaal maatwerk)
€ 42.266	Stichting MEE
€ 912.418	Subtotaal subsidies op naam Programma 2

Programma 6	Samen beleven en bewegen
€ 20.419	Stichting Cultuurhistorisch Museum Texel
€ 5.105	Stichting Luchtvaartmuseum Texel
€ 7.202	Stichting Broadway Texel
€ 18.251	Stichting Lokale Omroep Texel (zie voorstel 2022-601)
€ 3.671	Stichting Klifhanger
€ 167.686	Diverse werkgevers van combinatiefunctionarissen
€ 299.755	Stichting KopGroep Bibliotheken
€ 364.631	Stichting Artex-Kunstenschool Texel
€ 10.500	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (project CMK)
€ 305.669	Stichting Texels Museum
€ 184.412	Sportstichting Texel
€ 1.387.301	Subtotaal subsidies op naam Programma 6

€ 2.607.732	**Totaal subsidies**

Voor inzicht in de koppeling van de subsidies aan de maatschappelijke beleidsdoelen, neemt u een kijkje in de ‘subsidiebeleidskaart’. Deze webtool wordt jaarlijks aangevuld met de nieuwe gegevens nadat de programmabegroting is vastgesteld.

.txl Subsidiebeleidskaart Texel

Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In gevolge artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de programmabegroting een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2022
Onroerende zaak belasting	1.955
Toeristenbelasting /Watertoeristenbelasting	7.956
Forensenbelasting	1.395
Precariorechten	181
1) Totaal lokale heffingen	**11.487**
Algemene uitkering	27.312
2) Totaal algemene uitkering	**27.312**
Dividend	62
3) Totaal dividenden	**62**
Onvoorzien	8
4) Totaal onvoorzien	**8**
Saldo financiering	-217
5) Totaal voordeel financieringsfunctie	**-217**

Totaal algemene dekkingsmiddelen	**38.652**

Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting

BDU: Brede Doeluitkering
Een Brede Doeluitkering is een financiële bijdrage van het rijk aan provincies en stadsregio's voor de uitvoering van verkeer- en vervoerbeleid op regionaal niveau. De gemeente kan de provincie een bijdrage vragen voor projecten die het verkeer en vervoer kwalitatief verbeteren.

Bestaand beleid:
Beleid is het stellen van doelen, middelen en een tijdpad *in onderlinge samenhang*. Liefst zijn plaats en tijd omschreven. Onder beleid wordt dus verstaan het aangeven van de richting en de middelen waarmee de gestelde organisatie- of maatschappelijke doelen worden gerealiseerd.

Bestemmingsreserve:
Een reserve is een vermogensbestanddeel dat onderdeel is van het eigen vermogen. Een reserve kan (bedrijfs)economisch vrij worden besteed.
Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven.
Zie artikel 43 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor de nadere beschrijving.

Binnen de bestaande formatie:
De formatie is de toegestane omvang van het personeel uitgedrukt in fulltime eenheden (fte).
Als werkzaamheden "binnen de bestaande formatie" kunnen worden uitgevoerd, zijn er geen extra middelen nodig. De taak kan worden uitgevoerd binnen de aanwezige personeelsbezetting.

Doelenboom:
De doelenboom is een instrument, waarbij per programma een maatschappelijk doel (wat willen we bereiken), beleidsdoelen en operationele doelen (wat gaan we daarvoor doen) worden geformuleerd. De doelenboom beschrijft een toekomstige situatie en maakt het mogelijk de voorgenomen doelen te volgen tot en met de realisatie.

Economisch nut:
Economische nut heeft als kenmerk een zekere mate van verhandelbaarheid en draagt bij aan de mogelijkheid om (financiële) middelen te verwerven.

GREX:
De afkorting GREX staat voor grondexploitatie. Een grondexploitatie is een financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd. Een grondexploitatie geeft inzicht in de kosten van bouwrijp maken en woonrijp maken enerzijds en de te verwachten grondopbrengsten anderzijds.
Voor nadere informatie: zie commissie BBV

Incidentele- en structurele lasten/baten:
Incidentele lasten/baten zijn éénmalige uitgaven/inkomsten die maximaal twee jaar terugkomen.
Structurele lasten/baten zijn uitgaven/inkomsten die drie jaar of langer terugkomen.

Inflatie:
Inflatie is een stijging van het algemeen prijspeil. Bij inflatie daalt de waarde van het geld; voor hetzelfde bedrag kan minder gekocht worden.

Kapitaalgoederen:
Kapitaalgoederen zijn gemeentelijke investeringen in de vorm van wegen, groen en recreatieve voorzieningen, speelvelden, riolering, gebouwen, openbare verlichting, en civiele kunstwerken.
Onderhoud van deze kapitaalgoederen is van belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van de gemeente, onder andere op het gebied van vervoer, leefbaarheid en recreatie. Daarnaast is onderhoud nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Kasgeldlimiet:
De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort (korter dan 1 jaar) mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.

Liquiditeitsplanning:
Het doel van de liquiditeitsbegroting is om per maand, kwartaal of jaar inzicht te krijgen of er voldoende financiële middelen zijn om aan alle betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.
Een liquiditeitsplanning geldt als een controlemiddel. Het is een schatting van de inkomende en uitgaande geldstromen.

Maatschappelijk nut:
Maatschappelijk nut is datgene dat voor het welzijn van de inwoners nuttig, gewenst of nodig is. Investeringen en voorzieningen met een maatschappelijk nut zijn niet verhandelbaar en genereren geen inkomsten.

Mei- en septembercirculaire algemene uitkering:
In de mei- en septembercirculaire wordt de gemeente geïnformeerd over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen, inclusief die voor het sociaal domein, en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds. De informatie betreft zowel de financiële kant als de beleidsmatige kant. De informatie gaat over het begrotingsjaar en de komende vier jaren. Daarnaast wordt het voorgaande jaar definitief afgerekend.

Paragrafen: wat staat daar voor informatie in?
In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De paragrafen zijn programma-overschrijdend.
Zie voor nadere informatie artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Rationeel beheer
Rationeel beheer is het planmatig beheer van kapitaalgoederen, waarbij met hulp van software het meerjarig onderhoud wordt gepland. Hierdoor ontstaat inzicht in de meerjarige structurele kosten van deze kapitaalgoederen en kunnen maatregelen genomen worden om pieken in deze onderhoudskosten op te vangen.

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren verplicht gemeenten hun liquide middelen – met uitzondering van een werkkapitaal – aan te houden bij de schatkist.

Treasury
Treasury staat voor het beheren van de geldstromen en het beperken van de financiële risico's.

Verbonden partij
Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en N.V. Huisvuilcentrale zijn voorbeelden van verbonden partijen.

Overhead
De Commissie BBV heeft de volgende definitie voor de overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (Notitie overhead juli 2016); de overhead is het deel van een budget dat een organisatie aan de eigen organisatie besteedt. Het zijn die kosten die niet direct aan een bepaalde productactiviteit zijn toe te rekenen.

Opslagkosten
Opslagkosten zijn kosten die direct betrekking hebben op een taakveld. De kosten vallen niet onder de term overhead. Voorbeelden zijn: directe loonkosten op een taak, toegerekende uren van auto's en machines op een taakveld, kapitaallasten, huisvestingskosten die direct op een taakveld drukken etc.

Hoofdstuk 12 - Schema behandeling Programmabegroting 2022

6 oktober 2021	Programmabegroting 2022 verzenden naar raadsfracties
12 oktober 2021	Vergadering Auditcommissie
27 oktober 2021	Bespreking programmabegroting 2022 in raadscommissie
10 november 2021	Vaststelling programmabegroting 2022

Hoofdstuk 13 - Overzicht baten en lasten per taakveld

Omschrijving hoofdstuk	Bedrag 2022
Taakveld 0.1 Bestuur	
Subtotaal lasten Bestuur	1.811
Subtotaal baten Bestuur	0
Saldo Bestuur	1.811
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	
Subtotaal lasten Mutaties reserves	1.753
Subtotaal baten Mutaties reserves	620
Saldo Mutaties reserves	1.133
Taakveld 0.2 Burgerzaken	
Subtotaal lasten Burgerzaken	775
Subtotaal baten Burgerzaken	216
Saldo Burgerzaken	559
Taakveld 0.4 Overhead	
Subtotaal lasten Overhead	8.690
Subtotaal baten Overhead	101
Saldo Overhead	8.589
Taakveld 0.5 Treasury	
Subtotaal lasten Treasury	1.509
Subtotaal baten Treasury	1.347
Saldo Treasury	162
Taakveld 0.61 OZB woningen	
Subtotaal lasten OZB woningen	5
Subtotaal baten OZB woningen	1.608
Saldo OZB woningen	-1.604
Taakveld 0.62 OZB niet-woningen	
Subtotaal lasten OZB niet-woningen	0
Subtotaal baten OZB niet-woningen	347
Saldo OZB niet-woningen	-347

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

Subtotaal lasten Parkeerbelasting	0
Subtotaal baten Parkeerbelasting	4.468
Saldo Parkeerbelasting	-4.468

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Subtotaal lasten Belastingen overig	573
Subtotaal baten Belastingen overig	282
Saldo Belastingen overig	291

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

Subtotaal lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0
Subtotaal baten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	27.312
Saldo Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-27.312

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Subtotaal lasten Overige baten en lasten	547
Subtotaal baten Overige baten en lasten	10
Saldo Overige baten en lasten	537

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Subtotaal lasten Crisisbeheersing en brandweer	2.348
Subtotaal baten Crisisbeheersing en brandweer	45
Saldo Crisisbeheersing en brandweer	2.303

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Subtotaal lasten Openbare orde en veiligheid	632
Subtotaal baten Openbare orde en veiligheid	74
Saldo Openbare orde en veiligheid	559

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

Subtotaal lasten Verkeer en Vervoer	5.179
Subtotaal baten Verkeer en Vervoer	201
Saldo Verkeer en Vervoer	4.978

Taakveld 2.2 Parkeren

Subtotaal lasten Parkeren	606
Subtotaal baten Parkeren	0
Saldo Parkeren	606

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Subtotaal lasten Recreatieve havens	0
Subtotaal baten Recreatieve havens	0
Saldo Recreatieve havens	0

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Subtotaal lasten Economische havens en waterwegen	732
Subtotaal baten Economische havens en waterwegen	912
Saldo Economische havens en waterwegen	-180

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Subtotaal lasten Openbaar vervoer	0
Subtotaal baten Openbaar vervoer	0
Saldo Openbaar vervoer	0

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Subtotaal lasten Economische ontwikkeling	311
Subtotaal baten Economische ontwikkeling	0
Saldo Economische ontwikkeling	311

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Subtotaal lasten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	59
Subtotaal baten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	30
Saldo Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	29

Taakveld 3.4 Economische promotie

Subtotaal lasten Economische promotie	857
Subtotaal baten Economische promotie	9.351
Saldo Economische promotie	-8.493

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Subtotaal lasten Openbaar basisonderwijs	116
Subtotaal baten Openbaar basisonderwijs	0
Saldo Openbaar basisonderwijs	116

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Subtotaal lasten Onderwijshuisvesting	1.025
Subtotaal baten Onderwijshuisvesting	12
Saldo Onderwijshuisvesting	1.013

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Subtotaal lasten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	785
Subtotaal baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	20
Saldo Onderwijsbeleid en leerlingzaken	765

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Subtotaal lasten Sportbeleid en activering	472
Subtotaal baten Sportbeleid en activering	37
Saldo Sportbeleid en activering	435

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties	
Subtotaal lasten Sportaccommodaties	1.480
Subtotaal baten Sportaccommodaties	304
Saldo Sportaccommodaties	1.175

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
Subtotaal lasten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	591
Subtotaal baten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	24
Saldo Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	567

Taakveld 5.4 Musea	
Subtotaal lasten Musea	499
Subtotaal baten Musea	169
Saldo Musea	329

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	
Subtotaal lasten Cultureel erfgoed	457
Subtotaal baten Cultureel erfgoed	1
Saldo Cultureel erfgoed	455

Taakveld 5.6 Media	
Subtotaal lasten Media	294
Subtotaal baten Media	0
Saldo Media	294

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	
Subtotaal lasten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.500
Subtotaal baten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	256
Saldo Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.244

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
Subtotaal lasten Samenkracht en burgerparticipatie	1.509
Subtotaal baten Samenkracht en burgerparticipatie	10
Saldo Samenkracht en burgerparticipatie	1.499

Taakveld 6.2 Wijkteams	
Subtotaal lasten Wijkteams	743
Subtotaal baten Wijkteams	0
Saldo Wijkteams	743

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	
Subtotaal lasten Inkomensregelingen	2.825
Subtotaal baten Inkomensregelingen	1.820
Saldo Inkomensregelingen	1.005

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Subtotaal lasten Begeleide participatie	2.429
Subtotaal baten Begeleide participatie	68
Saldo Begeleide participatie	2.361

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Subtotaal lasten Arbeidsparticipatie	244
Subtotaal baten Arbeidsparticipatie	0
Saldo Arbeidsparticipatie	244

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Subtotaal lasten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	50
Subtotaal baten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	158
Saldo Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-108

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18+	3.427
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18+	0
Saldo Maatwerkdienstverlening 18+	3.427

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18-	2.385
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18-	0
Saldo Maatwerkdienstverlening 18-	2.385

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18+	48
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18+	0
Saldo Geëscaleerde zorg 18+	48

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18-	376
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18-	0
Saldo Geëscaleerde zorg 18-	376

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Subtotaal lasten Volksgezondheid	0
Subtotaal baten Volksgezondheid	0
Saldo Volksgezondheid	0

Taakveld 7.2 Riolering

Subtotaal lasten Riolering	2.959
Subtotaal baten Riolering	3.612
Saldo Riolering	-653

Taakveld 7.3 Afval	
Subtotaal lasten Afval	2.099
Subtotaal baten Afval	2.463
Saldo Afval	-364
Taakveld 7.4 Milieubeheer	
Subtotaal lasten Milieubeheer	1.078
Subtotaal baten Milieubeheer	4
Saldo Milieubeheer	1.075
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	
Subtotaal lasten Begraafplaatsen en crematoria	75
Subtotaal baten Begraafplaatsen en crematoria	65
Saldo Begraafplaatsen en crematoria	9
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	
Subtotaal lasten Ruimtelijke ordening	514
Subtotaal baten Ruimtelijke ordening	0
Saldo Ruimtelijke ordening	514
Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	
Subtotaal lasten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0
Subtotaal baten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0
Saldo Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	
Subtotaal lasten Wonen en bouwen	1.670
Subtotaal baten Wonen en bouwen	1.090
Saldo Wonen en bouwen	580
Taakveld kp_ovg Kostenplaatsen	
Subtotaal lasten Kostenplaatsen	0
Subtotaal baten Kostenplaatsen	0
Saldo Kostenplaatsen	0
Totaal generaal lasten	57.038
Totaal generaal baten	57.038
Totaal generaal saldo	0